

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

รายงานการวิจัย

เรื่อง

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสูงในการเรียนของนิสิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภารดี อนันต์นำวี

31 พ.ค. 2559

363722

#BK0180399

AG 0110986

เริ่มบริการ

29 ส.ค. 2559

ศูนย์นวัตกรรมกรรมการบริหารและผู้นำทางการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

สิงหาคม 2558

สมุด

การวิจัยครั้งนี้ได้รับเงินอุดหนุนจากคณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยบูรพา

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยฉบับนี้ เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสุขในการเรียนของนิสิตสาขาวิชาการบริหาร การศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา (Factors Affecting Students' Learning Happiness of Educational Administration Program of Faculty of Education, Burapha University)

สำเร็จได้ด้วยดีได้รับความกรุณาให้คำปรึกษา แนะนำอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ อย่างดียิ่งจาก ผู้ทรงคุณวุฒิ ทั้ง 3 ท่าน คือ ผศ.ดร.เจริญวิษณุ สมพงษ์ธรรม ผศ.ดร.สิทธิพร นิยมศรีสมศักดิ์ และ ดร.สถาพร พฤษพิบูล จึงขอขอบคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณนิสิตทุกคนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างช่วยตอบแบบสอบถาม ตลอดจนผู้ที่มีส่วนร่วม ช่วยอนุเคราะห์ทำให้งานเรียบร้อยสำเร็จด้วยดี

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภรดี อนันต์นาวิ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความสุขและปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขในการเรียนของนิสิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นิสิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษาศูนย์นวัตกรรมการบริหารและผู้นำทางการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ปีการศึกษา 2557 จำนวน 320 คน โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามความสุขในการเรียนและปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขในการเรียนของนิสิต สถิติที่ใช้ในการวิจัย คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และโปรแกรม LISREL

ผลการวิจัยพบว่า

1. ความสุขในการเรียนของนิสิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา โดยรวมอยู่ในระดับมาก พิจารณารายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด-มาก เรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ ความรู้สึกต่ออาจารย์และเพื่อนร่วมชั้นอยู่ในระดับมากที่สุด ความรู้สึกต่อสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัย และ ความรู้สึกต่อกิจกรรมการเรียนการสอน อยู่ในระดับมาก

1.1 ด้านความรู้สึกต่อกิจกรรมการเรียนการสอน โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก เรียงสามอันดับแรก นิสิตเต็มใจทำงานที่อาจารย์มอบหมาย นิสิตยกย่องเพื่อนเสมอ เมื่อเพื่อนทำถูกต้อง นิสิตมีความตื่นเต้น ยินดีที่จะได้เรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ ส่วนอันดับสุดท้าย ได้แก่ นิสิตชอบค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมหลังจากที่อาจารย์สอน

1.2 ด้านความรู้สึกต่ออาจารย์และเพื่อนร่วมชั้น โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้ออยู่ในระดับมากที่สุด-มาก เรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ นิสิตให้ความร่วมมือช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ในห้องเรียน นิสิตมีปฏิสัมพันธ์กับอาจารย์และเพื่อนร่วมห้องเรียน นิสิตและเพื่อนมีความสามัคคีกันในการทำงานกลุ่มและกิจกรรมต่าง ๆ ในห้องเรียน ส่วนอันดับสุดท้าย ได้แก่ นิสิตยกย่องเพื่อนเสมอ เมื่อเพื่อนทำถูกต้อง

1.3 ด้านความรู้สึกต่อสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัย โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก เรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ มหาวิทยาลัยมีแหล่งการเรียนรู้ให้แก่ นิสิตได้ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม บริเวณมหาวิทยาลัยมีบรรยากาศที่ร่มรื่นและอากาศเย็นสบาย นำพักผ่อน มหาวิทยาลัยส่งเสริมให้นิสิตได้มีโอกาสเพิ่มทักษะ ส่วนอันดับสุดท้าย ได้แก่ มหาวิทยาลัยมีสถานที่พักผ่อนหย่อนใจให้แก่ นิสิตอย่างเพียงพอ

2. ปัจจัยคุณลักษณะของนิสิต ปัจจัยการเรียนการสอน ปัจจัยด้านคุณลักษณะของอาจารย์ ปัจจัยลักษณะกลุ่มเพื่อน ปัจจัยการสนับสนุนจากครอบครัว และปัจจัยการบริการทางการศึกษา ส่งผลต่อความสุขในการเรียนของนิสิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา สามารถพยากรณ์ความสุขในการเรียนของนิสิต ได้ร้อยละ 97

2.1 ปัจจัยด้านการเรียนการสอน ปัจจัยด้านคุณลักษณะของอาจารย์ ปัจจัยด้านลักษณะกลุ่มเพื่อน ปัจจัยด้านการสนับสนุนจากครอบครัว ส่งผลทางอ้อมผ่านปัจจัยด้านคุณลักษณะของนิสิตไปยังความสุขในการเรียนของนิสิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา สามารถพยากรณ์ความสุขในการเรียนของนิสิต ได้ร้อยละ 1.01

2.2 ปัจจัยด้านการบริการทางการศึกษาและปัจจัยด้านคุณลักษณะของอาจารย์ส่งผลทางอ้อมผ่านปัจจัยด้านการเรียนการสอนไปยังความสุขในการเรียนของนิสิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา สามารถพยากรณ์ความสุขในการเรียนของนิสิต ได้ร้อยละ 80

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	+
สารบัญภาพ.....	ณ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
คำถามในการวิจัย.....	5
สมมติฐานในการวิจัย.....	5
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	9
ขอบเขตของการวิจัย.....	9
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	11
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	16
สภาพปัจจุบันของศูนย์วัดกรรมการบริหารและผู้นำทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.....	16
แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับความสุขในการเรียน.....	18
การจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรสาขาวิชาการบริหารการศึกษา.....	22
ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขในการเรียน.....	24
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	32
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	37
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	37
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	38
การสร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	39
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	40
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	40

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	41
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	42
การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	42
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	45
5 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	62
สรุปผลการวิจัย.....	62
อภิปรายผล.....	63
ข้อเสนอแนะ.....	66
บรรณานุกรม.....	68
ภาคผนวก.....	72
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	98

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญ และความเป็นมาของปัญหา

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) เน้นปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ยึดทางสายกลางบนพื้นฐานของความสมดุลพอดี รู้จักประมาณอย่างมีเหตุผล มีความรอบรู้เท่าทันโลกเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต เพื่อมุ่งให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืนและความอยู่ดีมีสุขของคนไทย โดยยึดคนเป็นศูนย์กลางการพัฒนามีวัตถุประสงค์และแนวนโยบาย คือ 1) พัฒนาคนอย่างรอบด้านและสมดุล มีแนวนโยบาย ได้แก่ (1) พัฒนาทุกคนให้มีโอกาสเข้าถึงการเรียนรู้ (2) ปฏิรูปการเรียนรู้เพื่อผู้เรียน (3) ปลุกฝังและเสริมสร้างศีลธรรม คุณธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และ (4) พัฒนาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อการพึ่งพาตนเองและเพิ่มสมรรถนะในการแข่งขัน 2) สร้างสังคมคุณธรรม ภูมิปัญญาและการเรียนรู้ มีแนวนโยบาย ได้แก่ (1) พัฒนาสังคมแห่งการเรียนรู้เพื่อสร้างความรู้ ความคิด ความประพฤติและคุณธรรมของคน (2) ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนา และ 3) สร้างสรรค์ประยุกต์ใช้และเผยแพร่ความรู้และการเรียนรู้ 3) พัฒนาสภาพแวดล้อมของสังคม มีแนวนโยบาย ได้แก่ (1) ส่งเสริมและสร้างสรรค์ทุนทางสังคมและวัฒนธรรม (2) จำกัด ลด ขจัดปัญหาโครงสร้างเพื่อความเป็นธรรมในสังคม (3) พัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และ (4) จัดระบบทรัพยากรและการลงทุนทางการศึกษา ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2551, หน้า 1-2)

กระทรวงศึกษาธิการมุ่งเน้นการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษา โดยเน้นย้ำเรื่องคุณภาพและความสอดคล้องกับความต้องการของชาติเป็นประเด็นนำในการวางแผนยุทธศาสตร์และมาตรการการขับเคลื่อนเปลี่ยนแปลงในการศึกษาทุกระดับ ทั้งนี้เพื่อความผาสุกของสังคมและความสามารถแข่งขันทางเศรษฐกิจเป็นเป้าหมายคู่ขนานที่มีความสำคัญทักเทียมกัน ในระบบหลักสูตรกลไกการบริหารจัดการ การพัฒนาครู การลงทุนในเทคโนโลยี และปัจจัยพื้นฐานทางการศึกษาจะต้องประสานสัมพันธ์กันในการเสริมสร้างเด็กและเยาวชนไทยให้เติบโตเป็นคนดี มีความสุขและมีขีดความสามารถเทียบเท่ามาตรฐานสากลไม่ว่าในการศึกษาระดับใด ทั้งนี้เน้นการเป็นประชาชาติรุ่นใหม่ที่มีจิตวิญญาณของความเป็นไทย มีสำนึกต่ออรากเหง้าทางวัฒนธรรมและต่อบทบาทหน้าที่ของตน ในฐานะสมาชิกของครอบครัว ชุมชนและสังคม (จาตุรนต์ ฉายแสง, 2556, หน้า 1-2) กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นการเรียนรู้อย่างมีความสุขซึ่งเป็นกระบวนการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม

อย่างถาวร ที่มุ่งเน้นให้นักเรียนได้รับความรู้โดยที่ตัวนักเรียนเองมีความสุขในการรับความรู้นั้น ครูจะต้องมีหน้าที่ที่สำคัญที่จะต้องพิจารณาวิธีการจัดการเรียนการสอนให้เด็กเข้าใจช่วยค้นหาและสรุปหลักการนำไปใช้ (จรรยาวัฒน์ ขวัญรัมย์, 2545, หน้า 56) องค์ประกอบที่ช่วยให้การเรียนรู้มีความสุขตามแนวคิดของ กิตยวดี บุญเชื้อ และคณะ (2540, หน้า 11-23) ประกอบด้วย 6 ประการ ได้แก่ 1) นิสิตได้รับการยอมรับจากเพื่อนและครู 2) ครูมีความเมตตา จริงใจและอ่อนโยนต่อเด็กทุกคน 3) เด็กเกิดความรักและภูมิใจตนเอง รู้จักปรับตัวได้ทุกที่ ทุกเวลา 4) เด็กได้มีโอกาสเลือกเรียนตามความถนัดและความสนใจ 5) บทเรียนสนุก แปลกใหม่ จูงใจให้ติดตามและเร้าใจอยากค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเองในสิ่งที่สนใจ 6) สิ่งที่ได้จากการเรียนรู้สามารถนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน และจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของ ประสงค์ ปุกคำ (2554) พบว่า ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างมีความสุข คือ ครูผู้สอน ลักษณะของผู้เรียน การเรียนการสอน และเพื่อน ชารณ ทองจอก (2555) พบว่า องค์ประกอบหลักของการเรียนรู้มีความสุขของนักเรียน มี 5 องค์ประกอบ ได้แก่ ด้านเพื่อน ด้านโรงเรียน ด้านครอบครัว และด้านชุมชน แพรวพรรณ พิเศษ (2548) พบว่า ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้มีความสุข ได้แก่ การเรียนการสอน ลักษณะครู ลักษณะนักเรียน ลักษณะเพื่อนในกลุ่ม และลักษณะพ่อแม่ผู้ปกครอง และ บพิตร อิศระ (2550) พบว่า ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้มีความสุข ได้แก่ สิ่งที่เรียนรู้สามารถนำไปใช้ได้ในชีวิตประจำวัน คุณลักษณะภายในตนเอง การได้รับการยอมรับ คุณลักษณะของครู การจัดการเรียนการสอน การได้เลือกเรียนตามความถนัดและความสนใจ จากการสังเคราะห์ทฤษฎีและงานวิจัยสามารถสรุปปัจจัยที่มีผลต่อการเรียนรู้มีความสุขของนิสิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ศูนย์นวัตกรรมการบริหารและผู้นำทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ได้ 6 ด้าน ได้แก่ คุณลักษณะอาจารย์ผู้สอน คุณลักษณะของนิสิต การเรียนการสอน คุณลักษณะเพื่อนร่วมสาขาวิชา การสนับสนุนจากครอบครัว การบริการทางการศึกษา สำหรับการวัดความสุขในการเรียนได้พัฒนาจาก บพิตร อิศระ (2550) มี 3 ด้าน ได้แก่ 1) ความรู้สึกต่อกิจกรรมการเรียนการสอน 2) ความรู้สึกต่ออาจารย์และเพื่อนร่วมชั้น 3) ความรู้สึกต่อสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัย ดังนั้นจะเห็นว่ากระบวนการจัดการเรียนการสอนให้นิสิตเรียนรู้อย่างมีความสุข จะมีปัจจัยที่มีอิทธิพลมาจาก หลายด้านดังกล่าว

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา กำหนดวิสัยทัศน์ไว้ว่า เป็นสถาบันชั้นนำในระดับนานาชาติที่ผลิตครูวิชาชีพ และบุคลากรทางการศึกษา ด้วยคุณภาพการจัดการศึกษาระดับสากล เป็นศูนย์กลางแห่งความเป็นเลิศในการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาและการวิจัยแก่สังคม และประเทศ กำหนด พันธกิจ ไว้ดังนี้ 1) ผลิตบัณฑิต และพัฒนากำลังคนทางด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา รวมทั้งสาขาวิชาอื่นที่เกี่ยวข้อง 2) วิจัยและพัฒนาเพื่อการสร้างองค์ความรู้

และการประยุกต์ใช้ทางด้านศึกษาศาสตร์และด้านอื่นที่เกี่ยวข้อง 3) ให้บริการวิชาการแก่สังคม ทางด้านศึกษาศาสตร์ และด้านอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อนำไปสู่สังคมอุดมปัญญา 4) พัฒนาคณะให้มีความเป็นเลิศ เข้มแข็ง และพึ่งตนเองได้ และเป้าประสงค์ มีดังนี้ 1) บัณฑิตของคณะมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์เป็นที่ยอมรับ จากผู้ใช้บัณฑิตและทุกภาคส่วน และมีสัดส่วนของบัณฑิตศึกษาที่เติบโตอย่างต่อเนื่อง 2) ระบบการจัดการศึกษามีคุณภาพ และคุณธรรมสูง คณาจารย์มีความเชี่ยวชาญ และเป็นตัวแบบที่ดี การเรียนการสอนมีความทันสมัยด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ ระบบการดูแลและการบริการบัณฑิตของคณะมีคุณภาพในระดับนานาชาติ และเป็นแนวปฏิบัติที่ดีของการจัดการศึกษาด้านศึกษาศาสตร์ของประเทศ (Best Practice) และโดดเด่นในระดับอาเซียน (คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, 2556 ก เข้าถึงข้อมูล ได้เมื่อวันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2557 จาก <http://www.edu.buu.ac.th/newweb/history.htm> และจากผลการประเมินคุณภาพการศึกษาของคณะศึกษาศาสตร์ประจำปี 2555 (1 มิถุนายน 2555 – 31 พฤษภาคม 2555) โดยคณะกรรมการประเมินคุณภาพการศึกษา พบว่า องค์กรประกอบที่ 2 การผลิตบัณฑิตมีผลการประเมินอยู่ในระดับดี คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.83 และองค์กรประกอบที่ 7 การบริหารและการจัดการ มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.91 มาตรฐานที่ 3 มาตรฐานด้านการสร้างและพัฒนาสังคมฐานความรู้ มีผลการประเมินอยู่ในระดับดี คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.39 และมาตรฐานที่ 1 มาตรฐานคุณภาพบัณฑิต มีผลการประเมินอยู่ในระดับพอใช้ คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.02 (คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, 2556 ข, หน้า 11)

หลักสูตรการศึกษาศาสตรบัณฑิต (M.Ed.) สาขาการบริหารการศึกษา ศูนย์นวัตกรรมการบริหาร และผู้นำทางการศึกษา (Innovation Administration and Educational Leadership Center: IAEL-BUU) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา มีบทบาทเป็นสถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา มุ่งพัฒนาผู้บริหารการศึกษาอย่างมืออาชีพ เน้นความโดดเด่น: ด้านคุณภาพการศึกษา ด้วยระบบการจัดการศึกษาที่ทันสมัยและสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ก้าวล้ำ: ก้าวล้ำด้านวิชาการ มุ่งเน้นผลิตและพัฒนาผู้บริหารมืออาชีพด้วยมาตรฐานตามข้อกำหนด เข้าถึง: เข้าถึงกระบวนการทำวิจัยของนิสิต ด้วยระบบการดูแลติดตามอย่างใกล้ชิดและต่อเนื่องจากทีมคณาจารย์ที่ปรึกษา ก้าวไกล: ก้าวไกลการศึกษาดูงาน ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ รวมถึงเครือข่ายระหว่างมหาวิทยาลัยซึ่งเป็นสมาชิกของศูนย์ IAEL-BUU มีหลักการเพื่อสร้างนักบริหารการศึกษา นักวิชาการทางการบริหารการศึกษา และนักวิจัยทางการบริหารการศึกษา โดยมีวิสัยทัศน์ในการเป็นผู้นำการผลิตนักบริหารการศึกษามืออาชีพ เป็นแหล่งบริการงานวิจัยและพัฒนาด้านการบริหารองค์กร เพื่อเป็นศูนย์กลางการพัฒนาสังคมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และมีวัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ 1) เพื่อผลิตผู้บริหารการศึกษาให้มีความสามารถในการวิจัยและหรือนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ในการบริหารงาน 2) เพื่อผลิตผู้บริหารการศึกษาให้มีความรู้ความสามารถและมีคุณธรรมในการ

บริหารงานให้เกิดการพัฒนาและความเจริญก้าวหน้าตามสภาพของสังคม และ 3) เพื่อผลิตผู้บริหารการศึกษาให้มีความสามารถในการเป็นผู้นำและประสานสัมพันธ์กับสถาบันหรือองค์กรต่าง ๆ เพื่อการพัฒนาเป็นไปตามเป้าหมาย จากการดำเนินงานของศูนย์วัตกรรมการบริหารและผู้นำทางการศึกษาการบริหารคุณภาพทำให้นิสิตที่จบการศึกษาตามหลักสูตรไปแล้ว สามารถนำความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติงานและสามารถสอบผ่านเข้าดำรงตำแหน่งผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาได้ จึงทำให้ พบว่า สถิติจำนวนนิสิตที่เข้าศึกษาต่อสาขาการบริหารการศึกษา มีจำนวนเพิ่มมากขึ้นทุกปี และในการเรียนภาคฤดูร้อนนิสิต(ศูนย์วัตกรรมการบริหารและผู้นำทางการศึกษา, 2552) การจัดการศึกษาของศูนย์วัตกรรมการบริหารและผู้นำทางการศึกษามีทั้งหลักสูตรในระดับการศึกษามหาบัณฑิตและดุษฎีบัณฑิต แต่ละหลักสูตรมีการจัดการเรียนการสอนจันทร์ พุธ ศุกร์ เสาร์-อาทิตย์ และภาคฤดูร้อนมีการจัดกิจกรรมร่วมกันเกิดความรักความสามัคคี การจัดการเรียนการสอน จะได้รับการบริการต่าง ๆ จากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย เพื่อให้ นิสิตเกิดการเรียนรู้และสำเร็จ การศึกษาตามหลักสูตรกำหนด และสภาพการจัดการเรียนการสอนภาคฤดูร้อนจะมีเวลาเรียนเพียง 8 สัปดาห์ ตามที่มหาวิทยาลัยบูรพากำหนดในการเรียนการสอน (ศูนย์วัตกรรมการบริหารและผู้นำทางการศึกษา, 2557) ประกอบกับจากการศึกษานำร่องของผู้วิจัยพบว่า สิ่งอำนวยความสะดวก รับประทานอาหาร สภาพแวดล้อมทางการเรียน เช่น อาคารสถานที่เรียน สถานที่จอดรถ การบริการต่าง ๆ ยังไม่มีความพร้อมเท่าที่ควร (สัมภาษณ์, ภาณี อนันต์นาวิ, 2557) จึงควรมีการวิจัยปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขในการเรียนของนิสิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา เพื่อเป็นประโยชน์ในการพัฒนาและเสริมสร้างความสุขในการเรียนของนิสิต สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา และการบริหารจัดการของคณะศึกษาศาสตร์ และศูนย์วัตกรรมการบริหารและผู้นำทางการศึกษา เพื่อให้การจัดการศึกษาให้มีคุณภาพบรรลุตามเป้าหมายต่อไป

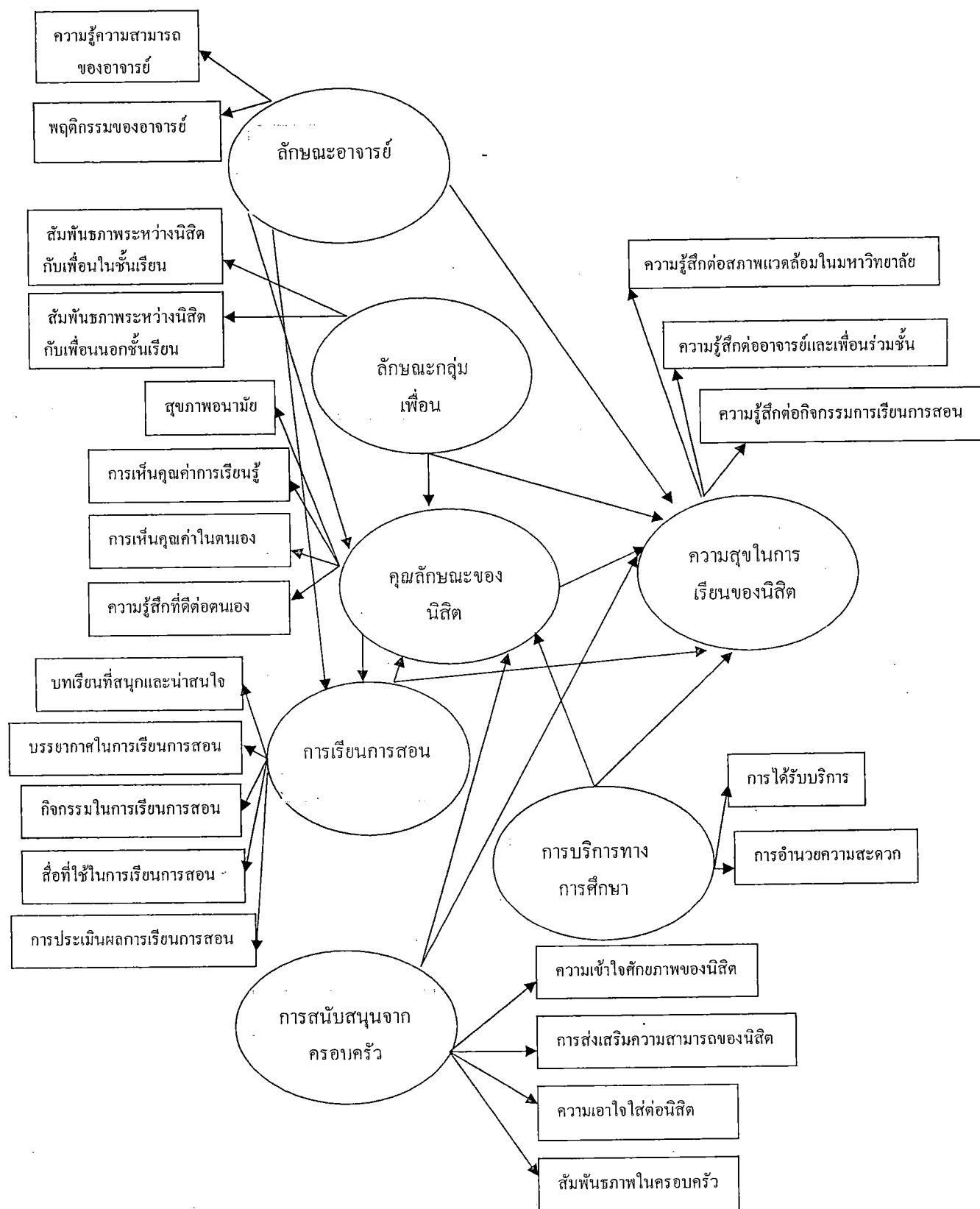
วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. เพื่อศึกษาระดับความสุขในการเรียนของนิสิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ด้านความรู้ต่องิจกรรมการเรียนการสอน ด้านความรู้ต่องานอาจารย์และเพื่อนร่วมชั้น ด้านความรู้ต่องสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัย
2. เพื่อศึกษาปัจจัยคุณลักษณะอาจารย์ผู้สอน คุณลักษณะของนิสิต การเรียนการสอน คุณลักษณะเพื่อนร่วมสาขาวิชา การสนับสนุนจากครอบครัว การบริการทางการศึกษา ที่ส่งผลต่อความสุขในการเรียนของนิสิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

กรอบความคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขในการเรียนของนิสิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ตามแนวคิดของ กิตยวดี บุญเชื้อ และคณะ (2540, หน้า 11-23) ประกอบด้วย 6 ประการ ได้แก่ 1) นิสิตได้รับการยอมรับจากเพื่อนและอาจารย์ ผู้สอน 2) อาจารย์ผู้สอนมีความเมตตา จริงใจและอ่อนโยนต่อนิสิต 3) นิสิตเกิดความรักและภูมิใจตนเอง รู้จักปรับตัวได้ทุกที่ ทุกเวลา 4) นิสิตได้มีโอกาสเลือกจัดกิจกรรมตามความสนใจ 5) บทเรียนที่สนุกแปลกใหม่ จูงใจให้ติดตามและเข้าใจกันคว่าหาความรู้เพิ่มเติม 6) ความรู้ที่ได้รับสามารถนำไปใช้ได้ในชีวิตประจำวันได้ และจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของ ประสงค์ ปลูกคำ (2554) พบว่า ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างมีความสุข คือ ครูผู้สอน ลักษณะของผู้เรียน การเรียนการสอน และเพื่อน ชารณ ทองงอก (2555) พบว่า องค์ประกอบหลักของการเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักเรียน มี 5 องค์ประกอบ ได้แก่ ด้านเพื่อน ด้านโรงเรียน ด้านครอบครัว และด้านชุมชน แพรวพรรณ พิเศษ (2548) พบว่า ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้อย่างมีความสุข ได้แก่ การเรียนการสอน ลักษณะครู ลักษณะนักเรียน ลักษณะเพื่อนในกลุ่ม และลักษณะพ่อแม่ ผู้ปกครอง และ บพิตร อิศระ (2550) พบว่า ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้อย่างมีความสุข ได้แก่ สิ่งที่เรียนรู้สามารถนำไปใช้ได้ในชีวิตประจำวัน คุณลักษณะภายในตนเอง การได้รับการยอมรับ คุณลักษณะของครู การจัดการเรียนการสอน การได้เลือกเรียนตามความถนัดและความสนใจ จาก การสังเคราะห์ทฤษฎีและงานวิจัยสามารถสรุปปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีผลต่อการเรียนรู้อย่างมีความสุขของนิสิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา ศูนย์นวัตกรรมการบริหารและผู้นำทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ได้ 6 ด้าน ได้แก่ 1) ลักษณะอาจารย์ ประกอบด้วย ความรู้ความสามารถของของอาจารย์ ทักษะการสอนและการปฏิบัติงานของอาจารย์ พฤติกรรมของอาจารย์ 2) คุณลักษณะของนิสิต ประกอบด้วย สุขภาพอนามัย การเห็นคุณค่าการเรียนรู้ การเห็นคุณค่าในตนเอง ความรู้สึกที่ดีต่อตนเอง 3) การเรียนการสอน ประกอบด้วย บทเรียนที่สนุกและน่าสนใจ บรรยากาศในการเรียนการสอน กิจกรรมในการเรียนการสอน สื่อที่ใช้ในการเรียนการสอน การประเมินผลการเรียนการสอน 4) คุณลักษณะกลุ่มเพื่อน ประกอบด้วย สัมพันธภาพระหว่างนิสิตกับเพื่อนในชั้นเรียน สัมพันธภาพระหว่างนิสิตกับเพื่อนนอกชั้นเรียน 5) การสนับสนุนจากครอบครัว ประกอบด้วย ความเข้าใจศักยภาพของนิสิต การส่งเสริมความสามารถของนิสิต ความเอาใจใส่ต่อนิสิต สัมพันธภาพในครอบครัว 6) การบริการทางการศึกษา ประกอบด้วย การได้รับบริการ การอำนวยความสะดวก งานธุรการทางการเรียน สำหรับการวัดความสุขในการเรียนได้พัฒนาจาก บพิตร อิศระ (2550) มี 3 ด้าน ได้แก่ 1) ความรู้สึกต่อกิจกรรมการเรียนการสอน 2) ความรู้สึกต่ออาจารย์และเพื่อนร่วมชั้น 3) ความรู้สึกต่อสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัย สามารถ

สรุปปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขในการเรียนของนิสิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ได้แก่ ลักษณะอาจารย์ ลักษณะกลุ่มเพื่อน คุณลักษณะของ
นิสิต การเรียนการสอน การสนับสนุนจากครอบครัว และการบริการทางการศึกษา
ตามกรอบความคิดในการวิจัย ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบความคิดในการวิจัย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบระดับความสุขในการเรียนของนิสิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา เป็นประโยชน์ในการเสริมสร้างความสุขในการเรียนของนิสิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของศูนย์นวัตกรรมการบริหารและผู้นำทางการศึกษาให้มีมากยิ่งขึ้น
2. ทำให้ทราบปัจจัยที่มีผลต่อความสุขในการเรียนของนิสิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา เพื่อนำปัจจัยที่ส่งผลบริหารจัดการเพื่อให้นิสิตมีความสุขในการเรียนมากยิ่งขึ้น
3. สามารถนำผลการวิจัยเป็นข้อมูลใช้บริหารจัดการในการเสริมสร้างความสุขในการเรียนของนิสิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของศูนย์นวัตกรรมการบริหารและผู้นำทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ และมหาวิทยาลัยบูรพา เพื่อให้การจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพตามเป้าหมายที่กำหนดต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้มุ่งปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขในการเรียนของนิสิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ตามแนวคิดของ กิตติวดี บุญเชื้อ และคณะ (2540, หน้า 11-23) ประกอบด้วย 6 ประการ ได้แก่ 1) นิสิตได้รับการยอมรับจากเพื่อนและอาจารย์ผู้สอน 2) อาจารย์ผู้สอนมีความเมตตา จริงใจและอ่อนโยนต่อนิสิต 3) นิสิตเกิดความรักและภูมิใจตนเอง รู้จักปรับตัวได้ทุกที่ ทุกเวลา 4) นิสิตได้มีโอกาสเลือกจัดกิจกรรมตามความสนใจ 5) บทเรียนที่สนุกแปลกใหม่ จูงใจให้ติดตามและเร้าใจค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม 6) ความรู้ที่ได้รับสามารถนำไปใช้ได้ในชีวิตประจำวันได้ และจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของ ประสงค์ ปุกคำ (2554) พบว่า ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างมีความสุข คือ ครูผู้สอน ลักษณะของผู้เรียน การเรียนการสอน และเพื่อน ธารณ์ ทองงอก (2555) พบว่า องค์ประกอบหลักของการเรียนรู้ที่มีความสุขของนักเรียน มี 5 องค์ประกอบ ได้แก่ ด้านเพื่อน ด้านโรงเรียน ด้านครอบครัว และด้านชุมชน แพรวพรรณ พิเศษ (2548) พบว่า ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ที่มีความสุข ได้แก่ การเรียนการสอน ลักษณะครู ลักษณะนักเรียน ลักษณะเพื่อนในกลุ่ม และลักษณะพ่อแม่ ผู้ปกครอง และ บพิตร อิศระ (2550) พบว่า ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ที่มีความสุข ได้แก่ สิ่งที่เรียนรู้สามารถนำไปใช้ได้ในชีวิตประจำวัน คุณลักษณะภายในตนเอง การได้รับการยอมรับ คุณลักษณะของครู การจัดการเรียนการสอน การได้เลือกเรียนตามความถนัดและความสนใจ จาก

การสังเคราะห์ทฤษฎีและงานวิจัยสามารถสรุปปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีผลต่อการเรียนรู้อย่างมีความสุขของนิสิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา ศูนย์นวัตกรรมการบริหารและผู้นำทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ได้ 6 ด้าน ได้แก่ 1) ลักษณะอาจารย์ ประกอบด้วย ความรู้ความสามารถของของอาจารย์ ทักษะการสอนและการปฏิบัติงานของอาจารย์ พฤติกรรมของอาจารย์ 2) คุณลักษณะของนิสิต ประกอบด้วย สุขภาพอนามัย การเห็นคุณค่าการเรียนรู้ การเห็นคุณค่าในตนเอง ความรู้สึกที่ดีต่อตนเอง 3) การเรียนการสอน ประกอบด้วย บทเรียนที่สนุกและน่าสนใจ บรรยากาศในการเรียนการสอน กิจกรรมในการเรียนการสอน สื่อที่ใช้ในการเรียนการสอน การประเมินผลการเรียนการสอน 4) คุณลักษณะกลุ่มเพื่อน ประกอบด้วย สัมพันธภาพระหว่างนิสิตกับเพื่อนในชั้นเรียน สัมพันธภาพระหว่างนิสิตกับเพื่อนนอกชั้นเรียน 5) การสนับสนุนจากครอบครัว ประกอบด้วย ความเข้าใจศักยภาพของนิสิต การส่งเสริมความสามารถของนิสิต ความเอาใจใส่ต่อนิสิต สัมพันธภาพในครอบครัว 9) การบริการทางการศึกษา ประกอบด้วย การได้รับบริการ การอำนวยความสะดวก งานธุรการทางการเรียน สำหรับการวัดความสุขในการเรียน ได้พัฒนาจาก บทพิตร อิศระ (2550) มี 3 ด้าน ได้แก่ 1) ความรู้สึกต่อกิจกรรมการเรียนการสอน 2) ความรู้สึกต่ออาจารย์และเพื่อนร่วมชั้น 3) ความรู้สึกต่อสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัย สามารถสรุปปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขในการเรียนของนิสิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ได้แก่ ลักษณะอาจารย์ ลักษณะกลุ่มเพื่อน คุณลักษณะของนิสิต การเรียนการสอน การสนับสนุนจากครอบครัว และการบริการทางการศึกษา ส่งผลต่อความสุขในการเรียนของนิสิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

* 2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง x

2.1 ประชากร ได้แก่ นิสิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ปีการศึกษา 2557 จำนวน 1,020 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นิสิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ปีการศึกษา 2557 ตามเกณฑ์การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง ตามตารางของ Krejcie & Morgan (1970, p. 608) จำนวน 320 คน โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling)

* 3. ตัวแปรที่ศึกษา -1

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

3.1.1 ลักษณะอาจารย์

3.1.1.1 ความรู้ความสามารถของอาจารย์

3.1.1.2 พฤติกรรมของอาจารย์

3.1.2 ลักษณะกลุ่มเพื่อน

3.1.2.1 สัมพันธภาพระหว่างนิสิตกับเพื่อนในชั้นเรียน

3.1.2.2 สัมพันธภาพระหว่างนิสิตกับเพื่อนนอกชั้นเรียน

3.1.3 คุณลักษณะของนิสิต :

3.1.3.1 สุขภาพอนามัย

3.1.3.2 การเห็นคุณค่าการเรียนรู้

3.1.3.3 การเห็นคุณค่าในตนเอง

3.1.4 การเรียนการสอน

3.1.4.1 บทเรียนที่สนุกและน่าสนใจ

3.1.4.2 บรรยากาศในการเรียนการสอน

3.1.4.3 กิจกรรมในการเรียนการสอน

3.1.4.4 สื่อที่ใช้ในการเรียนการสอน

3.1.4.5 การประเมินผลการเรียนการสอน

3.1.5 การสนับสนุนจากครอบครัว

3.1.5.1 ความเข้าใจศักยภาพของนิสิต

3.1.5.2 การส่งเสริมความสามารถของนิสิต

3.1.5.3 ความเอาใจใส่ต่อนิสิต

3.1.5.4 สัมพันธภาพในครอบครัว

3.1.6 การบริการทางการศึกษา

3.1.6.1 การได้รับบริการ

3.1.6.2 การอำนวยความสะดวก

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความสุขในการเรียนของนิสิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา มี 3 ด้าน

3.2.1 ด้านความรู้สึกรู้สึกต่อสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัย

3.2.2 ด้านความรู้สึกรู้สึกต่ออาจารย์และเพื่อนร่วมชั้น

3.2.3 ด้านความรู้สึกรู้สึกต่อกิจกรรมการเรียนการสอน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ปัจจัย หมายถึง องค์ประกอบ สาเหตุต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ที่มีความสุขของนิสิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

2. ความสุข หมายถึง ความรู้สึกพึงพอใจ ความสบายใจ ทั้งทางกายและทางจิตใจ ตลอดจนความภาคภูมิใจในตนเองอันเป็นผลมาจากการมีความสามารถในการดำเนินชีวิตและการแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้ ของนิสิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษาศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

2.1 ความสุขในการเรียน หมายถึง ความรู้สึกของนิสิตที่แสดงออกในการตั้งใจเรียน ความสนใจความพึงพอใจและความกระตือรือร้นในขณะที่ดำเนินการเรียนการสอน เกิดความรู้สึกที่ดีต่อสิ่งที่เรียนต่อเพื่อน ต่ออาจารย์ ต่อสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัย เกิดการเห็นประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้ โดยแบ่งเป็น 3 ด้าน ได้แก่ 1) ความรู้สึกต่อกิจกรรมการเรียนการสอน 2) ความรู้สึกต่ออาจารย์และเพื่อนร่วมชั้น 3) ความรู้สึกต่อสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัย

2.1.1 ความรู้สึกต่อกิจกรรมการเรียนการสอน หมายถึง ความรู้สึกของนิสิตที่แสดงออกถึงความตั้งใจเรียน ความพึงพอใจ ความสนใจ และความกระตือรือร้นในการเรียนการสอน มีความสุข สนุกกับการเรียนการสอน

2.1.2 ความรู้สึกต่ออาจารย์และเพื่อนร่วมชั้น หมายถึง ความรู้สึกของนิสิตที่แสดงออกถึงความพึงพอใจ ความสนใจต่ออาจารย์ผู้สอน ตั้งใจเรียนกับอาจารย์ที่สอน ยอมรับ นับถือ และมีความสนใจต่อเพื่อนร่วมชั้นเรียน ให้ความร่วมมือในการทำงาน ความเห็นอกเห็นใจเพื่อนยอมรับเพื่อนร่วมชั้นเรียน

2.1.3 ความรู้สึกต่อสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัย หมายถึง ความรู้สึกของนิสิตที่แสดงออกถึงความพึงพอใจ ความสนใจต่อบรรยากาศและสิ่งแวดลอมในมหาวิทยาลัยบูรพาที่เอื้อต่อการเรียนรู้เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้ สามารถวัดได้จากสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสภาพแวดล้อมทางวิชาการ

2.2 ลักษณะอาจารย์ หมายถึง การรับรู้หรือความรู้สึกของนิสิตต่อการปฏิบัติและการแสดงออกของอาจารย์ผู้สอนที่บ่งบอกถึง ความรู้ความสามารถของอาจารย์ ทักษะการสอน พฤติกรรมของอาจารย์ วัดได้จากตัวแปรสังเกตได้

2.2.1 ความรู้ความสามารถของอาจารย์ หมายถึง อาจารย์ผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาวิชาในสาขาที่จบและปฏิบัติการสอน สอดแทรกความรู้พร้อมทั้งสื่อใหม่ ๆ และปรับปรุงการเรียนการสอนให้ทันสมัย

2.2.2 ทักษะการสอนและการปฏิบัติงานของอาจารย์ หมายถึง ความสามารถในการสอนด้วยวิธีการที่หลากหลายและเหมาะสม มีสื่อการสอน เปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็น ความสามารถทางด้านวิจัย และมีการเสริมแรง รวมถึงทำหน้าที่นอกเหนือการสอน เช่น การให้คำปรึกษาในการดำเนินชีวิต เป็นต้น

2.2.3 พฤติกรรมของอาจารย์ หมายถึง การปฏิบัติตนของอาจารย์ผู้สอนที่มีความรักเมตตา ยิ้มแย้มแจ่มใส เป็นมิตร ยุติธรรม ขยัน อดทน ให้คำปรึกษา แนะนำในทางที่ดีและปฏิบัติตนได้เหมาะสมกับกาลเทศะ

2.3 คุณลักษณะของนิสิต หมายถึง การรับรู้หรือความรู้สึกของนิสิตต่อสภาวะสุขภาพอนามัยของตนเอง การเห็นคุณค่าในการเรียนรู้ การเห็นคุณค่าในตนเองและความรู้สึกที่ดีต่อผู้อื่น วัตถุประสงค์จากตัวแปรสังเกตได้

2.3.1 สุขภาพอนามัย หมายถึง สุขภาพร่างกายแข็งแรง ปราศจากโรคภัยไข้เจ็บ

2.3.2 การเห็นคุณค่าการเรียนรู้ หมายถึง นิสิตมองเห็นประโยชน์ของการเรียนรู้ รู้ว่าเรียนไปทำไม เรียนไปเพื่ออะไร เรียนแล้วได้อะไร เรียนแล้วจะเป็นอะไร และเรียนแล้วจะเป็นอย่างไร

2.3.3 การเห็นคุณค่าในตนเอง หมายถึง การที่นิสิตรู้ว่าตนเองมีคุณค่า มีความสามารถ มีความสำคัญ ยอมรับในตนเอง และภูมิใจในตนเอง

2.3.4 ความรู้สึกที่ดีต่อตนเอง หมายถึง การยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล ยอมรับความคิดและความสามารถของอื่น เข้าใจและเห็นใจผู้อื่น รู้จักผ่อนปรน ไม่มุ่งมั่นเอาชนะ

2.4 การเรียนการสอน หมายถึง การรับรู้ของนิสิตว่าบทเรียนสนุกและน่าสนใจ เนื้อหาสัมพันธ์และสอดคล้องกับธรรมชาติ บรรยากาศในการเรียนรู้ที่ผ่อนคลาย แทรกอารมณ์ขัน เปิดโอกาสให้นิสิตได้แสดงออก มีกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย ใช้สื่อในการประกอบการเรียนการสอนที่เร้าใจ และประเมินผลการเรียนรู้โดยประเมินภาพรวมที่พัฒนาการของนิสิตตามสภาพการรับรู้ของนิสิต วัตถุประสงค์จากตัวแปรสังเกตได้

2.4.1 บทเรียนที่สนุกและน่าสนใจ หมายถึง การจัดบทเรียนให้เหมาะสมกับนิสิต มีความสนุกสนาน ทันท่วงที มีสาระจูงใจให้คิดตามตลอดเวลาไม่อยากขาดเรียน มีการเชื่อมโยงความรู้เก่าไปสู่ความรู้ใหม่

2.4.2 บรรยากาศในการเรียนการสอน หมายถึง การจัดบรรยากาศในการเรียนที่ผ่อนคลาย แทรกอารมณ์ขัน เปิดโอกาสให้นิสิตได้แสดงออก สนับสนุนให้นักเรียนได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น กระตุ้นให้เกิดการคิด

2.4.3 กิจกรรมในการเรียนการสอน หมายถึง มีกิจกรรมหลากหลาย สนุก ชวนให้นิสิตเกิดความสนใจต่อบทเรียนนั้น ๆ เปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมนั้น ๆ

2.4.4 สื่อที่ใช้ในการเรียนการสอน หมายถึง สื่อที่เหมาะสมกับบทเรียน ตรงตามจุดประสงค์ที่เรียน เร้าใจให้เกิดการเรียนรู้

2.4.5 การประเมินผลการเรียนการสอน หมายถึง การประเมินพัฒนาการของนิสิตในภาพรวมมากกว่าจะพิจารณาจากผลการทดสอบทางวิชาการ และเปิดโอกาสให้นิสิตได้ประเมินผลตนเองด้วย เพื่อจะได้รับรู้จุดบกพร่องของตนเองและแก้ไข

2.5 ลักษณะกลุ่มเพื่อน หมายถึง การรับรู้หรือความรู้สึกร่วมของนิสิตต่อพฤติกรรมของเพื่อนที่ปฏิบัติต่อกันในชั้นเรียน ได้แก่ การช่วยเหลือพึ่งพากันทั้งด้านการเรียน เรื่องส่วนตัว การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ความห่วงใย ความใกล้ชิดซึ่งกันและกัน และการร่วมมือกันทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกันในกลุ่มเพื่อน วัตถุประสงค์จากตัวแปรสังเกตได้

2.5.1 สัมพันธภาพระหว่างนิสิตกับเพื่อนในชั้นเรียน หมายถึง พฤติกรรมของเพื่อนที่ปฏิบัติต่อกันในชั้นเรียน

2.5.2 สัมพันธภาพระหว่างนิสิตกับเพื่อนนอกชั้นเรียน หมายถึง พฤติกรรมของเพื่อนที่ปฏิบัติต่อกันนอกชั้นเรียน

2.6 การสนับสนุนจากครอบครัว หมายถึง การรับรู้หรือความรู้สึกร่วมของนิสิตต่อการแสดงออกของผู้ที่เกี่ยวข้องทางครอบครัวของนิสิตที่มีความเข้าใจในศักยภาพของนิสิต ส่งเสริมสนับสนุนความสามารถของนิสิต ให้ความรักและความเอาใจใส่ต่อนิสิต รวมถึงความสัมพันธ์ในครอบครัว วัตถุประสงค์จากตัวแปร สังเกตได้

2.6.1 ความเข้าใจศักยภาพของนิสิต หมายถึง ผู้เกี่ยวข้องทางครอบครัวเข้าใจว่านิสิตมีความสามารถและความคาดหวังในตัวนิสิตตามความเป็นจริงและยอมรับในความสามารถเท่าที่นิสิตทำได้

2.6.2 ส่งเสริมความสามารถของนิสิต หมายถึง ผู้เกี่ยวข้องทางครอบครัวส่งเสริมนิสิตให้เรียนด้วยความสุข ให้กำลังใจหรือสนับสนุนกำลังใจตามแต่โอกาส สนับสนุนให้นิสิตเป็นตัวของตัวเอง และเลือกเรียนได้ด้วยความถนัดและความสนใจ

2.6.3 ความเอาใจใส่ต่อนิสิต หมายถึง พ่อแม่ ผู้ปกครองดูแลความเป็นอยู่สุขของนิสิตตามความเหมาะสม คอยช่วยเหลือเมื่อมีปัญหา และเป็นกำลังใจให้แก่นิสิต

2.6.4 สัมพันธภาพในครอบครัว หมายถึง ลักษณะที่บุคคลในครอบครัวมีความผูกพัน รักใคร่ ปรองดอง ร่วมปรึกษากันเมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นในครอบครัว

2.7 การบริการทางการศึกษา หมายถึง การรับรู้หรือรู้สึกพึงพอใจของนิสิตในการได้รับการบริการ อำนวยความสะดวก ทั้งด้านห้องสมุด เทคโนโลยี งานธุรการทางการเรียน สิ่งอำนวยความสะดวก คุณลักษณะภายในของนิสิต มีเป้าหมาย ปรับตัว และความภูมิใจ

2.7.1 การได้รับบริการ หมายถึง การได้รับสวัสดิการจากมหาวิทยาลัยบูรพา คณะศึกษาศาสตร์ อาทิ สถานที่จอดรถ คอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต ห้องสมุด อาคารสถานที่ใน

มหาวิทยาลัย ห้องเรียน สถานที่ต่าง ๆ ที่นั่งเล่น ฯลฯ

2.7.2 การอำนวยความสะดวก หมายถึง การได้รับความสะดวกสบายจากเจ้าหน้าที่ในการใช้สื่อ วัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน เช่น โปรเจ็คเตอร์ เครื่องฉายภาพ (Visual) การยืมหนังสือ เอกสารประกอบการเรียน เป็นต้น

2.7.3 งานธุรการทางการเรียน หมายถึง การได้รับบริการทางด้านหนังสือติดต่อกับหน่วยงานต้นสังกัด การลงทะเบียนเรียน การขอคืนสภาพนิสิต การขอสอบงานนิพนธ์ วิทยานิพนธ์ และงานเอกสารต่าง ๆ เกี่ยวกับการเรียนการสอน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขในการเรียนของนิสิตสาขาวิชาการบริหาร การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา จึงได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องใน ประเด็นสำคัญ ดังนี้

1. สภาพปัจจุบันของศูนย์นวัตกรรมการบริหารและผู้นำทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
2. แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับความสุขในการเรียน
3. การจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรสาขาวิชาการบริหารการศึกษา
4. ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขในการเรียน
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สภาพปัจจุบันของศูนย์นวัตกรรมการบริหารและผู้นำทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ศูนย์นวัตกรรมการบริหารการศึกษาและผู้นำทางการศึกษาเปลี่ยนมาจากภาควิชาบริหาร การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา เมื่อวันที่ 15 สิงหาคม 2551 เริ่มก่อตั้ง เมื่อวันที่ 19 เมษายน 2519 ใช้ชื่อว่า “ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยวิชาการศึกษา บางแสน” มีสำนักงานศูนย์อยู่ที่ อาคารห้องสมุดโรงเรียนสาธิตพิบูลบำเพ็ญ ชั้น 1 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา มีบทบาทเป็นสถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา ผลิตบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา วิจัยนโยบายและพัฒนาการบริหารการศึกษา ฝึกอบรมและพัฒนาผู้บริหาร การศึกษา

ปรัชญา

กระจายโอกาส สร้างสรรค์สังคม สู่ความเป็นเลิศ

Equal Opportunity and Create Society for Excellence

ปณิธาน

ผลิตนักบริหารการศึกษาอย่างมืออาชีพ

ค่านิยมร่วม (Core Values) : LEADER

Leadership

เป็นผู้นำมืออาชีพ

Effectiveness

มุ่งสู่ประสิทธิผล

Adaptability	ปรับตัวยืดหยุ่น
Development	พัฒนาต่อเนื่อง
Efficiency/Ethic	มีประสิทธิภาพ/มีคุณธรรมจริยธรรม
Rethink	ริเริ่มสร้างสรรค์
วิสัยทัศน์	

ศูนย์นวัตกรรมกรรมการบริหารและผู้นำทางการศึกษาเป็นองค์กรที่มีการบริหารจัดการที่ดี มีความเป็นเลิศในการผลิตบัณฑิต วิจัยและพัฒนาผู้บริหารการศึกษา สถานศึกษา และหน่วยงานทางการศึกษาให้เป็นมืออาชีพและเป็นที่ยอมรับในระดับสากล

To be the organization of good governance, produces qualified graduates, research, And development of educational administrators, school administrators as professional recognized by International standard

พันธกิจ (Mission)

1. พัฒนาหลักสูตรและจัดการเรียนการสอนในระดับมหัธยมศึกษาและคุณวุฒิปริญญา สามารถบริหารอย่างมีคุณภาพเป็นแบบอย่างได้และระดับบัณฑิตให้มีความรู้พื้นฐานการบริหารการศึกษา
2. สร้างและพัฒนาผู้บริหารการศึกษา สถานศึกษาและหน่วยงานทางการศึกษา ในเครือข่ายให้สามารถบริหารอย่างมืออาชีพ
3. วิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ และพัฒนาผู้บริหารการศึกษาสถานศึกษาและหน่วยงานทางการศึกษาเป็นต้นแบบเพื่อเผยแพร่ สามารถนำไปใช้พัฒนาคุณภาพการศึกษา
4. ส่งเสริมบุคลากรจัดการเรียนการสอน โดยใช้เทคโนโลยีสร้างนวัตกรรมและการวิจัย มีคุณธรรม จริยธรรม มุ่งสู่ความเป็นเลิศ
5. ระดมทรัพยากร เพื่อการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนและการวิจัยให้สามารถผลิตบัณฑิตและบริการสังคมอย่างมีคุณภาพ
6. จัดบริการความรู้และเทคนิคทางการบริหารการศึกษาร่วมสมัยแก่สถานศึกษาและหน่วยงานทางการศึกษา เพื่อให้มีความรู้ความสามารถ พัฒนาการบริหารอย่างมีประสิทธิภาพ
7. พัฒนาศูนย์ฯ โครงสร้างการบริหาร ระบบ และกระบวนการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพ
8. สร้างความสัมพันธ์ศิษย์เก่า ศิษย์ปัจจุบันเพื่อพัฒนาการบริหารการศึกษา
9. ประกันคุณภาพการจัดการศึกษาของศูนย์ฯ มุ่งสู่ความเป็นเลิศอย่างต่อเนื่อง

ประเด็นยุทธศาสตร์ (Strategic Issue)

1. การผลิตบัณฑิตให้มีความรู้

2. การพัฒนาระบบบริหารจัดการและบุคลากร
3. การวิจัยและการสร้างองค์ความรู้
4. การบริการวิชาการแก่สังคมสู่สังคมอุดมปัญญา
5. ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

เป้าประสงค์ (Goal)

1. จัดให้มีศูนย์ส่งเสริมการเรียนการสอน ทั้งในด้านการจัดกิจกรรมตามหลักสูตรและนอกหลักสูตร การส่งเสริมการผลิตตำราสื่อการพัฒนาเทคนิค เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ใช้ประกอบการเรียนการสอน
2. จัดให้มีศูนย์วิจัยและพัฒนา พัฒนาทฤษฎีทางการบริหารการศึกษา เพื่อวิจัยทฤษฎี วิจัยและพัฒนาสถานศึกษา ปีละอย่างน้อย 1 เรื่อง
3. คณะจารย์ของศูนย์ฯ ได้รับการพัฒนาให้มีวิสัยทัศน์ในการจัดการเรียนการสอน และการวิจัย มีการนำผลและขยายผลในการทำ Homepage ของคณาจารย์รายวิชา เพื่อให้ประกอบการเรียนการสอน มีความก้าวหน้าทางวิชาการ
4. บัณฑิตระดับคุณวุฒิปริญญาตรีและมหาวิทยาลัยของศูนย์ฯ มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับของสังคม
5. จัดให้มีศูนย์พัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาในเครือข่าย ได้รับการบริการความรู้ ทักษะ มีความสามารถในการบริหารอย่างมืออาชีพ
6. จัดให้มีวารสารประชาสัมพันธ์ของศูนย์ฯ มี Peer Review ปี ละ 2 ฉบับ
7. ศูนย์ฯ มีระบบการบริหารคุณภาพเพื่อเป็นต้นแบบรองรับการประกันคุณภาพ มุ่งสู่ความเป็นเลิศ ผลการดำเนินงานของศูนย์ฯ วัตรกรรมการบริหารและผู้นำทางการศึกษา ผ่านตามเกณฑ์มาตรฐานอยู่ในระดับดี โดยศูนย์ฯ วัตรกรรมการบริหารและผู้นำทางการศึกษา ได้รับรางวัลดีเด่นคุณบูรพา ประเภทหน่วยงานดีเด่นทางด้านการบริหาร จากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ประจำปี 2553 (ศูนย์ฯ วัตรกรรมการบริหารและผู้นำทางการศึกษา, 2554, 2557)

แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับความสุขในการเรียน

ความหมายของความสุขในการเรียน

ความสุขในการเรียน เป็นส่วนหนึ่งของการทำให้นิสิตแสดงพฤติกรรมที่มีความพร้อมในการรับผิดชอบงานในกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างเต็มศักยภาพ ทำให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ สนุกต่อการเรียนสามารถบริหารจัดการตนเองได้อย่างเหมาะสมเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีคุณภาพ ซึ่งมีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายไว้ ดังนี้

จาร์ส นองมาก (2547, หน้า 78-79) กล่าวว่า ความสุขในการเรียน หมายถึง การที่ผู้เรียนเรียนอย่างมีความสุข จะทำให้สามารถสร้างเสริมคุณลักษณะที่พึงประสงค์ให้เป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุขได้มากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับ วีรวิฑูร มาณะศิริานนท์ (2545) กล่าวว่า ความสุขในการเรียนเป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านความรู้ 2) ด้านทักษะ 3) ด้านเจตคติ จะเกี่ยวกับกระบวนการทางจิตใจในด้านความสามารถทางสมอง ความรู้สึก ความนึกคิด และเป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมผู้เรียนทั้งด้านปริมาณและด้านคุณภาพ นอกจากนี้ผู้เรียนจะมีสิ่งที่เรียนรู้เพิ่มขึ้นแล้วยังมียังมีความรู้สึกรักและสนุกต่อการเรียน มีความสนใจในกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นระหว่างการเรียนรู้สามารถเรียนรู้อะไรที่เรียนรู้อื่นให้เป็นระเบียบเพื่อให้สามารถเรียกกลับมาใช้ได้ตามที่ต้องการ (Mayer, 2006, pp. 68-70) เป็นการเรียนรู้การสอนที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความสุขในการได้รับความรู้ นั้น ๆ โดยการจัดวิธีการเรียนการสอนให้ผู้เรียนได้เข้าใจสามารถสรุปหลักการนำไปใช้ได้ (วิชัย วงษ์ใหญ่, 2543)

สรุปได้ว่า ความสุขในการเรียน หมายถึง ความรู้สึก ความนึกคิดของผู้เรียนที่แสดงพฤติกรรมในการเรียน มีความสนใจในกิจกรรมต่าง ๆ ความพึงพอใจและความกระตือรือร้นความสนุกในขณะที่ดำเนินการเรียนการสอน เกิดความรู้สึกที่ดีต่อสิ่งที่เรียน ต่อเพื่อน ต่ออาจารย์ ต่อสภาพแวดล้อม ทำให้มีความรู้เพิ่มมากขึ้น สามารถเรียนรู้อะไรที่เรียนรู้อื่นให้เป็นระเบียบเพื่อให้สามารถเรียกกลับมาใช้ได้ตามที่ต้องการ

แนวคิดเกี่ยวกับความสุขในการเรียน

ความสุขกับการศึกษาที่ถูกต้องเป็นเรื่องที่ไม่สามารถแยกกันได้ ถ้าไม่สามารถทำให้คนมีความสุข การศึกษาก็ไม่สามารถเกิดขึ้นได้ ตรงกับผลการวิจัยที่ว่า “สมองมนุษย์มีศักยภาพในการเรียนรู้อย่างสูงสุด เมื่อเรียนรู้อย่างมีความสุขในสมองก็จะมีพลังเสริมที่ทำให้เกิดความสุขและจะไปเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนรู้ให้สูงขึ้น” การที่จะทำให้ผู้เรียนมีความสุขในการเรียนก็คือมีจิตสำนึกหรือเจตคติต่อการเรียนรู้เป็นเรื่องที่ต่อเนื่องกับธรรมชาติของมนุษย์ที่เป็นสัตว์ที่ต้องเรียนรู้ ต้องฝึกฝน ต้องพัฒนา จะต้องมีความสนใจในการศึกษาให้มากขึ้นก็จะทำให้เกิดผลคือมีความสุขในการเรียนที่แท้จริง (พระธรรมปิฎก, 2541, หน้า 23, 2547) สอดคล้องกับสันสนีย์ ฉัตรคุปต์ และคนอื่น ๆ (2544) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้ที่จะทำให้ผู้เรียนมีความสุขเพิ่มประสิทธิภาพผู้เรียนให้มากขึ้น การจัดการเรียนรู้ที่ทำให้ผู้เรียนมีความสุขต้องคำนึงถึงสิ่งสำคัญคือสุขภาพร่างกายและความปลอดภัยจากสิ่งต่าง ๆ ที่จะเป็นอันตราย จะทำให้ผู้เรียนมีความสุขมากขึ้นทั้งภาวะทางด้านจิตใจ ความรู้สึกนึกคิด อารมณ์ และกิตติยวดี บุญชื้อ และคณะ (2540) กล่าวว่า องค์ประกอบที่จะต้องคำนึงถึงในการจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนเรียนอย่างมีความสุข มี 6 ประการ ได้แก่ 1) ผู้เรียนแต่ละคนได้รับการยอมรับว่าเป็นมนุษย์คนหนึ่งที่มีหัวใจและสมอง 2) ครูมีความเมตตา จริงใจและอ่อนโยนต่อผู้เรียนทุกคน โดยทั่วถึงและมีความเข้าใจทฤษฎีพัฒนาการตาม

ธรรมชาติของผู้เรียนทุกคน เข้าถึงความรู้สึกที่ละเอียดอ่อน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็น ครูเอาใจใส่ต่อผู้เรียนทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน มีความยุติธรรม 3) ผู้เรียนเกิดความรักและภูมิใจในตนเอง รู้จักปรับตัวได้ทุกที่ทุกเวลา นักเรียนควรรู้จักตัวเอง เห็นคุณค่าของชีวิตและความเป็นมนุษย์ของตน รับผิดชอบต่อชีวิต ยอมรับทั้งจุดดี จุดด้อยของตนเองและคิดหาวิธีปรับปรุง แก้ไข เข้าใจธรรมชาติของความเปลี่ยนแปลง รู้วิธีปรับตนให้สามารถอยู่ในสภาพแวดล้อมนั้นได้ 4) ผู้เรียนแต่ละคนได้มีโอกาสเลือกเรียนตามความถนัดและความสนใจ 5) บทเรียนสนุก แปลกใหม่ จูงใจให้ติดตาม และเร้าใจให้อยากค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเอง ในสิ่งที่สนใจ 6) สิ่งที่ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ได้ในชีวิตประจำวัน สิ่งที่เรียนรู้ไม่จำกัดเฉพาะในบทเรียน แต่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ในชีวิตประจำวัน เกิดประโยชน์และมีความหมายกับตัวผู้เรียน และการวัดความสุขในการเรียน บพิตร อิศระ (2550) พบว่ามี 3 ด้าน ได้แก่ 1) ความรู้สึกต่อกิจกรรมการเรียนการสอน 2) ความรู้สึกต่ออาจารย์และเพื่อนร่วมชั้น 3) ความรู้สึกต่อสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัย

ทฤษฎีเกี่ยวกับความสุขในการเรียน

ความสุขในการเรียนเป็นกระบวนการจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนได้เรียนรู้โดยยึดแนวพื้นฐาน 5 ประการ ได้แก่ 1) แก่นแท้ของการเรียนการสอน 2) การเรียนเกิดขึ้นได้ทุกแห่งทุกเวลาต่อเนื่องตลอดชีวิต 3) ความศรัทธาเป็นจุดเริ่มต้นที่ดีที่สุดของการเรียนรู้อย่างมีระบบ 4) ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้จากประสบการณ์และสัมผัส 5) สารสำคัญเกิดจากการเรียนรู้ (บพิตร อิศระ, 2550, หน้า 14) ซึ่ง กิตติวดี บุญซื่อ และคณะ (2540, หน้า 7) กล่าวว่า ทฤษฎีการเรียนรู้อย่างมีความสุขมี 6 ทฤษฎี ดังนี้

1. ทฤษฎีสร้างความรักและศรัทธา (Love and Respect) เป็นการเรียนรู้บนฐานแห่งความรักและความศรัทธาของผู้เรียนต่อครูผู้สอน วิชา นับเป็นองค์ประกอบสำคัญจำเป็นที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความรักและความสนใจบทเรียน ครูผู้สอน มีความศรัทธาและความเข้าใจตรงกันระหว่างผู้เรียนด้วยกันทำให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีความสุข จะต้องยึดหลัก

1.1 การเรียนรู้บนฐานแห่งความรัก โดยผู้สอนจะต้องปฏิบัติคือ 1.1.1) การสร้างความเข้าใจที่ตรงกันระหว่างครูและวิชาที่สอน 1.1.2) การให้กำลังใจและให้โอกาส ยอมรับสภาพที่เป็นอยู่ เปิดโอกาสให้แสดงออก รักษาความยุติธรรม จริงใจและอดทน มุ่งแก้ปัญหา ไม่ใช่อารมณ์

1.2 บทเรียนที่สนุกและน่าสนใจ จูงใจให้ผู้เรียนตื่นตัว กระตือรือร้นสนใจ ใฝ่รู้ในการเรียน โดยผู้สอนปฏิบัติคือ 1.2.1) มีการเตรียมการ กำหนดเป้าหมายและจุดประสงค์ที่ชัดเจน ปรับเนื้อหาให้เหมาะสม วางแผนการสอนที่กระชับและรัดกุม 1.2.2) ทำแผนการสอน กำหนดแผนให้ครอบคลุม ไม่ซ้ำซ้อน 1.2.3) การเลือกสื่อประกอบการเรียน เหมาะสมกับบทเรียน จัดสัดส่วนของสื่อและบทเรียนให้เหมาะสม 1.2.4) การประเมินพัฒนาการ มีความหลากหลายในการประเมิน

1.2.5) การจัดช่วงเวลาเรียน ให้มีความยืดหยุ่นของเวลาต่อวัน จัดเวลาให้เหมาะสมกับบทเรียน

1.2.6) การจัดบรรยากาศในการเรียน สร้างบรรยากาศที่ผ่อนคลายแทรกอารมณ์ขัน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงออก แลกเปลี่ยนข้อคิด 1.2.7) การแก้ปัญหา ใช้เหตุผลในการพิจารณา รับฟังความคิดเห็นของทุกฝ่าย มองหาจุดดีของผู้เรียน

1.3 การส่งเสริมความสนใจและการสร้างความผูกพัน ผู้สอนต้องดำเนินการ ดังนี้

1) ทำความรู้จักกับผู้เรียน 3.2) การรักษามิตรภาพ รักษาความลับของผู้เรียน

2. ทฤษฎีเห็นคุณค่าการเรียนรู้ (Learning Appreciation) เป็นการให้นักเรียนเห็นคุณค่าในการเรียนรู้ รู้ว่าเรียนไปทำไม เรียนไปเพื่ออะไร เรียนแล้วได้อะไร จะทำให้นักเรียนมีความตั้งใจและสนใจในการเรียนรู้ โดยครูผู้สอนดำเนินการดังนี้ 1) การสร้างการเรียนรู้ที่มีความหมาย ได้แก่ บทเรียนเหมาะสมกับวัยและความสนใจ เนื้อหากระชับ ง่ายต่อการทำความเข้าใจ มีตัวอย่างที่ชัดเจน เข้าใจให้คิดและติดตาม คำอธิบายไม่คลุมเครือ 2) คำหนึ่งถึงนักเรียนแต่ละคนมีความสามารถพิเศษ เฉพาะตัว 3) นักเรียนจะเกิดความรักและเห็นคุณค่าของสิ่งที่เรียน โดย บทเรียนนั้นสัมพันธ์กับสิ่งที่นักเรียนรู้จักมาก่อน เนื้อหาวิชาที่เรียนสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ เนื้อหาของวิชามีความหมายที่เป็นรูปธรรม นักเรียนประสบความสำเร็จและมีผลงานเป็นที่ยอมรับ ครูผู้สอนมีความเมตตา มีความเป็นกันเองและให้โอกาสนักเรียน .

3. ทฤษฎีเปิดประตูธรรมชาติ (Naturalization) นักเรียนควรได้มีโอกาสเรียนนอกห้องเรียนจะช่วยให้เด็กเกิดความรู้สึกเสรี ไม่กดดัน มีความสดชื่น และเป็นธรรมชาติมากขึ้น ผู้สอนต้อง 1) มีบทเรียนในห้องเรียนน่าสนใจเมื่อมีสภาพห้องเรียนที่น่าเรียน ป้ายนิเทศที่สะดุดตา และเร้าความคิด มีสื่อการสอนที่ตรงจุดประสงค์ กิจกรรมหลากหลาย เปิดโอกาสให้นักเรียนสัมผัส 2) บทเรียนนอกห้องเรียนจะช่วยเสริมการเรียนรู้ นักเรียนได้เปลี่ยนบรรยากาศการเรียน ได้สัมผัสของจริง 3) การนำธรรมชาติมาเป็นบทเรียน จะต้องจัดให้มีการศึกษานอกสถานที่ จัดห้องเรียนกลางแจ้ง ใต้ร่มไม้ ริมน้ำ เป็นต้น หรือเชิญวิทยากรให้ความรู้และเปลี่ยนกัน 4) เปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วม

4. ทฤษฎีมุ่งมั่นและมั่นคง (Willing and Firm) เป็นการให้ผู้เรียนรู้จักตนเอง รู้จุดดีและจุดด้อย ยอมรับสถานะแห่งตนไม่ดูถูกตนเอง ไม่โทษคนรอบข้าง พร้อมทั้งจะปรับปรุงและแก้ไข รู้จักระงับอารมณ์ มั่นใจ และตั้งใจจริง ย่อมจะนำความสำเร็จในชีวิตมาให้ตนเอง จะนำไปสู่ความภูมิใจ เห็นคุณค่าตนเอง ไม่คิดว่าชีวิตไร้ค่า มีความมั่นใจ จะทำให้มีความกล้าตัดสินใจ กล้าเผชิญสิ่งที่เกิดขึ้น มีเหตุผลและแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม ผู้สอนต้องดำเนินการดังนี้ 1) การพัฒนาความรู้ที่ติดต่อกันให้กับนักเรียน โดยให้มองเห็นตัวเองในส่วนดีและส่วนด้อย กล้ารับสภาพของตนเอง กล้ารับฟังคำวิจารณ์เกี่ยวกับตนเอง มุ่งมั่นพัฒนาและปรับปรุง รู้จักควบคุมอารมณ์ในวาระต่าง ๆ เห็นคุณค่าของตนเอง 2) ความตั้งใจจริง จะเกิดขึ้นได้เมื่อ รู้จักคุณค่าของสิ่งนั้น มีเป้าหมายที่ชัดเจน

ได้รับการสนับสนุนอย่างจริงจัง ได้รับโอกาสเมื่อเกิดความผิดพลาด 3) การพัฒนาความเชื่อมั่น โดยเปิดใจรับความรู้ใหม่ รู้จักแยกแยะหาเหตุผล ไตร่ตรองหาคำตอบ รู้จักเชื่อมโยงประสบการณ์ ตัดสินใจมีหลักการ

5. ทฤษฎีดำรงไมตรีจิต (Friendship) เป็นการถือว่ามนุษย์เป็นสัตว์สังคมและมีสัญชาตญาณของการอยู่ร่วมกันเป็นหมู่เป็นพวก ไม่ชอบอยู่โดดเดี่ยว แสดงให้เห็นว่าคนเราคิดถึงแต่ตนเอง นั้นจะเห็นได้ชัดในเด็ก เมื่อโตขึ้นก็จะค่อย ๆ ลดลง การที่จะอยู่ร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุข จะต้องมีความรู้สึกที่ดีต่อคนอื่น ยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล ยอมรับความคิดเห็นและความสามารถของผู้อื่น เข้าใจและเห็นใจผู้อื่น โดยผู้สอนต้องดำเนินการให้กับผู้เรียน ดังนี้ 1) การมีความรู้สึกที่ดีต่อคนอื่น 2) การทำงานร่วมกันโดยไม่มีอคติ 3) การสื่อความคิดและความรู้สึก เช่น มีความสุภาพอ่อนโยน ใช้คำพูดเชิงสร้างสรรค์ เป็นต้น

6. ทฤษฎีชีวิตที่สมดุล (Equilibrium of Life) เป็นการรักษาสสมดุลของชีวิต คือการปรับตัวเองให้อยู่ในความเหมาะสม พอดี รู้ขีดจำกัดของความปรารถนาส่วนตน มีการประพฤติปฏิบัติที่งดงามไม่มากไม่น้อย มีความสำรวม ผู้สอนต้องดำเนินการ ดังนี้ 1) สร้างความสุขทางใจ จะเกิดขึ้นเมื่อนักเรียนมีความรักและเป็นที่รัก ได้รับการยอมรับว่ามีความสามารถ ประสบความสำเร็จในสิ่งที่ทำ 2) สุขภาพกาย เกิดจากความรู้สึกว่าตนเองปราศจากโรคภัยไข้เจ็บ มีความปลอดภัย 3) การเรียนรู้ที่นำไปสู่ความสำเร็จ ได้แก่ 1) การเรียนเพื่อรู้ ได้รู้ชัด รู้ให้กระจ่างในสิ่งที่ไม่เคยรู้ไม่เคยเห็น และไม่เคยสัมผัส 2) การเรียนเพื่อให้เป็น คือเข้าใจธรรมชาติของสิ่งนั้น มีระบบการคิดและการปฏิบัติอย่างผู้ที่อยู่ในวิชาชีพนั้น

การจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรสาขาวิชาการบริหารการศึกษา

หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตทางการบริหารการศึกษา (หลักสูตร 1 ปี) พ.ศ. 2549 จำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่า 24 หน่วยกิต ประกอบด้วย วิชาบังคับ 21 หน่วยกิต วิชาเลือก (ไม่น้อยกว่า) 3 หน่วยกิต มีปรัชญาคือ มุ่งพัฒนาผู้เรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มของผู้บริหารการศึกษาให้มีคุณวุฒิทางการบริหารการศึกษาเพื่อนำไปใช้ประกอบคุณสมบัติของการขอใบอนุญาตประกอบวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา รวมทั้งผลิตบุคลากรทางการศึกษาหรือผู้บริหารการศึกษาที่มีความรู้ความเข้าใจในทฤษฎี หลักการและแนวคิดพื้นฐานที่สำคัญของการบริหารการศึกษาเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา และมีวัตถุประสงค์ 2 ประการ ได้แก่ 1) พัฒนาผู้เรียนให้มีคุณวุฒิทางการบริหารการศึกษาเพื่อนำไปใช้ประกอบคุณสมบัติของการขอใบอนุญาตประกอบวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา 2) ผลิตผู้เรียนที่มีความรู้ความเข้าใจในทฤษฎี หลักการและแนวคิดพื้นฐานที่สำคัญของการบริหาร

การศึกษาเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา

หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา หลักสูตรปรับปรุง

พ.ศ. 2551 มีจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต มี 2 แบบ แบบ ก. เป็นแผนการศึกษามีการทำวิทยานิพนธ์ 12 หน่วยกิต ประกอบด้วย หมวดวิชาพื้นฐานทางการศึกษา 8 หน่วยกิต หมวดวิชาเอก ไม่น้อยกว่า 16 หน่วยกิต ซึ่งมีวิชาเอกบังคับ 12 หน่วยกิต และวิชาเอกเลือก ไม่น้อยกว่า 4 หน่วย และวิทยานิพนธ์ 12 หน่วยกิต (2) แบบ ข เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการศึกษา รายวิชาโดยไม่ต้องทำวิทยานิพนธ์ ประกอบด้วย หมวดวิชาพื้นฐานทางการศึกษา 8 หน่วยกิต หมวดวิชาเอก ไม่น้อยกว่า 25 หน่วยกิต ซึ่งมีวิชาเอกบังคับ 12 หน่วยกิต และวิชาเอกเลือก ไม่น้อยกว่า 13 หน่วยกิต และหมวดวิชาการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง 3 หน่วยกิต

หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ ได้แก่ 1) เพื่อผลิตผู้บริหารการศึกษาให้มีความสามารถในการวิจัยและ/หรือสามารถนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ในการบริหารงาน 2) เพื่อผลิตผู้บริหารการศึกษาให้มีความรู้ความสามารถและมีคุณธรรมในการบริหารงานให้เกิดการพัฒนาและความเจริญก้าวหน้าตามสภาพของสังคม 3) เพื่อผลิตผู้บริหารการศึกษาให้มีความสามารถในการเป็นผู้นำและประสานสัมพันธ์กับสถาบันหรือองค์กรต่าง ๆ เพื่อการพัฒนา

หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษาหลักสูตรปรับปรุง

พ.ศ. 2554 มีหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่า 48 หน่วยกิต มี 2 แบบ ได้แก่ แบบ 1 จัดทำ ดุษฎีนิพนธ์ 48 หน่วยกิต แบบ 2 เรียนรายวิชาบังคับ 12 หน่วยกิต และจัดทำดุษฎีนิพนธ์ 36 หน่วยกิต มีปรัชญาคือ การพัฒนาการศึกษาให้เอื้อต่อการพัฒนาสังคม ประเทศชาติและสังคมโลก จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมึนักบริหารการศึกษาที่เป็นนักวิชาการเป็นผู้นำ เป็นนักวิจัย มีคุณธรรม จริยธรรม มีความเชี่ยวชาญรอบรู้ในศาสตร์บริหารการศึกษา มุ่งมั่นที่จะสร้างสรรค์นวัตกรรม สร้างองค์ความรู้ใหม่ ช่วยพัฒนาและประยุกต์ใช้พัฒนาระบบการศึกษาและองค์การทางการศึกษา สถานศึกษาให้สู่ความเป็นเลิศทั้งในปัจจุบันและอนาคตได้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อผลิตดุษฎีบัณฑิตให้มีความรู้ ความสามารถและมีคุณธรรมจริยธรรมในด้านต่อไปนี้ 1) การบริหารการศึกษา ให้เป็นนักบริหารและเป็นผู้นำ เพื่อทำหน้าที่ในการพัฒนาการศึกษา สามารถกำหนดนโยบาย และวางแผนการศึกษาในหน่วยงานของรัฐในส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และท้องถิ่น ตลอดจนจนหน่วยงาน การศึกษาเอกชน 2) การวิจัยทางการบริหารการศึกษา ให้เป็นนักวิจัยเพื่อบุกเบิก แสวงหา องค์ความรู้ใหม่เกี่ยวกับทฤษฎี หลักการ แนวคิด ระบบ กระบวนการ และแนวทางปฏิบัติ สามารถนำผลการวิจัยไปใช้ ในการพัฒนาการศึกษาของประเทศ 3) วิชาการ ให้เป็นนักวิชาการที่มีความรู้ ความสามารถระดับสูง เพื่อพัฒนาศาสตร์ของการบริหารการศึกษาได้อย่างต่อเนื่อง

หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา (หลักสูตรภาษาอังกฤษ)

หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2554 มี 2 แบบ คือ แบบ 1 เน้นการทำวิจัย ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาโท ทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า 48 หน่วยกิต แบบ 2 เน้นการทำวิจัยและศึกษารายวิชา ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาโท ทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต และศึกษารายวิชาไม่น้อยกว่า 12 หน่วยกิต มีปรัชญาคือ การพัฒนาการศึกษาให้เอื้อต่อการพัฒนาสังคม ประเทศชาติและสังคมโลก จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมึนักบริหารการศึกษาที่เป็นนักวิชาการเป็นผู้นำ เป็นนักวิจัย มีคุณธรรม จริยธรรม มีความเชี่ยวชาญรอบรู้ในศาสตร์บริหารการศึกษา มุ่งมั่นที่จะสร้างสรรค์นวัตกรรม สร้างองค์ความรู้ใหม่ ช่วยพัฒนาและประยุกต์ใช้พัฒนาระบบการศึกษาและองค์การทางการศึกษา สถานศึกษาให้สู่ความเป็นเลิศทั้งในปัจจุบันและอนาคตได้ มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ ได้แก่

- 1) การบริหารการศึกษา ให้เป็นนักบริหารและเป็นผู้นำ เพื่อทำหน้าที่ในการพัฒนาการศึกษา สามารถกำหนดนโยบาย และวางแผนการศึกษาในหน่วยงานของรัฐในส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และท้องถิ่น ตลอดจนหน่วยงานการศึกษาเอกชน
- 2) การวิจัยทางการบริหารการศึกษา ให้เป็นนักวิจัย เพื่อบุกเบิก แสวงหาองค์ความรู้ใหม่เกี่ยวกับทฤษฎี หลักการ แนวคิด ระบบ กระบวนการ และแนวทางปฏิบัติ สามารถนำผลการวิจัยไปใช้ ในการพัฒนาการศึกษาของประเทศ
- 3) วิชาการ ให้เป็นนักวิชาการที่มีความรู้ ความสามารถระดับสูง เพื่อพัฒนาศาสตร์ของการบริหารการศึกษา ได้อย่างต่อเนื่อง (ศูนย์นวัตกรรมกรรมการบริหารและผู้นำทางการศึกษา, 2557)

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขในการเรียน

กิตติยวดี บุญซื่อ และคณะ (2540, หน้า 11-23) กล่าวว่า ความสุขในการเรียนประกอบด้วย 6 ประการ ได้แก่ 1) นิสิตได้รับการยอมรับจากเพื่อนและอาจารย์ผู้สอน ผู้เรียนได้รับการยอมรับว่าเป็นมนุษย์คนหนึ่งที่มีหัวใจ มีความสนใจในสิ่งต่าง ๆ มีความรู้จัก รัก โกรธ เสียใจ หรือดีใจ มีความสามารถเฉพาะตัว มีจุดเด่น จุดด้อยที่แตกต่างไปจากคนอื่น มีสิทธิได้รับการปฏิบัติจากผู้ใหญ่อย่างมนุษย์คนหนึ่ง ที่สำคัญที่สุดคือ ผู้เรียนควรจะได้รับโอกาสเลือกเรียนตามความถนัด และความสนใจ สามารถจะมีโอกาสเลือกอนาคตให้กับตนเอง ผู้ใหญ่ควรจะเป็นเพียงให้คำปรึกษาไม่ใช่ผู้ออกคำสั่งและให้คำแนะนำไม่ใช่บังคับ ผู้เรียนต้องมีความสุขในชีวิต ผู้เรียนต้องการรางวัล สนุกสนาน แจ่มใส ต้องการมีจิตใจที่เบิกบานและมีความสมหวังในชีวิต 2) อาจารย์ผู้สอนมีความเมตตา จริงใจและอ่อนโยนต่อนิสิต ครูผู้สอนต้องมีความเข้าใจในทฤษฎีแห่งพัฒนาการตามธรรมชาติของเด็กทุกคน เข้าถึงความรู้สึกละเอียดอ่อน ความคิดอันไร้ขอบเขตและความฝันอันกว้างของผู้เรียนแต่ละคน และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้สานฝัน ดำเนินไปตามความฝันจนบรรลุเป้าหมายของชีวิต ผู้สอนควรให้ความเอาใจใส่ต่อผู้เรียนทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน ไม่เลือกชั้นวรรณะ ไม่เลือก

ที่รักมักที่ชัง มีความยุติธรรมสม่ำเสมอ วางตนเป็นแบบอย่างที่ดี มีอารมณ์มั่นคง สดชื่นแจ่มใส มี
 สำนึกในการเป็นผู้ให้ มีการเตรียมตัวสอน รู้จักแก้ปัญหาและเรียนรู้วิธีที่จะนำตัวเองไปสู่ความ
 เจริญรุ่งเรืองอย่างมีสติและเพียบพร้อมด้วยคุณธรรม ครูต้องมีศาสตร์ คือความรู้พื้นฐานในเรื่อง
 ต่าง ๆ มากพอที่จะถ่ายทอดให้กับผู้เรียนตามวัยและมีศิลป์ มีวิธีการถ่ายทอดขึ้นอยู่กับสภาวะและ
 วุฒิภาวะภาวะของผู้เรียน ต้องมีความรักในความเป็นครู รักในสิ่งที่สอนและรักผู้เรียน มีจิตสำนึกใน
 บทบาทและหน้าที่ของตน 3) นิสิตเกิดความรักและภูมิใจตนเอง รู้จักปรับตัวได้ทุกที่ ทุกเวลา รู้จัก
 ตนเองเห็นคุณค่า เห็นคุณค่าของชีวิตและความเป็นมนุษย์ของตน รับผิดชอบต่อหน้าที่ชีวิตอยู่
 ยอมรับทั้งจุดดีและจุดด้อยของตนเอง และคิดหาวิธีปรับปรุงแก้ไขเข้าใจธรรมชาติของความ
 เปลี่ยนแปลงและวิธีปรับตนเองให้อยู่ในสภาพแวดล้อมนั้น ๆ ได้โดยไม่เสียสุขภาพจิต รู้จักเกรงใจ
 และให้เกียรติผู้อื่น มีเหตุผลและใจกว้าง พร้อมทั้งจะดำเนินชีวิตในบทบาทของผู้ใหญ่ที่มีความ
 รับผิดชอบ ความภูมิใจของผู้เรียนจะเกิดขึ้นเมื่อผู้เรียนได้แสดงความสามารถบางสิ่งบางอย่างให้
 ผู้อื่นได้รับรู้ การที่ผู้เรียนได้ทำสิ่งที่ตนชอบและมีความถนัด เมื่อประสบความสำเร็จจะมีความ
 ภาคภูมิใจมาให้ตัวเองและเกิดกำลังใจที่จะพัฒนาฝีมือให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้น ซึ่งครูมีหน้าที่ให้การ
 ช่วยเหลือเด็กให้ค้นพบความสามารถของตนเองและเปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงความสามารถ
 ออกมา 4) นิสิตได้มีโอกาสเลือกจัดกิจกรรมตามความสนใจ การให้ผู้เรียนแต่ละคนได้เลือกเรียน
 ตามความถนัดและความสนใจ เพื่อให้ผู้เรียนได้ค้นพบความสามารถของตนเอง ทำให้ผู้เรียนมี
 กำลังใจต่อเติมความฝันของตนเองให้สมบูรณ์ ได้รับรู้ว่ามีวิทยาการแขนงต่าง ๆ จะเป็นประโยชน์ได้
 ทั้งนี้ ถ้าผู้เรียนได้มีโอกาสเรียนรู้อย่างลึกซึ้งและกว้างไกล เรียนให้เข้าใจจะทำให้รู้เคล็ดลับของ
 การทำสิ่งต่าง ๆ ให้ประสบความสำเร็จ ผู้เรียนมาเรียนมีศักยภาพจะเกิดการพัฒนาขึ้น แต่ละคนจะมี
 ความแตกต่างกันขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อม การอบรมเลี้ยงดูและความพยายามที่ติดตัวมาตั้งแต่เกิด
 เมื่อโตขึ้นศักยภาพจะมีการขยายตัว หากได้รับโอกาส แรงกระตุ้นที่เหมาะสม ความถนัดและความ
 สนใจพิเศษของผู้เรียนจะปรากฏขึ้น ดังนั้นหากให้ผู้เรียนได้เลือกทำตามที่ชอบและสนใจจะช่วย
 มีการพัฒนาการได้มากยิ่งขึ้น 5) บทเรียนที่สนุกแปลกใหม่ จูงใจให้ติดตามและเร้าใจค้นคว้าหา
 ความรู้เพิ่มเติม การที่ผู้เรียนได้เรียนบทเรียนที่สนุก แปลกใหม่ เร้าความสนใจจะทำให้ผู้เรียนรู้จัก
 คิดและพัฒนาความคิดจากความรู้ที่ได้รับ ขยายวงไปสู่ความรู้ใหม่เกิดความอยากรู้อยากเห็นอยาก
 ทดลองใหม่ ๆ หรือสิ่งประดิษฐ์ใหม่ ๆ และสามารถถ่ายทอดแนวความคิดเหล่านั้นให้ผู้อื่นทราบ
 ความภูมิใจ รักการเรียน มีระบบการเรียนและเห็นประโยชน์ของการเรียน 6) ความรู้ที่ได้รับสามารถ
 นำไปใช้ได้ในชีวิตประจำวันได้ สิ่งที่ผู้เรียนได้เรียนรู้ต้องสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ไม่
 จำกัอยู่เฉพาะในบทเรียนแต่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้ในชีวิตความเป็นจริง เกิดประโยชน์และ
 มีความหมายต่อตัวผู้เรียน ทั้งยังสามารถพยากรณ์ คาดคะเนหรือตั้งข้อสันนิษฐานต่าง ๆ อันจะ
 นำไปสู่การค้นคว้าเพื่อพิสูจน์ความเป็นจริง รู้จักสืบเสาะหาคำตอบต่อข้อสงสัยต่าง ๆ จาก

แหล่งวิทยาการ รู้จักวิเคราะห์เหตุการณ์ หรือสภาพการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างมีเหตุผล มีความคิดเป็นของตนเอง มีจุดยืนที่ประสงค์ดี รู้วิธีดำเนินชีวิตอย่างมีคุณค่า และสามารถให้ความช่วยเหลือและแนะนำผู้อื่นได้เมื่อโตเป็นผู้ใหญ่

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสุขในการเรียน มีหลายปัจจัย จากการศึกษาเอกสาร งานวิจัย มีดังนี้

ปัจจัยคุณลักษณะอาจารย์ผู้สอน เป็นปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อความสุขในการเรียนของนิสิต ดังที่ กิตติยวดี บุญซื่อ และคณะ (2540, หน้า 11-23) กล่าวว่า อาจารย์ผู้สอนมีผลต่อความสุขในการเรียนของนิสิต โดยอาจารย์ผู้สอนจะต้องมีความเมตตา จริงใจและอ่อนโยนต่อนิสิต ครูผู้สอนต้องมีความเข้าใจในทฤษฎีแห่งพัฒนาการตามธรรมชาติของเด็กทุกคน เข้าถึงความรู้สึกละเอียดอ่อน ความคิดอันไร้ขอบเขตและความฝันอันกว้างของผู้เรียนแต่ละคน และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้สานฝัน ดำเนินไปตามความฝันจนบรรลุเป้าหมายของชีวิต ผู้สอนควรให้ความสนใจใส่ต่อผู้เรียนทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน ไม่เลือกชั้นวรรณะ ไม่เลือกที่รักมักที่ชัง มีความยุติธรรมสม่ำเสมอ วางตนเป็นแบบอย่างที่ดี มีอารมณ์มั่นคง สดชื่นแจ่มใส มีสำนึกในการเป็นผู้ให้ มีการเตรียมตัวสอน รู้จักแก้ปัญหาและเรียนรู้วิธีที่จะนำตัวเอง ไปสู่ความเจริญรุ่งเรืองอย่างมีสติและเพียบพร้อมด้วยคุณธรรม ครูต้องมีศาสตร์ คือความรู้พื้นฐานในเรื่องต่าง ๆ มากพอที่จะถ่ายทอดให้กับผู้เรียนตามวัยและมีศิลป์ มีวิธีการถ่ายทอดขึ้นอยู่กับสภาวะและวุฒิภาวะภาวะของผู้เรียน ต้องมีความรักในความเป็นครู รักในสิ่งที่สอนและรักผู้เรียน มีจิตสำนึกในบทบาทและหน้าที่ของตนจะทำให้ผู้เรียนมีความสุขในการเรียน ได้แก่ ประสงค์ ปุกคำ (2554) ได้วิจัยปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดเชียงราย พบว่า ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างมีความสุข คือ ครูผู้สอน แพรวพรรณ พิเศษ (2548) พบว่า ได้ศึกษาตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้อย่างมีความสุข ได้แก่ การเรียนการสอน ลักษณะครู ลักษณะนักเรียน ลักษณะเพื่อนในกลุ่ม และลักษณะพ่อแม่ผู้ปกครอง บพิตร อิศระ (2550) ได้ศึกษาการพัฒนาโมเดลเชิงสาเหตุของการเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในกรุงเทพมหานคร พบว่า ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้อย่างมีความสุข ได้แก่ สิ่งที่เรียนรู้สามารถนำไปใช้ได้ในชีวิตประจำวัน คุณลักษณะภายในตนเอง การได้รับการยอมรับ คุณลักษณะของครู การจัดการเรียนการสอน การได้เลือกเรียนตามความถนัดและความสนใจ ปริญา เรื่องทิพย์ (2550) พบว่า องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับสองมีค่านำหน้าหลัก องค์ประกอบของตัวบ่งชี้การส่งเสริมการเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต 4 ทั้ง 9 ด้านมีค่าเป็นบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเรียงค่านำหน้าหลักจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการบริหารและการจัดการ โรงเรียน

ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านตัวผู้เรียน ด้านลักษณะของครู ด้านเพื่อน ด้านชุมชน ด้านการอยู่ร่วมกับผู้อื่น ด้านการช่วยเหลือนักเรียน และด้านครอบครัว

สรุปได้ว่า คุณลักษณะอาจารย์ผู้สอนเป็นพฤติกรรมที่อาจารย์ผู้สอนแสดงออกในการจัดการเรียนการสอน การแก้ปัญหาและการดำเนินการต่าง ๆ ในห้องเรียนต่อผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนมีความสุขในการเรียนตามการรับรู้หรือความรู้สึกของนิสิตต่อการปฏิบัติและการแสดงออกของอาจารย์ผู้สอนที่บ่งบอกถึง ความรู้ความสามารถของอาจารย์ ทักษะการสอน พฤติกรรมของอาจารย์ที่มีผลต่อความสุขในการเรียนของผู้เรียน

ปัจจัยคุณลักษณะกลุ่มเพื่อน เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อความสุขในการเรียนของนิสิต ดังที่ กิตยวดี บุญซื่อ และคณะ (2540, หน้า 11-23) กล่าวว่า ความสุขในการเรียนของนิสิต ได้แก่ นิสิตได้รับการยอมรับจากเพื่อนและอาจารย์ผู้สอน ผู้เรียนได้รับการยอมรับว่าเป็นมนุษย์คนหนึ่งที่มีหัวใจ มีความสนใจในสิ่งต่าง ๆ มีความรู้จัก รัก โกรธ เสียใจ หรือดีใจ มีความสามารถเฉพาะตัว มีจุดเด่น จุดด้อยที่แตกต่างไปจากคนอื่น มีสิทธิ์ได้รับการปฏิบัติจากผู้ใหญ่อ่างมนุษย์คนหนึ่ง ที่สำคัญที่สุดคือ ผู้เรียนควรจะได้รับ โอกาสเลือกเรียนตามความถนัด และความสนใจ สามารถจะมีโอกาสเลือกอนาคตให้กับตนเอง ผู้ใหญ่ควรจะเป็นเพียงให้คำปรึกษาไม่ใช่ผู้ออกคำสั่งและให้คำแนะนำไม่ใช่บงการ ผู้เรียนต้องมีความสุขในชีวิต ผู้เรียนต้องการรางวัล สนุกสนาน แจ่มใส ต้องการมีจิตใจที่เบิกบานและมีความสมหวังในชีวิต สอดคล้องกับ ประสงค์ ปุ๊กคำ (2554) ได้วิจัยปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดเชียงราย พบว่า ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 องค์กรประกอบหลักของการเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักเรียน มี 5 องค์กรประกอบ ได้แก่ ด้านเพื่อน ด้านโรงเรียน ด้านครอบครัว และด้านชุมชน แพรวพรรณ พิเศษ (2548) พบว่า ได้ศึกษาตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้อย่างมีความสุข ได้แก่ การเรียนการสอน ลักษณะครู ลักษณะนักเรียน ลักษณะเพื่อนในกลุ่ม และลักษณะพ่อแม่ผู้ปกครอง บพิตร อิศระ (2550) ได้ศึกษาการพัฒนาโมเดลเชิงสาเหตุของการเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในกรุงเทพมหานคร พบว่า ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้อย่างมีความสุข ได้แก่ สิ่งที่เรียนรู้อาจนำไปใช้ได้ในชีวิตประจำวัน คุณลักษณะภายในตนเอง การได้รับการยอมรับ คุณลักษณะของครู การจัดการเรียนการสอน การได้เลือกเรียนตามความถนัดและความสนใจ ปริญญา เรืองทิพย์ (2550) พบว่า องค์กรประกอบเชิงยืนยันอันดับสองมีค่าน้ำหนักขององค์กรประกอบของตัวบ่งชี้การส่งเสริมการเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีนครินทร์ เขต 4 ทั้ง 9 ด้านมีค่าเป็นบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเรียงค่าน้ำหนักจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการ

บริหารและการจัดการ โรงเรียน ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านตัวผู้เรียน ด้านลักษณะของครู
ด้านเพื่อน ด้านชุมชน ด้านการอยู่ร่วมกับผู้อื่น ด้านการช่วยเหลือนักเรียน และด้านครอบครัว

สรุปได้ว่า คุณลักษณะกลุ่มเพื่อนเป็นพฤติกรรมที่เพื่อนร่วมห้องเรียนได้มีการแสดงออกใน
การเรียนได้รับการยอมรับจากเพื่อนและอาจารย์ผู้สอน ผู้เรียนได้รับการยอมรับว่าเป็นมนุษย์คน
หนึ่งที่มีหัวใจ มีความสนใจในสิ่งต่าง ๆ มีความรู้จัก รัก โกรธ เสียใจ หรือดีใจ มีความสามารถ
เฉพาะตัว มีจุดเด่น จุดด้อยที่แตกต่างไปจากคนอื่น ทำให้มีผลต่อความสุขในการเรียน ผู้เรียนจะมี
ความร่าเริง สนุกสนาน แจ่มใส มีจิตใจที่เบิกบานและมีความสมหวังในการเรียน ทำให้มีผลต่อ
ความสุขในการเรียน

ปัจจัยคุณลักษณะของนิสิต เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อความสุขในการเรียนของนิสิต
ดั่งที่ กิตติชาติ บุญซื่อ และคณะ (2540, หน้า 11-23) กล่าวว่า ความสุขในการเรียนของนิสิตเกิดจาก
ความรักและภูมิใจตนเอง รู้จักปรับตัวได้ทุกที่ ทุกเวลา รู้จักตนเองเห็นคุณค่า เห็นคุณค่าของชีวิต
และความเป็นมนุษย์ของตน รับผิดชอบต่อหน้าที่อยู่อย่างยอมรับทั้งจุดดีและจุดด้อยของตนเอง
และคิดหาวิธีปรับปรุงแก้ไขเข้าใจธรรมชาติของ ความเปลี่ยนแปลงและรู้วิธีปรับตนเองให้อยู่ใน
สภาพแวดล้อมนั้น ๆ ได้โดยไม่เสียสุขภาพจิต รู้จักเกรงใจและให้เกียรติผู้อื่น มีเหตุผลและใจกว้าง
พร้อมที่จะดำเนินชีวิตในบทบาทของผู้ใหญ่ที่มีความรับผิดชอบ ความภูมิใจของผู้เรียนจะเกิดขึ้น
เมื่อผู้เรียนได้แสดงความสามารถบางสิ่งบางอย่างให้ผู้อื่นได้รับรู้ การที่ผู้เรียนได้ทำสิ่งที่ตนชอบและ
มีความถนัด เมื่อประสบความสำเร็จจะมีความภาคภูมิใจมาให้ตัวเองและเกิดกำลังใจที่จะพัฒนาฝีมือ
ให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้น ซึ่งครุมีหน้าที่ให้การช่วยเหลือเด็กให้ค้นพบความสามารถของตนเองและเปิด
โอกาสให้เด็กได้แสดงความสามารถออกมาสอดคล้องกับประสงค์ ปุ๊กคำ (2554) ได้วิจัยปัจจัยเชิง
สาเหตุที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสังกัด
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดเชียงราย พบว่า ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ของ
นักเรียนอย่างมีความสุข คือ ลักษณะของผู้เรียน แพรวพรรณ พิเศษ (2548) พบว่า ได้ศึกษาตัวแปรที่
มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้อย่างมีความสุข ได้แก่ ลักษณะนักเรียน บพิตร อิศระ (2550) ได้ศึกษาการ
พัฒนาโมเดลเชิงสาเหตุของการเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ใน
กรุงเทพมหานคร พบว่า ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้อย่างมีความสุข ได้แก่ สิ่งที่เรียนรู้อาจ
นำไปใช้ได้ในชีวิตประจำวัน คุณลักษณะภายในตนเอง การได้รับการยอมรับ คุณลักษณะของครู
การจัดการเรียนการสอน การได้เลือกเรียนตามความถนัดและความสนใจ และปริญญา เรื่องทิพย์
(2550) พบว่า องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับสองมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบของตัวบ่งชี้การส่งเสริม
การเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต
4 ทั้ง 9 ด้านมีค่าเป็นบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเรียงค่าน้ำหนักจากมากไปหาน้อย
ได้แก่ ด้านตัวผู้เรียน ด้านการอยู่ร่วมกับผู้อื่น ด้านการช่วยเหลือนักเรียน

สรุปได้ว่า คุณลักษณะของนิสิตเป็นปัจจัยหนึ่งที่ผลต่อการจัดการเรียนการสอนทำให้นิสิตมีความสุขในการเรียน เพราะการที่จะจัดการเรียนการสอนทำให้นิสิตเรียนได้เกิดความรู้ความเข้าใจในบทเรียนจะมาจากนิสิตมีความตั้งใจเรียน สนใจเรียนหรือไม่ หากตั้งใจเรียนจะทำให้มีความรู้ความเข้าใจ ทำให้นิสิตมีความภูมิใจตนเอง รู้จักปรับตัวได้ทุกที่ ทุกเวลา รู้จักตนเองเห็นคุณค่าเห็นคุณค่าของชีวิตและความเป็นมนุษย์ของตน รับผิดชอบต่อความหมายของการมีชีวิตอยู่ ยอมรับทั้งจุดดีและจุดด้อยของตนเอง และคิดหาวิธีปรับปรุงแก้ไขเข้าใจธรรมชาติของ ความเปลี่ยนแปลงและรู้วิธีปรับตนเองให้อยู่ในสภาพแวดล้อมนั้น ๆ ได้โดยไม่เสียสุขภาพจิต รู้จักเกรงใจและให้เกียรติผู้อื่น มีเหตุผลและใจกว้าง ดังนั้นคุณลักษณะของนิสิตจึงส่งผลความสุขในการเรียน

ปัจจัยการเรียนการสอน เป็นปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อความสุขในการเรียนของนิสิต เนื่องจากการจัดการเรียนการสอนจะมีความสนุกหรือมีความเครียดขึ้นอยู่กับนิสิตว่าบทเรียนสนุกและน่าสนใจ เนื้อหาสัมพันธ์และสอดคล้องกับธรรมชาติ บรรยากาศในการเรียนรู้ที่ผ่อนคลาย แทรกอารมณ์ขัน เปิดโอกาสให้นิสิตได้แสดงออก มีกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย ใช้สื่อในการประกอบการเรียนการสอนที่เข้าใจ และประเมินผลการเรียนรู้โดยประเมินภาพรวมทั้งพัฒนาการของนิสิตตามสภาพการรับรู้ของนิสิต ดังที่ กิตติวดี บุญเชื้อ และคณะ (2540, หน้า 11-23) กล่าวว่า ความสุขในการเรียนของนิสิต ได้แก่ นิสิตได้มีโอกาสเลือกจัดกิจกรรมตามความสนใจ การให้ผู้เรียนแต่ละคนได้เลือกเรียนตามความถนัดและความสนใจ เพื่อให้ผู้เรียนได้ค้นพบความสามารถของตนเอง ทำให้ผู้เรียนมีกำลังใจต่อเติมความฝันของตนเองให้สมบูรณ์ ได้รับรู้ว่า วิทยาการแขนงต่าง ๆ จะเป็นประโยชน์ได้ทั้งนั้น ถ้าผู้เรียนได้มีโอกาสเรียนรู้อย่างลึกซึ้งและกว้างไกล เรียนให้เข้าใจจะทำให้รู้เคล็ดลับของการทำสิ่งต่าง ๆ ให้ประสบความสำเร็จ ผู้เรียนมาเรียนมีศักยภาพจะเกิดการพัฒนาด้านนี้ แต่ทุกคนจะมีความแตกต่างกันขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อม การอบรมเลี้ยงดูและความพยายามที่ติดตัวมาตั้งแต่เกิด เมื่อโตขึ้นศักยภาพจะมีการขยายตัว หากได้รับโอกาส แรงกระตุ้นที่เหมาะสม ความถนัดและความสนใจพิเศษของผู้เรียนจะปรากฏขึ้น ดังนั้นหากให้ผู้เรียนได้เลือกทำตามที่ชอบและสนใจจะช่วยให้มีการพัฒนาการได้มากยิ่งขึ้น ทั้งยังมีบทเรียนที่สนุกแปลกใหม่ จูงใจให้ติดตามและเข้าใจค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม การที่ผู้เรียนได้เรียนบทเรียนที่สนุก แปลกใหม่ เราความสนใจจะทำให้ผู้เรียนรู้จักคิดและพัฒนาความคิดจากความรู้ที่ได้รับ ขยายวงไปสู่ความรู้ใหม่เกิดความอยากรู้อยากเห็นอยากทดลองใหม่ ๆ หรือสิ่งประดิษฐ์ใหม่ ๆ และสามารถถ่ายทอดแนวความคิดเหล่านั้นให้ผู้อื่นทราบ ความภูมิใจ รักการเรียน มีระบบการเรียนและเห็นประโยชน์ของการเรียน สอดคล้องกับประสงค์ ปุกคำ (2554) ได้วิจัยปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดเชียงราย พบว่า ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างมีความสุข คือ การเรียนการสอน แพรวพรรณ พิเศษ (2548) พบว่า ได้ศึกษาตัวแปรที่มีอิทธิพล

ต่อการเรียนรู้อย่างมีความสุข ได้แก่ การเรียนการสอน บทพิตร อิศระ (2550) ได้ศึกษาการพัฒนา โมเดลเชิงสาเหตุของการเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ใน กรุงเทพมหานคร พบว่า ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้อย่างมีความสุข ได้แก่ สิ่งที่เรียนรู้สามารถ นำไปใช้ได้ในชีวิตประจำวัน คุณลักษณะภายในตนเอง การได้รับการยอมรับ คุณลักษณะของครู การจัดการเรียนการสอน การได้เลือกเรียนตามความถนัดและความสนใจ และปริญญา เรื่องทิพย์ (2550) พบว่า องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับสองมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบของตัวบ่งชี้การส่งเสริม การเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีนครินทร์ เขต 4 ทั้ง 9 ด้านมีค่าเป็นบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเรียงค่าน้ำหนักจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการบริหารและการจัดการ โรงเรียน ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านตัวผู้เรียน ด้าน ลักษณะของครู ด้านเพื่อน ด้านชุมชน ด้านการอยู่ร่วมกับผู้อื่น ด้านการช่วยเหลือนักเรียน

สรุปได้ว่า การเรียนการสอนเป็นการจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมกันในการดำเนิน กิจกรรม นิสิตได้มีโอกาสเลือกจัดกิจกรรมตามความสนใจ การให้ผู้เรียนแต่ละคนได้เลือกเรียนตาม ความถนัดและความสนใจ เพื่อให้ผู้เรียนได้ค้นพบความสามารถของตนเอง ทำให้ผู้เรียนมีกำลังใจ ต่อเติมความฝันของตนเองให้สมบูรณ์ ได้รับรู้ว่าวิทยากรแขนงต่าง ๆ จะเป็นประโยชน์ได้ ทำให้มี ผลต่อความสุขในการเรียนของนิสิต

ปัจจัยการสนับสนุนจากครอบครัว เป็นปัจจัยหนึ่งที่ผลต่อความสุขในการเรียนของนิสิต เนื่องจากผู้ปกครอง คุณพ่อคุณแม่ นับว่าเป็นครูคนแรกในการให้ความรู้ ความอบอุ่นเป็นผู้สนับสนุน ทุ่มทุนทรัพย์ การส่งเสริมให้มีความกล้าแสดงออกในสิ่งที่ถูกที่ควรที่ทำให้ผู้เรียนมีพฤติกรรมที่ดี หรือก้าวร้าว เพราะการที่ผู้เรียนได้ทำตามความถนัด ความต้องการก็เป็นการเกิดความภาคภูมิใจใน สิ่งที่ทำสำเร็จ ดังที่ กิตติยวดี บุญซื่อ และคณะ (2540, หน้า 11-23) กล่าวว่า บทบาทของผู้ใหญ่ที่มี ความรับผิดชอบ ความภูมิใจของผู้เรียนจะเกิดขึ้นเมื่อผู้เรียนได้แสดงความสามารถบางสิ่งบางอย่าง ให้ผู้อื่นได้รับรู้ การที่ผู้เรียนได้ทำสิ่งที่ตนชอบและมีความถนัด เมื่อประสบความสำเร็จจะมีความ ภาคภูมิใจมาให้ตัวเองและเกิดกำลังใจที่จะพัฒนาฝีมือให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้น ซึ่งครูมีหน้าที่ให้การ ช่วยเหลือเด็กให้ค้นพบความสามารถของตนเองและเปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงความสามารถ ออกมา สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชารณ ทองเอก (2555) ได้ศึกษาการพัฒนาตัวบ่งชี้การเรียนรู้ อย่างมีความสุขของนักเรียนใน โรงเรียน สังกัดเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี พบว่า องค์ประกอบหลัก ของการเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักเรียน มี 5 องค์ประกอบ ได้แก่ ด้านเพื่อน ด้านโรงเรียน ด้าน ครอบครัว และด้านชุมชน แพรวพรรณ พิเศษ (2548) พบว่า ได้ศึกษาตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการ เรียนรู้อย่างมีความสุข ได้แก่ การเรียนการสอน ลักษณะครู ลักษณะนักเรียน ลักษณะเพื่อนในกลุ่ม และลักษณะพ่อแม่ผู้ปกครอง ปริญญา เรื่องทิพย์ (2550) พบว่า องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับสองมี ค่าน้ำหนักองค์ประกอบของตัวบ่งชี้การส่งเสริมการเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต 4 ทั้ง 9 ด้านมีค่าเป็นบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 โดยเรียงค่านำหน้าจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการบริหารและการจัดการ โรงเรียน ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านตัวผู้เรียน ด้านลักษณะของครู ด้านเพื่อน ด้านชุมชน ด้านการอยู่ร่วมกับผู้อื่น ด้านการช่วยเหลือนักเรียน และด้านครอบครัว

สรุปได้ว่า การสนับสนุนของครอบครัว เป็นการช่วยเหลือให้นักเรียนได้มีการแสดง พฤติกรรมตามที่ตนถนัด หรือมีความต้องการแสดงออกตามความสามารถของตนเอง โดยเกิดจากพ่อแม่ ผู้ปกครองดูแลความเป็นอยู่ของผู้เรียนตามความเหมาะสม คอยช่วยเหลือเมื่อมีปัญหา และเป็นกำลังใจให้แก่ผู้เรียน และบุคคลในครอบครัวมีความผูกพัน รักใคร่ ประองคอง ร่วมปรึกษากันเมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นในครอบครัว จะทำให้ผู้เรียนมีความสุขในการเรียนและเรียนอย่างมีความเข้าใจเกิด ความรู้ในสิ่งที่เรียนมากยิ่งขึ้น

ปัจจัยการบริหารทางการศึกษา เป็นปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อความสุขในการเรียน เนื่องจากการ ได้รับบริการ อำนวยความสะดวกต่อการเรียน เช่น โปรเจกเตอร์ คอมพิวเตอร์ หรือสิ่งทีมีผลต่อ ความต้องการจะทำให้ผู้เรียนมีความพร้อมในการรับรู้ในสิ่งที่อาจารย์ผู้สอนได้มากยิ่งขึ้น ดังที่ กิตติยวดี บุญซื่อ และคณะ (2540, หน้า 11-23) กล่าวว่า ถ้าผู้เรียนได้มีโอกาสเรียนรู้อย่างลึกซึ้งและ กว้างไกล เรียนให้เข้าใจจะทำให้รู้เคล็ดลับของการทำสิ่งต่าง ๆ ให้ประสบความสำเร็จ ผู้เรียนมา เรียนมีศักยภาพจะเกิดการพัฒนามากขึ้น แต่แต่ละคนจะมีความแตกต่างกันขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อม สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปริญญา เรื่องทิพย์ (2550) พบว่า องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับสองมีค่า นำหน้าองค์ประกอบของตัวบ่งชี้การส่งเสริมการเรียนรู้ที่มีความสุขของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต 4 ทั้ง 9 ด้านมีค่าเป็นบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 โดยเรียงค่านำหน้าจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการบริหารและการจัดการ โรงเรียน ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านตัวผู้เรียน ด้านลักษณะของครู ด้านเพื่อน ด้านชุมชน ด้านการอยู่ร่วมกับผู้อื่น ด้านการช่วยเหลือนักเรียน และด้านครอบครัว บพิตร อิศระ (2550) ได้ศึกษาการ พัฒนาโมเดลเชิงสาเหตุของการเรียนรู้ที่มีความสุขของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ใน กรุงเทพมหานคร พบว่า ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ที่มีความสุข ได้แก่ สิ่งทีเรียนรู้สามารถ นำไปใช้ได้ในชีวิตประจำวัน คุณลักษณะภายในตนเอง การได้รับการยอมรับ คุณลักษณะของครู การจัดการเรียนการสอน การได้เลือกเรียนตามความถนัดและความสนใจ

สรุปได้ว่า การบริการทางการศึกษาเป็นการได้ทีมีผลต่อการเรียนรู้ที่ได้รับสวัสดิการจากมหาวิทยาลัย อาทิ คอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต ห้องสมุด อาคารสถานที่ในห้องเรียน สถานที่ต่าง ๆ ที่นั่งเล่น ฯลฯ ได้รับการความสะดวกสบายจากเจ้าหน้าที่ในการใช้สื่อ วัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน เช่น โปรเจกเตอร์ เครื่องฉายภาพ (Visual) การยืมหนังสือ เอกสารประกอบการเรียน การได้รับบริการทางด้าน หนังสือติดต่อกับหน่วยงานต้นสังกัด การลงทะเบียนเรียน การขอคืนสภาพหนังสือ การขอสอบ

งานนิพนธ์ วิทยานิพนธ์และงานเอกสารต่าง ๆ เกี่ยวกับการเรียนการสอน ทำให้นิสิตสามารถเรียนสำเร็จตามที่ตั้งเป้าหมายหรือค่านิงานของตนได้ตามต้องการ มีผลต่อความสุขในการเรียนของนิสิต

จากการสังเคราะห์ทฤษฎีและงานวิจัยสามารถสรุปปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีผลต่อการเรียนรู้ อย่างมีความสุขของนิสิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา ศูนย์นวัตกรรมการบริหารและผู้นำทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ได้ 6 ด้าน ได้แก่ 1) ลักษณะอาจารย์ ประกอบด้วย ความรู้ความสามารถของของอาจารย์ ทักษะการสอนและการปฏิบัติงานของอาจารย์ พฤติกรรมของอาจารย์ 2) คุณลักษณะของนิสิต ประกอบด้วย สุขภาพอนามัย การเห็นคุณค่าการเรียนรู้ การเห็นคุณค่าในตนเอง ความรู้สึกที่ดีต่อตนเอง 3) การเรียนการสอน ประกอบด้วย บทเรียนที่สนุกและน่าสนใจ บรรยากาศในการเรียนการสอน กิจกรรมในการเรียนการสอน สื่อที่ใช้ในการเรียนการสอน การประเมินผลการเรียนการสอน 4) คุณลักษณะกลุ่มเพื่อน ประกอบด้วย สัมพันธภาพระหว่างนิสิตกับเพื่อนในชั้นเรียน สัมพันธภาพระหว่างนิสิตกับเพื่อนนอกชั้นเรียน 5) การสนับสนุนจากครอบครัว ประกอบด้วย ความเข้าใจศักยภาพของนิสิต การส่งเสริมความสามารถของนิสิต ความเอาใจใส่ต่อนิสิต สัมพันธภาพในครอบครัว 9) การบริการทางการศึกษา ประกอบด้วย การได้รับบริการ การอำนวยความสะดวก งานธุรการทางการเรียน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ธารณ์ ทองงอก (2555) ได้ศึกษาการพัฒนาตัวบ่งชี้การเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักเรียนในโรงเรียน สังกัดเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี. พบว่า องค์ประกอบหลักของการเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี คือ ด้านตัวนักเรียน ด้านเพื่อน ด้านโรงเรียน ด้านครอบครัว และชุมชน ซึ่งทั้ง 5 องค์ประกอบ ประกอบด้วยตัวบ่งชี้ 20 ตัวบ่งชี้ และตัวบ่งชี้ย่อย 73 ตัวบ่งชี้ ผลการตรวจสอบความเที่ยงตรงของ โมเดลเชิงโครงสร้างการเรียนรู้ที่มีความสุขของนักเรียนใน โรงเรียนสังกัดเมืองพัทยา กับข้อมูลเชิงประจักษ์ พบว่าโมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ปัทมา ทองสม (2553) ได้ศึกษาการพัฒนาดัชนีชี้วัดความสุขในการเรียนของนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต สังกัดกระทรวงสาธารณสุข พบว่า ดัชนีชี้วัดความสุขของนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ มี 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ด้านความพึงพอใจในการเรียน 2) ด้านความสนใจใฝ่เรียนรู้ 3) ด้านทัศนคติต่อวิชาชีพ 4) ด้านความพึงพอใจในตนเอง 5) ด้านความวิตกกังวล ตามลำดับ องค์ประกอบทั้ง 5 เป็นตัวแปรที่ร่วมกันอธิบายความสุขในการเรียนของนักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิต และ โมเดลมีความสอดคล้อง

กลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ และจากการวิเคราะห์ความสุขในการเรียน พบว่า นักศึกษา
พยาบาลศาสตรบัณฑิตมีความสุขในการเรียนอยู่ในระดับมาก

วารุณี ทิณา (2551) ได้ศึกษาการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์ในด้านการ
เรียนรู้อย่างมีความสุขของนักเรียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 พบว่า
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ในด้านการเรียนรู้อย่างมีความสุขของผู้เรียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้น
พื้นฐาน พุทธศักราช 2544 มี 2 องค์ประกอบ 20 ตัวบ่งชี้ ที่มีความเหมาะสมและเป็นไปได้ที่จะ
ปฏิบัติตาม คือ 1) องค์ประกอบความสุขกาย มี 12 ตัวบ่งชี้ ตัวบ่งชี้ที่มีความเหมาะสมมากที่สุดคือ
รู้จักเลือกรับประทานอาหารที่มีประโยชน์และสะอาด และตัวบ่งชี้ รู้จักรักษาความสะอาดของ
เสื้อผ้า เครื่องนุ่งห่มและที่อยู่อาศัย 2) องค์ประกอบความสุขใจ มี 10 ตัวบ่งชี้ ตัวบ่งชี้ที่มีความ
เหมาะสมมากที่สุดคือ พึงพอใจในการกระทำที่พิจารณาว่าถูกต้อง และตัวบ่งชี้ รู้จักตน และเข้าใจ
ตนเองดี ตัวบ่งชี้ ทำประโยชน์แก่หมู่คณะ และตัวบ่งชี้ ให้ความร่วมมือและบำเพ็ญตนเพื่อประโยชน์
ของส่วนรวม โดยเกณฑ์การประเมินแต่ละองค์ประกอบมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมีความ
เหมาะสมมากที่สุด

ปริญญา เรืองทิพย์ (2550) ได้ศึกษาการพัฒนาตัวบ่งชี้การส่งเสริมการเรียนรู้อย่างมี
ความสุขของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุพรรณิ เขต 4. พบว่า
องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับสองมีค่าน้ำหนักขององค์ประกอบของตัวบ่งชี้การส่งเสริมการเรียนรู้
มีความสุขของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุพรรณิ เขต 4 ทั้ง 9 ด้านมีค่า
เป็นบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเรียงค่าน้ำหนักจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการ
บริหารและการจัดการ โรงเรียน ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านตัวผู้เรียน ด้านลักษณะของครู
ด้านเพื่อน ด้านชุมชน ด้านการอยู่ร่วมกับผู้อื่น ด้านการช่วยเหลือนักเรียน และด้านครอบครัว มีค่า
น้ำหนักเท่ากับ 0.92, 0.90, 0.89, 0.83, 0.82, 0.80, 0.78, 0.78 และ 0.77 ตามลำดับ

บพิตร อิศระ (2550) ได้ศึกษาการพัฒนาโมเดลเชิงสาเหตุของการเรียนรู้อย่างมีความสุข
ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในกรุงเทพมหานคร พบว่า 1) การเรียนรู้อย่างมีความสุขของ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในกรุงเทพมหานคร ได้รับอิทธิพลทางตรงสูงสุดจากสิ่งที่
เรียนรู้ สามารถนำไปใช้ได้ในชีวิตประจำวัน รองลงมาคือ คุณลักษณะภายในตนเอง การได้รับการ
ยอมรับ คุณลักษณะของครู การจัดการเรียนการสอน และการได้เลือกเรียนตามความถนัดและความ
สนใจ ส่วนตัวแปรที่มีอิทธิพลทางอ้อมสูงสุด คือ การจัดการเรียนการสอน รองลงมาคือ คุณลักษณะ
ของครูและการได้รับการยอมรับ ตามลำดับ โดยการจัดการเรียนการสอนส่งอิทธิพลทางอ้อมผ่าน
ตัวแปรด้านคุณลักษณะภายในตนเอง การได้เลือกเรียนตามความถนัดและความสนใจและสิ่งที่
เรียนรู้ สามารถนำไปใช้ได้ในชีวิตประจำวัน 2) โมเดลเชิงสาเหตุของการเรียนรู้อย่างมีความสุขของ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในกรุงเทพมหานคร มีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูล

เชิงประจักษ์ โดยโมเดลสามารถอธิบายความแปรปรวนของการเรียนรู้ที่มีความสุขของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในกรุงเทพมหานคร ได้ร้อยละ 71

สายทิพย์ แก้วอินทร์ (2548) ได้ศึกษาการเรียนรู้ที่มีความสุขกับผลสัมฤทธิ์ทางการ
เรียนของนักเรียนระดับประถมศึกษา โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยขอนแก่น (ศึกษาศาสตร์) พบว่า
ลักษณะการเรียนรู้ที่มีความสุขของนักเรียนระดับประถมศึกษา โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัย
ขอนแก่น มี 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ด้านผู้เรียน มีลักษณะดังนี้ ด้านผู้เรียน มีลักษณะนักเรียนมี
สุขภาพร่างกายแข็งแรงสามารถเรียนได้อย่างเต็มที่ นักเรียนมีความรู้สึกรู้สึกภูมิใจในตนเอง และนักเรียน
ได้เรียนวิชาที่ตนเองชอบ 2) ด้านผู้สอน มีลักษณะดังนี้ ครูมีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดย
ให้นักเรียนได้รับความรู้จากประสบการณ์ตรง ครูมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาวิชาที่สอน และครูมี
การเตรียมความพร้อมในการสอน 3) ด้านสภาพแวดล้อมในโรงเรียนมีลักษณะ บริเวณโรงเรียนร่ม
รื่นและอากาศเย็นสบาย นักเรียนรู้สึกภาคภูมิใจในโรงเรียนมีชื่อเสียงด้านต่าง ๆ และโรงเรียนมีการ
ยกย่องนักเรียนที่ทำความคิด และเป็นที่ยอมรับของโรงเรียน และ 4) ด้านสัมพันธภาพกับผู้อื่น มี
ลักษณะพ่อแม่ให้กำลังใจและช่วยเหลือนักเรียน เมื่อนักเรียนมีปัญหา พ่อแม่ยอมรับความสามารถ
ของนักเรียน และสมาชิกในครอบครัวของนักเรียนผูกพันใกล้ชิดกัน การเปรียบเทียบการเรียนรู้
อย่างมีความสุขของนักเรียน โดยจำแนกตามเพศ ระดับชั้นและกลุ่มอายุ พบว่า การเรียนรู้ที่มีความ
สุขระหว่างเพศ และระดับชั้น แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อจำแนกตามกลุ่มอายุ
พบว่า กลุ่มอายุ 12 ปี มีการเรียนรู้ที่มีความสุขมากกว่ากลุ่มอายุต่ำกว่า 11 ปี และอายุ 11 ปี อย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

แพรวพรรณ พิเศษ (2548) ได้ศึกษาโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่มีผลต่อการ
เรียนรู้ที่มีความสุขของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่า โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของ
ปัจจัยที่มีผลต่อการเรียนรู้ที่มีความสุขของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในโรงเรียนสังกัด
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประกอบด้วย 5 ตัวแปร ได้แก่
ลักษณะครู ลักษณะพ่อแม่ ลักษณะเพื่อนในกลุ่ม ลักษณะเพื่อนในกลุ่ม ลักษณะนักเรียน และการ
เรียนการสอนมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์อยู่ในเกณฑ์ดี ตัวแปรทั้งหมดใน โมเดล
สามารถอธิบายความแปรปรวนของตัวแปรการเรียนรู้ที่มีความสุขได้ร้อยละ 87 ตัวแปรที่มี
อิทธิพลต่อการเรียนรู้สูงสุด คือ การเรียนการสอน รองลงมา คือ ลักษณะของครู ลักษณะนักเรียน
ลักษณะเพื่อนในกลุ่ม และลักษณะของผู้ปกครอง ตามลำดับ

มารุต พัฒผล (2546) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับความสุขใน
การเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดสุพรรณบุรี. พบว่า ตัวแปรระดับนักเรียน
ได้แก่ ความภาคภูมิใจในตนเอง ความสามารถในการปรับตัว และเจตคติต่อครูผู้สอน ส่งผล
ทางบวกต่อความสุขในการเรียนรู้ที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ตัวแปรระดับห้องเรียน

ได้แก่ การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญส่งผลทางบวกต่อความสุขในการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และคุณลักษณะของครูผู้สอนส่งผลทางบวกต่อความสุขในการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

นันทวัน ทองพิทักษ์ (2551) ได้ศึกษาปัจจัยในการสอนที่สัมพันธ์กับการเรียนรู้ อย่างมีความสุขในการเรียนรู้ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏบรสาชธานี. พบว่า ปัจจัยระดับนักศึกษาได้แก่ เป้าหมายในการเรียนรู้และเจตคติต่อการเรียนรู้ มีอิทธิพลต่อการเสริมสร้างพลังความสุขในการเรียนรู้ของนักศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ปัจจัยระดับห้องเรียน ได้แก่ คุณภาพการสอนของครูตามการรับรู้ของนักเรียน ปฏิสัมพันธ์ระหว่างเป้าหมายในการเรียนรู้กับคุณภาพการสอนของอาจารย์ตามการรับรู้ของนักศึกษา คะแนนความสุขหลังการใช้กระบวนการเสริมสร้างพลังสูงกว่าคะแนนความสุขในการเรียนรู้ของนักศึกษาก่อนใช้กระบวนการเสริมสร้างพลังมีอิทธิพลต่อการเสริมสร้างพลังความสุขในการเรียนรู้ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏบรสาชธานี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ตามลำดับ

Hood (2002) ได้ศึกษาการเรียนรู้สู่การเอาใจใส่: สัมพันธภาพระหว่างครูที่มีประสบการณ์ในการสอนกับนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของรัฐคาโรไลนา พบว่า การเรียนรู้สู่การเอาใจใส่: สัมพันธภาพระหว่างครูที่มีประสบการณ์ในการสอนกับนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของรัฐคาโรไลนา คือ พื้นฐานครอบครัวและชั้นเรียน ครอบครัวของครู การเอาใจใส่ครอบครัวของครูมีอิทธิพลต่อการดูแลเอาใจใส่ต่อวิถีครอบครัวและนักเรียนของพวกเขา การสร้างสัมพันธภาพระหว่างนักเรียน สร้างชั้นเรียนให้มีความเป็นกันเองแบบครอบครัวและเอาใจใส่ต่อการสอน ครูมีลักษณะ 7 ประการที่ช่วยทำให้นักเรียนมีความเป็นกันเองแบบครอบครัว คือ 1) ครูต้องทำให้นักเรียนมีความสุขทั้งที่โรงเรียนและบ้าน 2) ครูมีความคาดหวังที่ดีสำหรับอนาคตของนักเรียน 3) ครูต้องการให้นักเรียนมีความรู้ที่ดี 4) ครูสร้างโอกาสให้นักเรียนมีประสบการณ์ที่สำคัญที่จะนำไปสู่ความทรงจำที่ดี 5) ครูยึดมั่นในกฎระเบียบข้อบังคับและเห็นความสำคัญ 6) ครูสอนให้นักเรียนมีระเบียบวินัย 7) ครูมีการแลกเปลี่ยนความรู้กับนักเรียนและช่วยให้นักเรียนค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง

Shen (1993) ได้ศึกษาวิชาเคมีอย่างมีความสุข พบว่า ระบบการศึกษาวิชาเคมีอย่างมีความสุขเป็นผลมาจากความเหมาะสมจากการใช้วิธีการสอน โดยครูสามารถดึงความสนใจและความนึกคิดของนักเรียนออกมา การเรียนรู้สามารถเกิดขึ้นได้ทั้งในชั้นเรียน มีผู้ให้คำแนะนำ กลุ่มความสนใจ การเยี่ยมชม โรงงาน การใช้เครื่องมือ การดูวิดีโอและการค้นหาโครงสร้างในคอมพิวเตอร์ มองความสนใจกว้าง ๆ จัดประสบการณ์ที่หลากหลาย แนะนำอย่างฉลาดนำไปสู่การค้นคว้า และทำให้วิชาเคมีมีความสัมพันธ์กับชีวิตประจำวัน ความจำเป็นพื้นฐานและรอบตัวเรา

สามารถนำมาเรียนรู้ได้ คำถามนำก่อนเรียน การตอบกระทู้ การแสดงความคิดเห็นและการมีกิจกรรมที่สร้างสรรค์

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ความสุขในการเรียนและปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขในการเรียน ผู้วิจัยนำมาสร้างกรอบแนวคิดในการวิจัยปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขในการเรียน ประกอบด้วย ปัจจัยคุณลักษณะอาจารย์ผู้สอน คุณลักษณะของนิสิต การเรียนการสอน คุณลักษณะเพื่อนร่วมสาขาวิชา การสนับสนุนจากครอบครัว การบริการทางการศึกษา ที่ส่งผลต่อความสุขในการเรียน ซึ่งปัจจัยเหล่านี้เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขในการเรียนของนิสิตสาขาวิชาการบริการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ซึ่งจะเป็นข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการนำไปเป็นแนวทางการพัฒนานิสิตให้มีความสุขในการเรียนต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยนี้ เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) เทคนิคการรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ มีวิธีการดำเนินการดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ นิสิตสาขาการบริหารการศึกษา ศูนย์นวัตกรรมการบริหารและผู้นำทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ปีการศึกษา 2557 ประกอบด้วย จำนวน 910 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นิสิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา ศูนย์นวัตกรรมการบริหารและผู้นำทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ปีการศึกษา 2557 คำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จากตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie & Morgan, (1970, p. 608) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 320 คน ใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) กำหนดศูนย์การศึกษาที่เลือกเรียนเป็นชั้น ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยจำแนกตามศูนย์การศึกษาที่เลือกเรียน

ศูนย์การศึกษาที่เลือกเรียน	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1. บางแสน จังหวัดชลบุรี	715	250
2. วิทยาเขตสระแก้ว	147	55
3. วิทยาเขตจันทบุรี	48	15
รวม	910	320

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม มี 3 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของนิสิตเป็นแบบสำรวจรายการ มีทั้งหมด 8 ข้อ ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานที่ปฏิบัติงาน สถานภาพ อาชีพ รายได้ที่ได้รับต่อเดือน ศูนย์การศึกษาที่เลือกเรียน แผนการศึกษา

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขในการเรียนของนิสิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และ น้อยที่สุด มีทั้งหมด 80 ข้อ

1. ปัจจัยด้านคุณลักษณะของอาจารย์ มี 16 ข้อ
2. ปัจจัยด้านคุณลักษณะของนิสิต มี 13 ข้อ
3. ปัจจัยด้านลักษณะกลุ่มเพื่อน มี 12 ข้อ
4. ปัจจัยด้านการเรียนการสอน มี 18 ข้อ
5. ปัจจัยด้านการสนับสนุนจากครอบครัว มี 11 ข้อ
6. ปัจจัยด้านการบริการทางการศึกษา มี 12 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความสุขในการเรียนของนิสิตสาขาวิชาการบริหาร การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และ น้อยที่สุด มีจำนวน 28 ข้อ

1. ด้านความรู้สึกรู้สึกต่อกิจกรรมการเรียนการสอน มี 14 ข้อ
2. ด้านความรู้สึกรู้สึกต่ออาจารย์และเพื่อนร่วมชั้น มี 8 ข้อ
3. ด้านความรู้สึกรู้สึกต่อสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัย มี 6 ข้อ

การให้คะแนน กำหนดการให้คะแนนตามเกณฑ์น้ำหนักความหมาย (Best & Kahn, 1993, p. 245) ดังนี้

5	หมายถึง	ความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	ความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก
3	หมายถึง	ความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง
2	หมายถึง	ความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย
1	หมายถึง	ความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

การสร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการสร้างเครื่องมือที่ใช้สำหรับเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อวิจัย มีวิธีดำเนินการดังนี้

1. การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสุขในการเรียนของนิสิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา คุณลักษณะของอาจารย์ คุณลักษณะของนิสิต ลักษณะกลุ่มเพื่อน การเรียนการสอน การสนับสนุนจากครอบครัวและการบริการทางการศึกษา

2. ศึกษาแนวทางการเครื่องมือการใช้ในการวิจัยได้แก่ การสร้างแบบสอบถามเพื่อการวิจัยและแบบสัมภาษณ์ การสร้างแบบสอบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

3. สร้างแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

4. การหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในข้อ 3

4.1 การตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยตรวจสอบตามกรอบทฤษฎี นิยามศัพท์เฉพาะ และให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบ จำนวน 3 คน ได้แก่

4.1.1 ผศ.ดร.เจริญวิษณุ สมพงษ์ธรรม อาจารย์ประจำศูนย์นวัตกรรมการบริหาร และผู้นำทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

4.1.2 ผศ.ดร.สิทธิพร นิยมศรีสมศักดิ์ อาจารย์ประจำศูนย์นวัตกรรมการบริหาร และผู้นำทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

4.1.3 ดร.สถาพร พงษ์พิบูล อาจารย์ประจำศูนย์นวัตกรรมการบริหาร และผู้นำทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ปรับปรุงเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยตามที่ผู้ทรงคุณวุฒิแนะนำ ได้แก่ ข้อความให้ชัดเจนขึ้น

4.2 นำแบบสอบถามเพื่อการวิจัย ไปทดลองกับนิสิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา ศูนย์นวัตกรรมการบริหารและผู้นำทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ที่ไม่ได้เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น จำนวน 30 คน หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Discrimination) โดยหาความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item Analysis) ใช้วิธีสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product-Moment Correlation) ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item-Total Correlation) ของแบบสอบถามความสุขในการเรียน ได้ค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง .48-73 และหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ทั้งฉบับ โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) ของ Cronbach (1990, pp. 202-204) ได้ค่าความเชื่อมั่นรายด้าน .95 ส่วน

แบบสอบถามปัจจัยคุณลักษณะของอาจารย์ได้ค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง .37-68 ค่าความเชื่อมั่นรายด้าน .91 แบบสอบถามปัจจัยคุณลักษณะของนิสิตได้ค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง .26-65 ค่าความเชื่อมั่นรายด้าน .82 แบบสอบถามปัจจัยคุณลักษณะกลุ่มเพื่อนได้ค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง .43-68 ค่าความเชื่อมั่นรายด้าน .91 แบบสอบถามปัจจัยการเรียนการสอนได้ค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง .42-61 ค่าความเชื่อมั่นรายด้าน .90 แบบสอบถามปัจจัยการสนับสนุนจากครอบครัว ได้ค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง .54-71 ค่าความเชื่อมั่นรายด้าน .91 และแบบสอบถามปัจจัยการบริการทางการศึกษาได้ค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง .49-71 ค่าความเชื่อมั่นรายด้าน .91

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองและผู้ช่วยวิจัย ดังนี้

1. การศึกษาความสุขในการเรียนและปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขในการเรียนของนิสิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา โดยใช้แบบสอบถามเพื่อการวิจัย ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามให้แก่ นิสิตที่เป็นกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง จำนวน 320 คน คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ได้วิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยดำเนินการ ดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของการแบบตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัย
2. นำแบบสอบถามมาลงรหัส ให้คะแนนตามน้ำหนักคะแนนแต่ละข้อ และบันทึกผลข้อมูลลงในคอมพิวเตอร์/ระดับความสุขในการเรียนและระดับแต่ละปัจจัยที่ส่งผลความสุขในการเรียนของนิสิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา โดยโปรแกรมสำเร็จรูป นำผลมาคำนวณ มาวิเคราะห์ข้อมูลตามจุดมุ่งหมายของการวิจัย และเพื่อวิเคราะห์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ใน โปรแกรม LISREL เกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขในการเรียนของนิสิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา
4. การให้คะแนน กำหนดการให้คะแนนตามเกณฑ์น้ำหนักความหมาย (Best & Kahn, 1993, p. 245) ดังนี้
 - 5 หมายถึง ความสุขในการเรียน/ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสุขในการเรียนมากที่สุด
 - 4 หมายถึง ความสุขในการเรียน/ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสุขในการเรียนมาก
 - 3 หมายถึง ความสุขในการเรียน/ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสุขในการเรียนปานกลาง
 - 2 หมายถึง ความสุขในการเรียน/ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสุขในการเรียนน้อย
 - 1 หมายถึง ความสุขในการเรียน/ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสุขในการเรียนน้อยที่สุด

จากนั้นจะนำมาหาค่าเฉลี่ย โดยใช้เกณฑ์พิจารณาขอบเขตคะแนนเฉลี่ยเพื่อใช้ในการแปลความหมายตามแนวความคิดในการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสุขในการเรียนของนิสิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา โดยกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายของคะแนนพิจารณาจากคะแนนเฉลี่ย ซึ่งกำหนด ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด และบุญส่ง นิลแก้ว 2535, หน้า 23-24)

คะแนนเฉลี่ย	4.51-5.00	หมายถึง	ความสุขในการเรียน/ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสุขในการเรียนมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย	3.51-4.50	หมายถึง	ความสุขในการเรียน/ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสุขในการเรียนมาก
คะแนนเฉลี่ย	2.51-3.50	หมายถึง	ความสุขในการเรียน/ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสุขในการเรียนปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	1.51-2.50	หมายถึง	ความสุขในการเรียน/ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสุขในการเรียนน้อย
คะแนนเฉลี่ย	1.00-1.50	หมายถึง	ความสุขในการเรียน/ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสุขในการเรียนน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามความมุ่งหมายของการวิจัยในครั้งนี้

1. การศึกษาความสุขในการเรียนและปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขในการเรียนของนิสิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา โดยใช้คะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)
2. การปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขในการเรียนของนิสิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา โดยใช้โปรแกรม LISREL

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสุขในการเรียนของนิสิตสาขาวิชาการบริหาร การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งเป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น ประกอบด้วย จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์โครงสร้างปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสุขในการเรียนของ นิสิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษาศูนย์นวัตกรรมการบริหารและผู้นำทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ได้แก่ ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแฝงที่ใช้ในการ ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสุขในการเรียนของนิสิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษาศูนย์นวัตกรรมการ บริหารและผู้นำทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ตอนที่ 3 ผลการปรับ โมเดลปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสุขในการเรียนของนิสิตสาขาวิชาการ บริหารการศึกษาศูนย์นวัตกรรมการบริหารและผู้นำทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องของ โมเดลความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อ ความสุขในการเรียนของนิสิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษาศูนย์นวัตกรรมการบริหารและผู้นำทางการ ศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา กับข้อมูลเชิงประจักษ์

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์เส้นทางอิทธิพลระหว่างตัวแปรใน โมเดลความสัมพันธ์โครงสร้าง เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสุขในการเรียนของนิสิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษาศูนย์ นวัตกรรมการบริหารและผู้นำทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

1. การประเมินความเหมาะสมของ โมเดลโดยรวม (Overall Fit Assessment) มีสถิติ ใช้ประเมินความเหมาะสมกลมกลืนระหว่างข้อมูลเชิงประจักษ์กับข้อมูลเชิงทฤษฎีอยู่หลายตัว ซึ่ง ไพร์ตัน วงษ์นาม (2545, หน้า 11 – 14) ได้แนะนำไว้ ดังนี้

1.1 ทดสอบด้วย ค่าไค – สแควร์ (χ^2) โดยถ้าผลการทดสอบไม่มีนัยสำคัญ แสดงว่าโมเดลมีความเหมาะสม กล่าวคือความแปรปรวนร่วมในประชากรตาม โมเดลกับความแปรปรวน ร่วมจากกลุ่มตัวอย่างไม่แตกต่างกัน แสดงว่าโมเดลมีความเหมาะสมกับข้อมูล

1.2 Normed Fit Index (NFI) เป็นดัชนีเชิงเปรียบเทียบมีค่าอยู่ระหว่าง 0 – 1 เมื่อ

0 หมายถึงไม่มีความเหมาะสมเลย กับ 1 หมายถึงมีความเหมาะสมอยู่สมบูรณ์ เป็นดัชนีเปรียบเทียบโมเดลที่นำเสนอกับโมเดลหลักตามสมมติฐาน ถ้า ค่า NFI มีค่าตั้งแต่ .90 ขึ้นไป ถือว่าโมเดลมีความเหมาะสม

1.3 Root Mean Squares Error of Approximation (RMSEA) เป็นดัชนีที่พิจารณาเศษเหลือหรือความคลาดเคลื่อนซึ่งเป็นผลต่างระหว่างความแปรปรวนร่วมของกลุ่มตัวอย่างกับความแปรปรวนร่วมตามโมเดล ถ้าเศษเหลือต่ำแสดงว่าโมเดลมีความเหมาะสม เกณฑ์ที่ใช้ตัดสินเป็นดังนี้ ถ้า RMSEA มีค่าน้อยกว่า .05 ถือว่าโมเดลมีความเหมาะสมมาก ถ้ามากกว่า .05 แต่น้อยกว่า .08 ถือว่ามีความเหมาะสม ถ้ามีค่าระหว่าง .80 – .10 ถือว่ามีความเหมาะสมพอใช้ ถ้ามีค่ามากกว่า .10 ถือว่าโมเดลไม่เหมาะสม

1.4 Goodness of Fit Index (GFI) เป็นค่าดัชนีที่นำค่า ไค – สแควร์ มาแปลงค่าอีกครั้ง GFI เป็นอัตราส่วนผลต่างระหว่างค่าความเหมาะสมก่อนและหลังปรับ โมเดล เป็นค่าที่ไม่ขึ้นกับขนาดตัวอย่างเหมือนกับค่า ไค – สแควร์ มีค่าอยู่ระหว่าง 0 – 1 ถ้ามีค่ามากกว่า .90 ยอมรับได้ว่า โมเดลมีความเหมาะสม

1.5 Adjusted Goodness of Fit Index (AGFI) เป็นดัชนีปรับแก้ GFI โดยคำนึงถึง df จำนวนตัวแปร และขนาดตัวอย่าง มีเกณฑ์เช่นเดียวกับ GFI คือถ้ามีค่ามากกว่า .90 ถือว่าโมเดลมีความเหมาะสม

2. ประเมิน โมเดล โครงสร้าง (Assessment of Structural Model) ผู้วิจัยสามารถพิจารณาความเหมาะสมกลมกลืน ได้ 3 รายการ ดังนี้

2.1 ดูจากเครื่องหมาย + หรือ - ของสัมประสิทธิ์ประจำลูกศรของความสัมพันธ์ว่า เป็นไปตามทฤษฎีหรือไม่

2.2 ดูความเข้มของค่าสัมประสิทธิ์ประจำลูกศรว่ามีนัยสำคัญหรือไม่ ดูจากการทดสอบ t – test จากผลการวิเคราะห์

2.3 ดูจากค่า R^2 ของโมเดลโครงสร้าง ซึ่งจะเป็นตัวบอกปริมาณความแปรปรวนในตัวแปรแฝงต้นตอมากน้อยเพียงใด คิดเป็นเปอร์เซ็นต์ และอธิบายได้อย่างมีนัยสำคัญหรือไม่

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

tknbl	แทน	ตัวแปรด้านคุณลักษณะของอาจารย์
thelvase	แทน	ตัวแปรแฝงด้านคุณลักษณะของนิสิต
trereex	แทน	ตัวแปรแฝงด้านลักษณะกลุ่มเพื่อน
trciacie	แทน	ตัวแปรแฝงด้านการเรียนการสอน

tunabtaf	แทน	ตัวแปรแฝงด้านการสนับสนุนจากครอบครัว
tserfa	แทน	ตัวแปรแฝงด้านการบริการทางการศึกษา
tkn	แทน	ตัวแปรสังเกตได้ความรู้ความสามารถของอาจารย์
tbl	แทน	ตัวแปรสังเกตได้พฤติกรรมของอาจารย์
the	แทน	ตัวแปรสังเกตได้สุขภาพอนามัย
tv1	แทน	ตัวแปรสังเกตได้การเห็นคุณค่าต่อการเรียนรู้
tva	แทน	ตัวแปรสังเกตได้การเห็นคุณค่าในตนเอง
tse	แทน	ตัวแปรสังเกตได้ความรู้สึที่ดีต่อตนเอง
tre	แทน	ตัวแปรสังเกตได้สัมพันธภาพระหว่างนิสิตกับเพื่อนในชั้นเรียน
treex	แทน	ตัวแปรสังเกตได้สัมพันธภาพระหว่างนิสิตกับเพื่อนนอกชั้นเรียน
trole	แทน	ตัวแปรสังเกตได้บทเรียนที่น่าสนุกและน่าสนใจ
tcim	แทน	ตัวแปรสังเกตได้บรรยากาศในการเรียนการสอน
tac	แทน	ตัวแปรสังเกตได้กิจกรรมในการเรียนการสอน
tins	แทน	ตัวแปรสังเกตได้สื่อที่ใช้ในการเรียนการสอน
teva	แทน	ตัวแปรสังเกตได้การประเมินผลการเรียนการสอน
tund	แทน	ตัวแปรสังเกตได้ความเข้าใจศักยภาพของนิสิต
tabi	แทน	ตัวแปรสังเกตได้ส่งเสริมความสามารถของนิสิต
ttake	แทน	ตัวแปรสังเกตได้ความเอาใจใส่ของนิสิต
tfa	แทน	ตัวแปรสังเกตได้สัมพันธภาพในครอบครัว
tser	แทน	ตัวแปรสังเกตได้การได้รับบริการ
tfac	แทน	ตัวแปรสังเกตได้การอำนวยความสะดวก
thap	แทน	ตัวแปรสังเกตได้ความรู้สึที่ดีต่อกิจกรรมการเรียนการสอน
tlf	แทน	ตัวแปรสังเกตได้ความรู้สึที่ดีต่ออาจารย์และเพื่อนร่วมชั้น
tenv	แทน	ตัวแปรสังเกตได้ความรู้สึที่ดีต่อสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัย
\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย
SD	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
χ^2	แทน	ค่าสถิติไค-สแควร์
P	แทน	ค่าความน่าจะเป็นทางสถิติ
df	แทน	องศาอิสระ
GFI	แทน	ดัชนีวัดระดับความกลมกลืน

AGFI	แทน	ดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว
CFI	แทน	ค่าวัดระดับความสอดคล้องเปรียบเทียบ
Standardized RMR	แทน	ค่ารากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน
RMSEA	แทน	ค่าความคลาดเคลื่อนในการประมาณค่าพารามิเตอร์
R^2	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์
TE	แทน	อิทธิพลรวม
IE	แทน	อิทธิพลทางตรง
DE	แทน	อิทธิพลทางอ้อม
SE	แทน	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน
t	แทน	ค่าสถิติทดสอบ
n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น ประกอบด้วย จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิเคราะห์ จำแนกตามศูนย์การการศึกษา
ที่เลือกเรียนของผู้ตอบแบบสอบถาม

ศูนย์การศึกษาที่เลือกเรียน	จำนวน ($n = 320$)	ร้อยละ
บางแสน จังหวัดชลบุรี	250	78.13
วิทยาเขตสระแก้ว	55	17.19
วิทยาเขตจันทบุรี	15	4.68
รวม	320	100.00

จากตารางที่ 2 พบว่า นิสิตผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เรียนศูนย์การศึกษาบางแสน จังหวัดชลบุรี คิดเป็นร้อยละ 78.13 เรียนที่วิทยาเขตสระแก้ว คิดเป็นร้อยละ 17.19 เรียนที่วิทยาเขตจันทบุรี คิดเป็นร้อยละ 4.68

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์สถิติพื้นฐานของตัวแปรในการวิจัย

การวิเคราะห์สถิติพื้นฐานของตัวแปรในการวิจัย ได้แก่ การวิเคราะห์ความสุขในการเรียนของ นิสิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา มีค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย \bar{X} และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับที่ความสุขในการเรียนของนิสิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา โดยรวมและรายด้าน

ความสุขในการเรียนของนิสิตสาขาวิชา การบริหารการศึกษา	$n = 320$			
	\bar{X}	SD	ระดับ	อันดับที่
1. ความรู้สึกต่อกิจกรรมการเรียนการสอน	4.35	.46	มาก	3
2. ความรู้สึกต่ออาจารย์และเพื่อนร่วมชั้น	4.51	.44	มากที่สุด	1
3. ความรู้สึกต่อสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัย	4.37	.58	มาก	2
รวม	4.41	.43	มาก	

จากตารางที่ 3 พบว่า ความสุขในการเรียนของนิสิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา โดยรวมอยู่ในระดับมาก พิจารณารายด้านอยู่ในระดับมาก-มากที่สุด เรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ ความรู้สึกต่ออาจารย์และเพื่อนร่วมชั้นอยู่ในระดับมากที่สุด ความรู้สึกต่อสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัย และความรู้สึกต่อกิจกรรมการเรียนการสอน อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับที่ความสุขในการเรียนของนิสิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ด้านความรู้สึกต่อกิจกรรมการเรียนการสอน

ด้านความรู้สึกต่อกิจกรรมการเรียนการสอน	n = 320			
	\bar{X}	SD	ระดับ	อันดับที่
1. นิสิตรู้สึกสนุกในการเรียนรายวิชาตามหลักสูตร	4.24	.66	มาก	12
2. นิสิตให้ความสำคัญกับสิ่งที่อาจารย์สอนในทุกเรื่อง	4.28	.66	มาก	11
3. นิสิตมาถึงห้องเรียนก่อนเวลาเรียนเสมอ	4.35	.72	มาก	7
4. นิสิตมีความมุ่งมั่นตั้งใจทำงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จแม้จะมีความยากลำบาก	4.45	.65	มาก	4
5. นิสิตเต็มใจทำงานที่อาจารย์มอบหมาย	4.52	.61	มาก	1
6. นิสิตมีความตื่นเต้น ยินดีที่จะได้เรียนรู้สิ่งใหม่ๆ	4.46	.65	มาก	3
7. นิสิตรู้สึกเพลิดเพลินกับการทำงานที่ได้รับมอบหมายสำคัญในการก้าวสู่ประชาคมอาเซียน	4.42	.69	มาก	6
8. นิสิตมีความตั้งใจและกระตือรือร้นในการเรียน	4.30	.70	มาก	9
9. นิสิตทบทวนเนื้อหาที่ได้เรียนมาอย่างสม่ำเสมอ	4.22	.78	มาก	13
10. นิสิตชอบค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมหลังจากที่อาจารย์สอน	4.17	.73	มาก	14
11. นิสิตมีความพอใจกับเนื้อหาวิชาที่เรียน	4.29	.74	มาก	10
12. นิสิตทำกิจกรรมหรืองานกลุ่มได้อย่างดี มีความสุข	4.33	.66	มาก	8
13. นิสิตมีความสนุกกับการเรียนการสอนวิชาต่างๆ	4.42	.64	มาก	5
14. นิสิตยกย่องเพื่อนเสมอ เมื่อเพื่อนทำถูกต้อง	4.46	.55	มาก	2
รวม	4.35	.46	มาก	

จากตารางที่ 4 พบว่า ความสุขในการเรียนของนิสิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ด้านความรู้สึกต่อกิจกรรมการเรียนการสอน โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก เรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ นิสิตเต็มใจทำงานที่อาจารย์มอบหมาย นิสิตยกย่องเพื่อนเสมอ เมื่อเพื่อนทำถูกต้อง นิสิตมีความตื่นเต้น ยินดีที่จะได้เรียนรู้สิ่งใหม่ๆ ส่วนอันดับสุดท้าย ได้แก่ นิสิตชอบค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมหลังจากที่อาจารย์สอน

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับที่ของความสุขในการเรียนของนิสิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ด้านความรู้สึกต่อ อาจารย์และเพื่อนร่วมชั้น

	ด้านความรู้สึกต่ออาจารย์และเพื่อนร่วมชั้น			
	n = 320			
	\bar{X}	SD	ระดับ	อันดับที่
1. นิสิตยกย่องเพื่อนเสมอ เมื่อเพื่อนทำถูกต้อง	4.46	.57	มาก	8
2. นิสิตสามารถปรับตัวเข้ากับเพื่อน ๆ ในห้องเรียนได้	4.51	.53	มากที่สุด	4
3. นิสิตมีปฏิสัมพันธ์กับอาจารย์และเพื่อนร่วมห้องเรียน	4.53	.54	มากที่สุด	2
4. นิสิตให้ความร่วมมือช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ในห้องเรียน	4.57	.55	มากที่สุด	1
5. นิสิตและเพื่อนมีความสามัคคีกันในการทำงานกลุ่มและกิจกรรมต่าง ๆ ในห้องเรียน	4.52	.56	มากที่สุด	3
6. นิสิตได้รับการยอมรับในการแสดงความคิดเห็นต่าง ๆ จากเพื่อน	4.47	.60	มาก	7
7. นิสิตมีความพอใจที่ได้ทำงานกลุ่มและแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อน ๆ ในห้องเรียน	4.51	.58	มาก	5
8. นิสิตให้อภัยในการทำผิดพลาดของเพื่อน	4.50	.61	มาก	6
รวม	4.51	.44	มากที่สุด	

จากตารางที่ 5 พบว่า ความสุขในการเรียนของนิสิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ด้านความรู้สึกต่ออาจารย์และเพื่อนร่วมชั้น โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้ออยู่ในระดับมาก-มากที่สุด ได้แก่ นิสิตให้ความร่วมมือช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ในห้องเรียน นิสิตมีปฏิสัมพันธ์กับอาจารย์และเพื่อนร่วมห้องเรียน นิสิตและเพื่อนมีความสามัคคีกันในการทำงานกลุ่มและกิจกรรมต่าง ๆ ในห้องเรียน ส่วนอันดับสุดท้าย ได้แก่ นิสิตยกย่องเพื่อนเสมอ เมื่อเพื่อนทำถูกต้อง

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับที่ความสุขในการเรียนของนิสิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ด้านความรู้สึกต่อ
สภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัย

ด้านความรู้สึกต่อสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัย	n = 320			
	\bar{X}	SD	ระดับ	อันดับที่
1. บริเวณมหาวิทยาลัยมีบรรยากาศที่ร่มรื่นและ อากาศเย็นสบาย น่าพักผ่อน	4.43	.68	มาก	2
2. มหาวิทยาลัยมีแหล่งการเรียนรู้ให้แก่นิสิตได้ ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม	4.43	.64	มาก	1
3. มหาวิทยาลัยมีสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ อย่างครบถ้วน	4.31	.69	มาก	5
4. มหาวิทยาลัยมีสถานที่พักผ่อนหย่อนใจให้แก่นิสิต อย่างเพียงพอ	4.25	.79	มาก	6
5. มหาวิทยาลัยส่งเสริมให้นิสิตได้จัดกิจกรรมร่วมกัน และแสดงความสามารถได้อย่างเต็มที่	4.37	.67	มาก	4
6. มหาวิทยาลัยส่งเสริมให้นิสิตได้มีโอกาสเพิ่มทักษะ	4.39	.60	มาก	3
รวม	4.37	.58	มาก	

จากตารางที่ 6 พบว่า ความสุขในการเรียนของนิสิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ด้านความรู้สึกต่อสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัยโดยรวมและ
รายข้ออยู่ในระดับมาก เรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ มหาวิทยาลัยมีแหล่งการ
เรียนรู้ให้แก่นิสิตได้ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม บริเวณมหาวิทยาลัยมีบรรยากาศที่ร่มรื่นและอากาศเย็นสบาย
น่าพักผ่อน มหาวิทยาลัยส่งเสริมให้นิสิตได้มีโอกาสเพิ่มทักษะ ส่วนอันดับสุดท้าย ได้แก่ มหาวิทยาลัยมี
สถานที่พักผ่อนหย่อนใจให้แก่นิสิตอย่างเพียงพอ

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ตัวแปรสังเกตได้ ที่ใช้ในการศึกษาความสัมพันธ์โครงสร้าง
เชิงสาเหตุปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขในการเรียนของนิสิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปรสังเกตได้ในโมเดลปัจจัยที่ส่งผลต่อ

ความสุขในการเรียนของนิสิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษาศูนย์นวัตกรรมการบริหารและ
ผู้นำทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ตัวแปร	\bar{X}	S.D.	ระดับ
tknbl	4.57	.35	มากที่สุด
tkn	4.48	.40	มาก
tbi	4.66	.36	มากที่สุด
thevlvase	4.33	.39	มาก
the	3.99	.66	มาก
tv1	4.46	.51	มาก
tva	4.32	.55	มาก
tse	4.56	.44	มากที่สุด
trerrex	4.27	.52	มาก
tre	4.45	.46	มาก
treex	4.08	.74	มาก
trciacie	4.43	.40	มาก
trole	4.47	.47	มาก
tcim	4.52	.48	มากที่สุด
tac	4.47	.45	มาก
tins	4.37	.52	มาก
teva	4.31	.57	มาก
tunabtaf	4.66	.39	มากที่สุด
tund	4.69	.41	มาก
tabi	4.72	.44	มากที่สุด
ttake	4.60	.52	มากที่สุด
tfa	4.63	.54	มากที่สุด
tserfa	4.07	.61	มาก
tser	4.01	.71	มาก
tfac	4.13	.66	มาก

ตัวแปร	\bar{X}	S.D.	ระดับ
thapfenv	4.41	.43	มาก
thap	4.35	.46	มาก
tlf	4.51	.44	มาก
tenv	4.37	.58	มาก

จากตารางที่ 7 พบว่า ค่าเฉลี่ยของตัวแปรสังเกตได้อยู่ในช่วง 3.99 ถึง 4.72 ข้อมูลส่วนใหญ่อยู่ที่คะแนนระดับคะแนนมาก และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ในช่วง .35 ถึง .74 จึงจัดได้ว่าเป็นข้อมูลที่มีการกระจายแบบปกติ เมื่อพิจารณาการแจกแจงความเบ้ของตัวแปรสังเกต พบว่า ส่วนใหญ่มีค่าติดลบ และมีค่าเข้าใกล้ 0 ซึ่งแสดงว่ามีการแจกแจงแบบปกติ

ตอนที่ 3 ผลการปรับ โมเดลปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขในการเรียนของนิสิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษาศูนย์นวัตกรรมการบริหารและผู้นำทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องของ โมเดลความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขในการเรียนของนิสิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษาศูนย์นวัตกรรมการบริหารและผู้นำทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา กับข้อมูลเชิงประจักษ์

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์เส้นทางอิทธิพลระหว่างตัวแปรในโมเดลความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขในการเรียนของนิสิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษาศูนย์นวัตกรรมการบริหารและผู้นำทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

1. การประเมินความเหมาะสมของ โมเดลโดยรวม (Overall Fit Assessment) มีสถิติใช้ประเมินความเหมาะสมกลมกลืนระหว่างข้อมูลเชิงประจักษ์กับข้อมูลเชิงทฤษฎีอยู่หลายตัว ซึ่งไพร์ตัน วงษ์นาม (2545, หน้า 11 – 14) ได้แนะนำไว้ ดังนี้

1.1 ทดสอบด้วย ค่าไค – สแควร์ (χ^2) โดยถ้าผลการทดสอบไม่มีนัยสำคัญ แสดงว่า โมเดลมีความเหมาะสม กล่าวคือความแปรปรวนร่วมในประชากรตาม โมเดลกับความแปรปรวนร่วมจากกลุ่มตัวอย่างไม่แตกต่างกัน แสดงว่า โมเดลมีความเหมาะสมกับข้อมูล

1.2 Normed Fit Index (NFI) เป็นดัชนีเชิงเปรียบเทียบมีค่าอยู่ระหว่าง 0 – 1 เมื่อ 0 หมายถึงไม่มีความเหมาะสมเลย กับ 1 หมายถึงมีความเหมาะสมอยู่สมบูรณ์ เป็นดัชนีเปรียบเทียบโมเดลที่นำเสนอกับโมเดลหลักตามสมมติฐาน ถ้า ค่า NFI มีค่าตั้งแต่ .90 ขึ้นไป ถือว่า โมเดลมีความเหมาะสม

1.3 Root Mean Squares Error of Approximation (RMSEA) เป็นดัชนีที่พิจารณาเศษเหลือหรือความคลาดเคลื่อนซึ่งเป็นผลต่างระหว่างความแปรปรวนร่วมของกลุ่มตัวอย่างกับความแปรปรวนร่วมตามโมเดล ถ้าเศษเหลือต่ำแสดงว่าโมเดลมีความเหมาะสม เกณฑ์ที่ใช้ตัดสินเป็นดังนี้ ถ้า RMSEA มีค่าน้อยกว่า .05 ถือว่าโมเดลมีความเหมาะสมมาก ถ้ามากกว่า .05 แต่น้อยกว่า .08 ถือว่ามีความเหมาะสม ถ้ามีค่าระหว่าง .80 – .10 ถือว่ามีความเหมาะสมพอใช้ ถ้ามีค่ามากกว่า .10 ถือว่าโมเดลไม่เหมาะสม

1.4 Goodness of Fit Index (GFI) เป็นค่าดัชนีที่นำค่า ไค – สแควร์ มาแปลงค่าอีกครั้ง GFI เป็นอัตราส่วนผลต่างระหว่างค่าความเหมาะสมก่อนและหลังปรับโมเดล เป็นค่าที่ไม่ขึ้นกับขนาดตัวอย่างเหมือนกับค่า ไค – สแควร์ มีค่าอยู่ระหว่าง 0 – 1 ถ้ามีค่ามากกว่า .90 ยอมรับได้ว่าโมเดลมีความเหมาะสม

1.5 Adjusted Goodness of Fit Index (AGFI) เป็นดัชนีปรับแก้ GFI โดยคำนึงถึง df จำนวนตัวแปร และขนาดตัวอย่าง มีเกณฑ์เช่นเดียวกับ GFI คือถ้ามีค่ามากกว่า .90 ถือว่าโมเดลมีความเหมาะสม

2. ประเมิน โมเดล โครงสร้าง (Assessment of Structural Model) ผู้วิจัยสามารถพิจารณาความเหมาะสมกลมกลืนได้ 3 รายการ ดังนี้

2.1 ดูจากเครื่องหมาย + หรือ - ของสัมประสิทธิ์ประจำลูกศรของความสัมพันธ์ว่าเป็นไปตามทฤษฎีหรือไม่

2.2 ดูความเข้มของค่าสัมประสิทธิ์ประจำลูกศรว่ามีนัยสำคัญหรือไม่ ดูจากการทดสอบ t – test จากผลการวิเคราะห์

2.3 ดูจากค่า R^2 ของโมเดลโครงสร้าง ซึ่งจะเป็นตัวบอกปริมาณความแปรปรวนในตัวแปรแฝงต้นมากน้อยเพียงใด คิดเป็นกี่เปอร์เซ็นต์ และอธิบายได้อย่างมีนัยสำคัญหรือไม่

ตารางที่ 8 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแฝงที่ใช้ในการศึกษาโมเดลปัจจัยที่ส่งผลต่อ
ความสุขในการเรียนของนิสิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยบูรพา

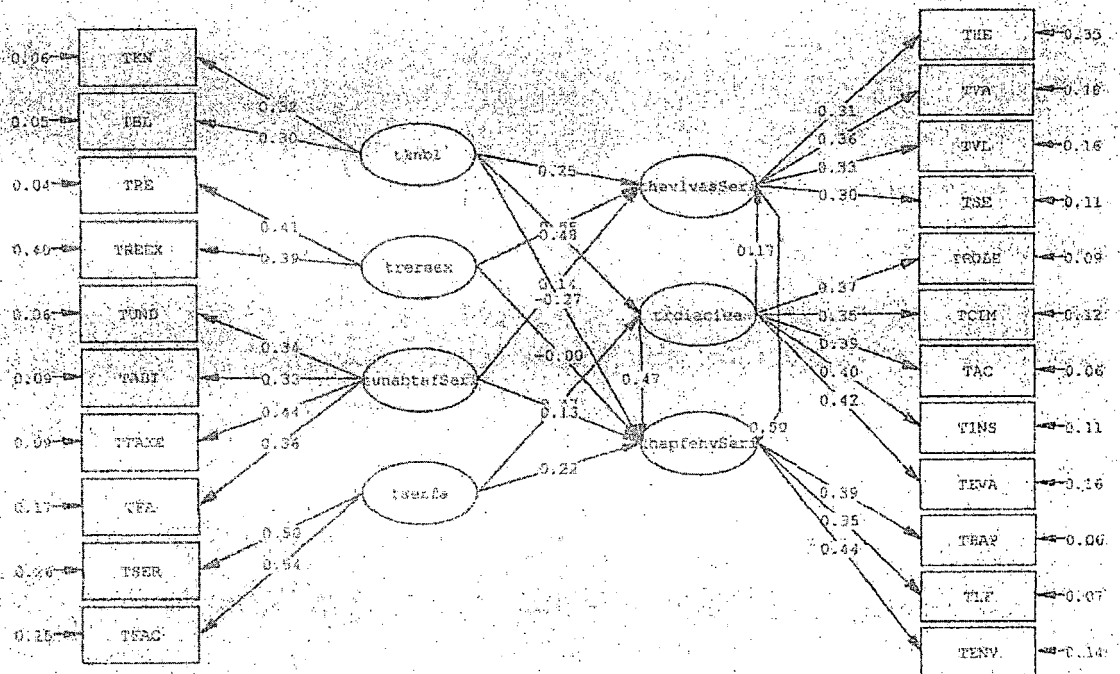
	THAPFENV	TKNBL	THEVLVAS	THEREEX	TRCIACIE	TUNABTAF	TSERFA
THAPFENV	1.000						
TKNBL	.538**	1.000					
THEVLVAS	.646**	.570**	1.000				
THEREEX	.539**	.448**	.585**	1.000			
TRCIACIE	.762**	.601**	.603**	.575**	1.000		
TUNABTAF	.505**	.478**	.468**	.302**	.432**	1.000	
TSERFA	.627**	.426**	.488**	.503**	.577**	.359**	1.000

** Correlation is significant at the .01 level 2-tailed.

จากตาราง 8 แสดงค่าสหสัมพันธ์ของเพียร์สันระหว่างตัวแปรแฝงของปัจจัย ตัวแปรแฝงด้าน
คุณลักษณะของอาจารย์ ด้านคุณลักษณะของนิสิต ด้านลักษณะกลุ่มเพื่อน ด้านการเรียนการสอน ด้าน
การสนับสนุนจากครอบครัว และด้านการบริการทางการศึกษา พบว่า ตัวแปรคู่ที่มีความสัมพันธ์กัน
สูงสุดเท่ากับ .762 คือ ปัจจัยด้านการบริการทางการศึกษากับด้านความสุขในการเรียนของนิสิต
รองลงมาเท่ากับ .646 คือ ปัจจัยด้านคุณลักษณะของนิสิตกับปัจจัยด้านความสุขในการเรียนของนิสิต
ส่วนตัวแปรคู่ที่สัมพันธ์กันต่ำสุด เท่ากับ .302 คือด้านการสนับสนุนจากครอบครัวกับด้านลักษณะกลุ่มเพื่อน
และทุกคู่ของตัวแปรมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตอนที่ 3 ผลการปรับโมเดลปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขในการเรียนของนิสิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา
ผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องของโมเดลความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อ
ความสุขในการเรียนของนิสิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา ศูนย์นวัตกรรมกรรมการบริหารและผู้นำทางการ
ศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา กับข้อมูลเชิงประจักษ์

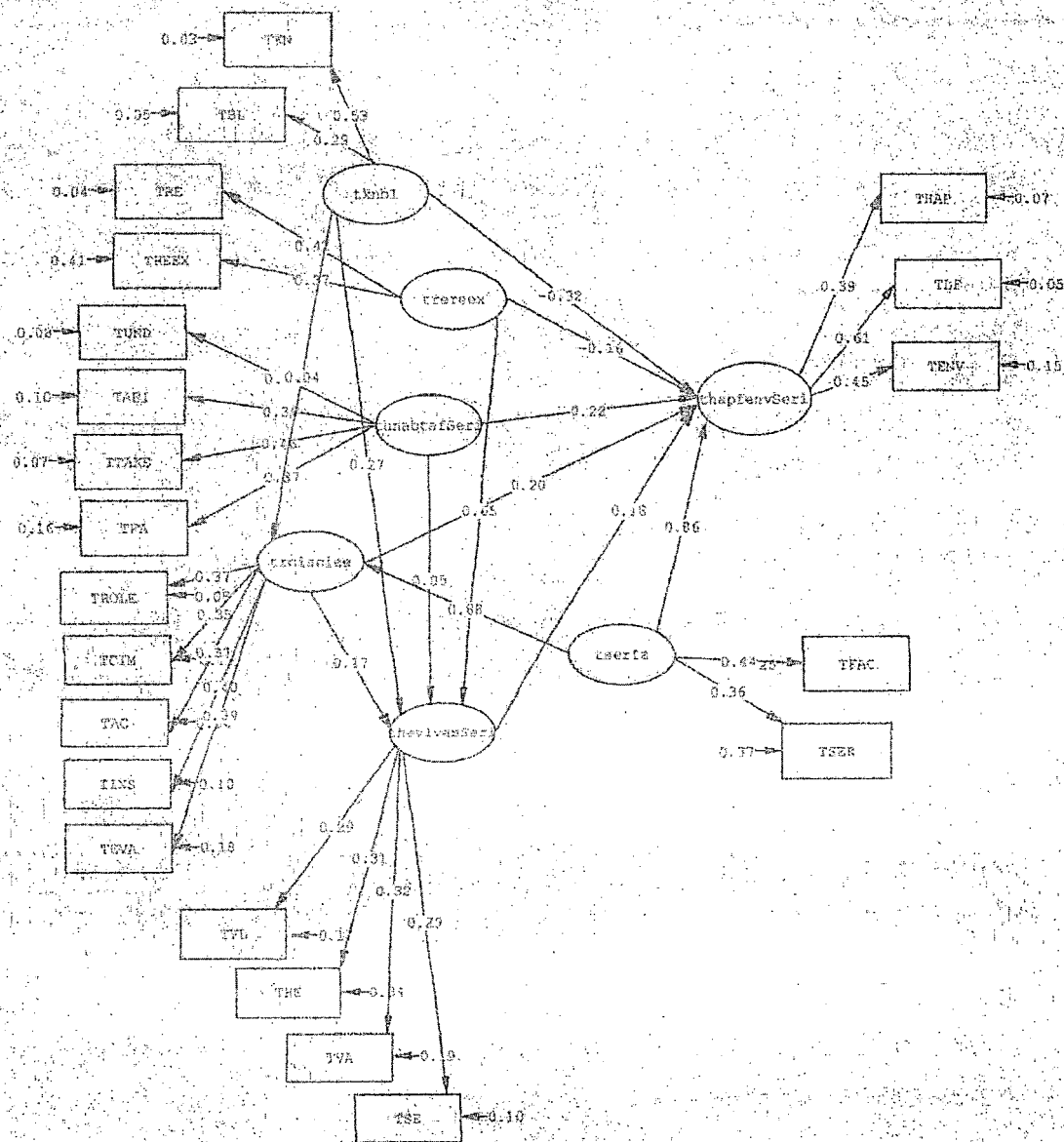
3.1 โมเดลปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขในการเรียนของนิสิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา ศูนย์
นวัตกรรมกรรมการบริหารและผู้นำทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ก่อนปรับ แสดงผลดัง
ภาพที่ 2

Chi-Square =667.02 ,df=191,P-value=0.00, RMSEA=0.088

ภาพที่ 2 โมเดลความสัมพันธ์ โครงสร้างเชิงสาเหตุปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขในการเรียนของนิสิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ก่อนปรับ

3.2 ผลการปรับโมเดลปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขในการเรียนของนิสิตสาขาวิชาการบริหาร
การศึกษาศูนย์นวัตกรรมการบริหารและผู้นำทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ให้สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ แสดงผลดังภาพที่ 3

Chi-Square =382.66 ,df=172,P-value=0.00, RMSEA=0.061

ภาพที่ 3 โมเดลความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงสาเหตุของข้อมูลเชิงประจักษ์ที่ปรับแก้แล้ว

3.2 ผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องของโมเดลความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขในการเรียนของนิสิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษาศูนย์นวัตกรรมการบริหารและผู้นำทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ดังแสดงในตารางที่ 11

ตารางที่ 9 แสดงค่าสถิติตรวจสอบความตรงและความกลมกลืนของโมเดล

ดัชนีทดสอบความกลมกลืน	เกณฑ์	ผลการวิเคราะห์
1. ระดับความกลมกลืน(Goodness of Fit)		
1.1 Chi-square	ต่ำใกล้ 0.00	$\chi^2 = 382.66$ df = 172
Relative Chi-square	$\chi^2 / df < 5$	2.22
1.2 GFI (Goodness of Fit Index)	> 0.90	0.90
1.3 AGFI (Adjusted GFI)	> 0.90	0.86
1.4 RMR (Root Mean Squared Residual)	เข้าใกล้ 0	0.045
1.5 RMSEA (Root Mean Square Error of Approximation)	<0.05 = Good <0.10 = MEDI >0.10 = Poor	0.024
1.6 NFI (Normed Fit Index)	>0.90	0.97
1.7 NNFI (Non-NFI)	เข้าใกล้ 1	0.98
1.8 CFI (Comparative Fit Index)	สัมพันธ์กับ NNFI อยู่ระหว่าง 0-1	0.98
1.9 SRMR (Standardized RMR : Fit Residuals Matrix)	<0.05 = Good	0.045
1.10 IFI (Incremental Fit Index)	>0.90	0.98
1.11 CN (Critical N)	>200	182.79
2. NCP (Non-Centrality Parameter)	NCP/df	205.73/172=1.19
3. เปรียบเทียบดัชนี AIC ECVI และ CAIC	น้อยกว่า Saturated Model (ที่อยู่ในวงเล็บ) ถือว่า โมเดล มีความกลมกลืน	1.59 (1.53 ; 1.88)

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์เส้นทางอิทธิพลระหว่างตัวแปรในโมเดลความสัมพันธ์ โครงสร้างเชิงสาเหตุ ของปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขในการเรียนของนิสิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษาศูนย์นวัตกรรมการบริหารและผู้นำทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

จากการวิเคราะห์โมเดลโครงสร้างความสัมพันธ์ โครงสร้างเชิงสาเหตุระหว่างโมเดลที่เป็นข้อมูลเชิงประจักษ์กับ โมเดลสมมติฐานปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขในการเรียนของนิสิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษาศูนย์นวัตกรรมการบริหารและผู้นำทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา พบว่า โมเดลข้อมูลเชิงประจักษ์ไม่มีความกลมกลืนสอดคล้องกับ โมเดลสมมติฐาน ผู้วิจัยได้ปรับสมการแนวอิทธิพลเป็นขั้นตอนการวิเคราะห์ เพื่อให้ได้โมเดลที่สอดคล้องกลมกลืนมากที่สุดก่อนการหาค่าอิทธิพลของเส้นทางความสัมพันธ์ของตัวแปร โดยได้ปรับแก้ตามข้อเสนอแนะจากผลการวิเคราะห์ของโปรแกรมตามลำดับ และในการปรับแก้แต่ละครั้งก็คำนึงถึงความเป็นไปได้ตามหลักการและทฤษฎี โมเดลสมมติฐานปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขในการเรียนของนิสิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษาศูนย์นวัตกรรมการบริหารและผู้นำทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ซึ่งเป็นไปตามแนวทฤษฎีรองรับอิทธิพลจากที่ทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาแล้ว จนได้โมเดลข้อมูลเชิงประจักษ์สุดท้าย ซึ่งคำสั่งของโปรแกรมไม่รับการปรับเปลี่ยนค่าอิทธิพลของตัวแปรต่างๆ ดังแสดงในตารางที่ 2 หน้า 56 พบว่า ผลการทดสอบค่าไค - สแควร์ (χ^2) = 382.66 ที่องศาอิสระ (df) = 172 ซึ่งพิจารณาค่าไค - สแควร์สัมพัทธ์ (ผลหารของค่าไค - สแควร์ด้วยองศาอิสระ) ได้เท่ากับ 2.22 ถือได้ว่าโมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมลิสเรล ซึ่ง Joreskog & Sorbom (1993, pp. 111-131) เสนอให้ตรวจสอบความกลมกลืนรวม (Overall Fitting Model) ของโมเดลที่ทดสอบด้วยค่าที่เป็น NCP (Non - Centrality Parameter) แทนการพิจารณายัยสำคัญของค่าไค - สแควร์ ซึ่งมีค่าที่สูง และไพร์ตัน วงษ์นาม (2545, หน้า 11 - 14) เสนอแนะ การพิจารณาความเหมาะสมความกลมกลืนระหว่างข้อมูลเชิงประจักษ์กับข้อมูลเชิงทฤษฎีโดยประเมินจาก Normed Fit Index (NFI) ซึ่งมีค่า 0.97 ถือว่าโมเดลมีความเหมาะสม (การดัชนีเปรียบเทียบ NFI จะมีค่าอยู่ระหว่าง 0 - 1 เมื่อ 0 หมายถึงไม่มีความเหมาะสมเลย กับ 1 หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่สมบูรณ์ เป็นดัชนีเปรียบเทียบโมเดลที่น่าเสนอกับ โมเดลหลักตามสมมติฐาน และถ้า ค่า NFI มีค่าตั้งแต่ .90 ขึ้นไป ถือว่าโมเดลมีความเหมาะสม)

นอกจากนี้อาจประเมินจากค่า Root Mean Squares Error of Approximation (RMSEA) เป็นดัชนีที่พิจารณาเศษเหลือหรือความคลาดเคลื่อนซึ่งเป็นผลต่างระหว่างความแปรปรวนร่วมของกลุ่มตัวอย่างกับความแปรปรวนร่วมตามโมเดล ถ้าเศษเหลือต่ำแสดงว่าโมเดลมีความเหมาะสม เกณฑ์ที่ใช้ตัดสินเป็นดังนี้ ถ้า RMSEA มีค่าน้อยกว่า .05 ถือว่าโมเดลมีความเหมาะสมมาก ถ้ามากกว่า .05 แต่น้อยกว่า .08 ถือว่ามีความเหมาะสม ถ้ามีค่าระหว่าง .80 - .10 ถือว่ามีความเหมาะสมพอใช้ ถ้ามีค่ามากกว่า .10

ถือว่าโมเดลไม่เหมาะสมและอาจจะพิจารณาจาก Goodness of Fit Index (GFI) เป็นค่าดัชนีที่นำค่า ไค – สแควร์ มาแปลงค่าอีกครั้ง GFI เป็นอัตราส่วนผลต่างระหว่างค่าความเหมาะสมก่อนและหลังปรับโมเดล เป็นค่าที่ไม่ขึ้นกับขนาดตัวอย่างเหมือนกับค่า ไค – สแควร์ มีค่าอยู่ระหว่าง 0 – 1 ถ้ามีค่ามากกว่า .90 ยอมรับได้ว่าโมเดลมีความเหมาะสม อีกค่าหนึ่งที่ใช้ประเมินความเหมาะสมของโมเดลคือ Adjusted Goodness of Fit Index (AGFI) เป็นดัชนีปรับแก้ GFI โดยคำนึงถึง df จำนวนตัวแปร และขนาดตัวอย่าง มีเกณฑ์เช่นเดียวกับ GFI คือถ้ามีค่ามากกว่า .90 ถือว่าโมเดลมีความเหมาะสม ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงประจักษ์พบว่า เมื่อปรับแก้โมเดลแล้วมีค่า RMSEA = 0.061 มีนัยสำคัญที่ระดับ $p < .05$ ค่า GFI = 0.90 ซึ่งเป็นค่าที่มีความกลมกลืนของโมเดลมีความเหมาะสม

ด้วยเหตุผลดังกล่าว โมเดลความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงสาเหตุปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขในการเรียนของนิสิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษาศูนย์นวัตกรรมการบริหารและผู้นำทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา จากข้อมูลเชิงประจักษ์ พบว่า ปัจจัยตามโมเดลมีเส้นทางอิทธิพล แสดงได้ดังสมการพยากรณ์ของ โมเดลความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงสาเหตุ ดังนี้

เส้นทางอิทธิพลเชิงปัจจัย ในโมเดล โครงสร้าง (Structural Model)

1. $thevlvas = 0.16*trciacie + 0.30*tknbl + 0.61*trereex + 0.036* tunabtaf$, $R = 1.01$ หมายถึง ตัวแปรแฝงปัจจัยด้านคุณลักษณะของนิสิต (thevlvas) ขึ้นอยู่กับอิทธิพลของปัจจัยปัจจัยการเรียนการสอน (trciacie) ปัจจัยด้านปัจจัยด้านคุณลักษณะของอาจารย์ (tknbl) ปัจจัยลักษณะกลุ่มเพื่อน (trereex) และปัจจัยการสนับสนุนจากครอบครัว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยสมการนี้สามารถพยากรณ์ ได้ร้อยละ 101

2. $trciacie = 0.045*tknbl + 0.88* tserfa$, $R^2 = 0.80$ หมายถึง ปัจจัยการเรียนการสอน ขึ้นอยู่กับอิทธิพลของปัจจัยด้านคุณลักษณะของอาจารย์ และปัจจัยการบริการทางการศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยสมการนี้สามารถพยากรณ์ได้ร้อยละ 80

3. $thapfenv = - 1.47*thevlvas + 0.47*trciacie + 0.16*tknbl + 0.85*trereex + 0.29*tunabtaf + 0.88* tserfa$, $R^2 = 0.97$ หมายถึง ความสุขในการเรียนของนิสิต (thapfenv) ขึ้นอยู่กับอิทธิพลของปัจจัยด้านคุณลักษณะของนิสิต ปัจจัยการเรียนการสอน ปัจจัยด้านคุณลักษณะของอาจารย์ ปัจจัยลักษณะกลุ่มเพื่อน ปัจจัยการสนับสนุนจากครอบครัว และปัจจัยการบริการทางการศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยสมการนี้สามารถพยากรณ์สนับสนุนการปฏิบัติได้ร้อยละ 97

เมื่อพิจารณาโมเดลการวัด ในโมเดลความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงสาเหตุ (LISREL Model:

LInear Structure RELationship Model) พบว่า

$$1. THE = 0.31*thevlvas, R^2 = 0.21$$

หมายถึง ตัวแปรสุขภาพอนามัย (the) สามารถอธิบายปัจจัยตัวแปรแฝง ปัจจัยด้านคุณลักษณะ

ของนิสิต (thevlvase) ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่มีความเที่ยงร้อยละ 21

$$2.TVA = 0.32*thevlvas, , R^2 = 0.33$$

หมายถึง ตัวแปรการเห็นคุณค่าในตนเอง (tva) สามารถอธิบายปัจจัยด้านคุณลักษณะของนิสิต ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่มีความเที่ยงร้อยละ 33

$$3.TVL = 0.31*thevlvas, , R^2 = 0.35$$

หมายถึง การเห็นคุณค่าการเรียนรู้อ (tvl) สามารถอธิบายปัจจัยด้านคุณลักษณะของนิสิต ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่มีความเที่ยงร้อยละ 35

$$4. TSE = 0.30*thevlvas, Errorvar.= 0.11 , R^2 = 0.45$$

หมายถึง ความรู้สึกที่ดีต่อตนเอง (tse) สามารถอธิบาย ปัจจัยด้านคุณลักษณะของนิสิต ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่มีความเที่ยงร้อยละ 45

$$5.TROLE = 0.37*trciacie, , R^2 = 0.6$$

หมายถึง ตัวแปรบทเรียนที่สนุกและน่าสนใจ (trole) สามารถอธิบายตัวแปรแฝง ปัจจัยการเรียนการสอน (trciacie) ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่มีความเที่ยงร้อยละ 60

$$6.TCIM = 0.35*trciacie, R^2 = 0.54$$

หมายถึง ตัวแปรบรรยากาศในการเรียนการสอน (tcim) สามารถอธิบายตัวแปรแฝง ปัจจัยการเรียนการสอน (trciacie) ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่มีความเที่ยงร้อยละ 54

$$7. TAC = 0.37*trciacie, R^2 = 0.69$$

หมายถึง ตัวแปรกิจกรรมในการเรียนการสอน (tac) สามารถอธิบายตัวแปรแฝง ปัจจัยการเรียนการสอน (trciacie) ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่มีความเที่ยงร้อยละ 54

$$8. TINS = 0.40*trciacie, R^2 = 0.62$$

หมายถึง ตัวแปรสื่อที่ใช้ในการเรียนการสอน (tins) สามารถอธิบายตัวแปรแฝง ปัจจัยการเรียนการสอน (trciacie) ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่มีความเที่ยงร้อยละ 62

$$9.TEVA = 0.39*trciacie, , R^2 = 0.47$$

หมายถึง ตัวแปรการประเมินผลการเรียนการสอน (teva) สามารถอธิบายตัวแปรแฝง ปัจจัยการเรียนการสอน (trciacie) ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่มีความเที่ยงร้อยละ 62

$$10.THAP = 0.39*thapfenv, , R^2 = 0.67$$

หมายถึง ตัวแปรความรู้สึที่ดีต่อกิจกรรมการเรียนการสอน (thapfev) สามารถอธิบายตัวแปรแฝง ความสุขในการเรียนของนิสิต (thapfenv) ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่มีความเที่ยงร้อยละ 67

$$11.TLF = - 0.24*trciacie + 0.60*thapfenv, , R^2 = 0.72$$

หมายถึง ตัวแปรความรู้สึที่ดีต่ออาจารย์และเพื่อนร่วมชั้น (tlf) สามารถอธิบายตัวแปรแฝง

ความสุขในการเรียนของนิสิต (thapfenv) ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่มีความเที่ยงร้อยละ 72

$$13.TENV = 0.45*thapfenv, , R^2 = 0.57$$

หมายถึง ตัวแปรความรู้สึกต่อสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัย (tenv) สามารถอธิบายตัวแปรแห่งความสุขในการเรียนของนิสิต (thapfenv) ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่มีความเที่ยงร้อยละ 57

$$14.TKN = 0.52*tknbl, , R^2 = 0.83$$

หมายถึง ตัวแปรความรู้ความสามารถของอาจารย์ (tkn) สามารถอธิบายตัวแปรแห่ง ปัจจัยด้านคุณลักษณะของอาจารย์ (tknbl) ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่มีความเที่ยงร้อยละ 83

$$15.TBL = 0.29*tknbl, , R^2 = 0.62 \quad TKN = 0.52*tknbl, , R^2 = 0.83$$

หมายถึง ตัวแปรพฤติกรรมของอาจารย์ (tbl) สามารถอธิบายตัวแปรแห่ง ปัจจัยด้านคุณลักษณะของอาจารย์ (tknbl) ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่มีความเที่ยงร้อยละ 83

$$16.TRE = 0.42*treex, , R^2 = 0.82$$

หมายถึง ตัวแปรสัมพันธภาพระหว่างนิสิตกับเพื่อนในชั้นเรียน (tre) สามารถอธิบายตัวแปรแห่ง ปัจจัยลักษณะกลุ่มเพื่อน (treex) ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่มีความเที่ยงร้อยละ 82

$$17.TREEX = 0.37*treex, , R^2 = 0.25$$

หมายถึง ตัวแปรสัมพันธภาพระหว่างนิสิตกับเพื่อนนอกชั้นเรียน (treex) สามารถอธิบายตัวแปรแห่ง ปัจจัยลักษณะกลุ่มเพื่อน (treex) ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่มีความเที่ยงร้อยละ 83

$$18.TUND = 0.32*tunabtaf, , R^2 = 0.56$$

หมายถึง ตัวแปรความเข้าใจศักยภาพของนิสิต (tund) สามารถอธิบายตัวแปรแห่ง ปัจจัยการสนับสนุนจากครอบครัว (tunabtaf) ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่มีความเที่ยงร้อยละ 56

$$19.TABI = 0.30*tunabtaf, , R^2 = 0.47$$

หมายถึง ตัวแปรส่งเสริมความสามารถของนิสิต (tabi) สามารถอธิบายตัวแปรแห่ง ปัจจัยการสนับสนุนจากครอบครัว (tunabtaf) ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่มีความเที่ยงร้อยละ 47

$$20.TTAKE = 0.46*tunabtaf, , R^2 = 0.75$$

หมายถึง ตัวแปรความเอาใจใส่ต่อนิสิต (ttake) สามารถอธิบายตัวแปรแห่ง ปัจจัยการสนับสนุนจากครอบครัว (tunabtaf) ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่มีความเที่ยงร้อยละ 75

$$21. TFA = 0.37*tunabtaf, , R^2 = 0.47$$

หมายถึง ตัวแปรสัมพันธภาพในครอบครัว (tfa) สามารถอธิบายตัวแปรแห่ง ปัจจัยการสนับสนุนจากครอบครัว (tunabtaf) ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่มีความเที่ยงร้อยละ 47

$$22.TSER = 0.36*tserfa, , R^2 = 0.26$$

หมายถึง ตัวแปรการได้รับบริการ (tser) สามารถอธิบายตัวแปรแห่ง ปัจจัยการบริการทาง

การศึกษา (tserfa) ได้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่มีความเที่ยงร้อยละ 26

$$23. TFAC = 0.44 * tserfa, R^2 = 0.44$$

หมายถึง ตัวแปรการอำนวยความสะดวก (tfac) สามารถอธิบายตัวแปรแฝง ปัจจัยการบริการทางการศึกษา (tserfa) ได้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่มีความเที่ยงร้อยละ 44

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) เพื่อศึกษาความสุขและปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขในการเรียนของนิสิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เป็นนิสิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษาศูนย์นวัตกรรมการบริหารและผู้นำทางการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามระดับที่ศึกษา จำนวน 320 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามเกี่ยวกับความสุขและปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขในการเรียนของนิสิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษ สถิติที่ใช้ในการวิจัย คือ สถิติพื้นฐาน ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) การหาสหสัมพันธ์อย่างง่าย (r) และความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงสาเหตุ ประกอบด้วยสถิติตรวจสอบความตรงและความกลมกลืนของโมเดล ประกอบด้วย χ^2 , Relative Chi-square GFI, AGFI, RMR, RMSEA, NFI, NNFI, CFI, SRMR, CN โดยโปรแกรม LISREL

สรุปผลการวิจัย

1. ความสุขในการเรียนของนิสิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา โดยรวมอยู่ในระดับมาก พิจารณารายด้านอยู่ในระดับมาก-มากที่สุด | เรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ ความรู้สึกต่ออาจารย์และเพื่อนร่วมชั้นอยู่ในระดับมากที่สุด ความรู้สึกต่อสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัย และความรู้สึกต่อกิจกรรมการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก

1.1 ด้านความรู้สึกต่อกิจกรรมการเรียนการสอน โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก เรียงสามอันดับแรก นิสิตเต็มใจทำงานที่อาจารย์มอบหมาย นิสิตยกย่องเพื่อนเสมอ เมื่อเพื่อนทำถูกต้อง นิสิตมีความตื่นเต้น ยินดีที่จะได้เรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ | ส่วนอันดับสุดท้าย ได้แก่ นิสิตชอบค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมหลังจากที่อาจารย์สอน

1.2 ด้านความรู้สึกต่ออาจารย์และเพื่อนร่วมชั้น โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้ออยู่ในระดับมาก-มากที่สุด ได้แก่ นิสิตให้ความร่วมมือช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ในห้องเรียน นิสิตมีปฏิสัมพันธ์กับอาจารย์และเพื่อนร่วมห้องเรียน นิสิตและ

เพื่อนมีความสามัคคีกันในการทำงานกลุ่มและกิจกรรมต่าง ๆ ในห้องเรียน ส่วนอันดับสุดท้าย ได้แก่ นิสิตยกย่องเพื่อนเสมอ เมื่อเพื่อนทำถูกต้อง

1.3 ด้านความรู้สึกรู้สึกต่อสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัย โดยรวมและรายช้อยู่ในระดับมาก เรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ มหาวิทยาลัยมีแหล่งการเรียนรู้ให้แก่ นิสิต ได้ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม บริเวณมหาวิทยาลัยมีบรรยากาศที่ร่มรื่นและอากาศเย็นสบาย นำพักผ่อน มหาวิทยาลัยส่งเสริมให้นิสิตได้มีโอกาสเพิ่มทักษะ ส่วนอันดับสุดท้าย ได้แก่ มหาวิทยาลัยมีสถานที่พักผ่อนหย่อนใจให้แก่ นิสิตอย่างเพียงพอ

2. ปัจจัยคุณลักษณะของนิสิต ปัจจัยการเรียนการสอน ปัจจัยด้านคุณลักษณะของอาจารย์ ปัจจัยลักษณะกลุ่มเพื่อน ปัจจัยการสนับสนุนจากครอบครัว และปัจจัยการบริการทางการศึกษา ส่งผลต่อความสุขในการเรียนของนิสิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา สามารถพยากรณ์ความสุขในการเรียนของนิสิต ได้ร้อยละ 97

2.1 ปัจจัยด้านการเรียนการสอน ปัจจัยด้านคุณลักษณะของอาจารย์ ปัจจัยด้านลักษณะกลุ่มเพื่อน ปัจจัยด้านการสนับสนุนจากครอบครัว ส่งผลทางอ้อมผ่านปัจจัยด้านคุณลักษณะของนิสิตไปยังความสุขในการเรียนของนิสิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา สามารถพยากรณ์ความสุขในการเรียนของนิสิต ได้ร้อยละ 1.01

2.2 ปัจจัยด้านการบริการทางการศึกษาและปัจจัยด้านคุณลักษณะของอาจารย์ส่งผลทางอ้อมผ่านปัจจัยด้านการเรียนการสอนไปยังความสุขในการเรียนของนิสิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา สามารถพยากรณ์ความสุขในการเรียนของนิสิต ได้ร้อยละ 80

อภิปรายผล

1. ความสุขในการเรียนของนิสิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา โดยรวมอยู่ในระดับมาก พิจารณารายด้านอยู่ในระดับมาก-มากที่สุด เรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ ความรู้สึกต่ออาจารย์และเพื่อนร่วมชั้นอยู่ในระดับมากที่สุด ความรู้สึกต่อสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัย และความรู้สึกต่อกิจกรรมการเรียนการสอน อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากการเรียนการสอนสิ่งที่สำคัญที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจ สามารถนำความรู้ไปปฏิบัติได้ก็คืออาจารย์ผู้สอนที่จะต้องเป็นผู้ชี้แนะกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้อุปกรณ์การเรียนการสอนประกอบการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียนทันสมัย มีจิตวิญญาณแห่งความเป็นครู ต้องเอาใจใส่ผู้เรียนเพื่อให้ได้ความรู้ใหม่ ๆ ตามที่ผู้เรียนต้องการ และต้องมีการจัดสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมและเอื้อต่อการเรียนรู้ จึงจะทำให้ผู้เรียน

เรียนรู้ได้อย่างมีคุณภาพ เป็นไปตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ที่กำหนดไว้ว่า ทุกคนสามารถเรียนรู้ได้ตามศักยภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของแพรวพรรณ พิเศษ (2548, หน้า 87-88) ได้ศึกษาโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่มีผลต่อการเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่า การเรียนรู้ที่มีความสุขโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

1.1 ด้านความรู้สึกร่วมต่อการเรียนการสอน โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก เรียงสามอันดับแรก นิสิตเต็มใจทำงานที่อาจารย์มอบหมาย นิสิตยกย่องเพื่อนเสมอ เมื่อเพื่อนทำถูกต้อง นิสิตมีความตื่นเต้น ยินดีที่จะได้เรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ ส่วนอันดับสุดท้าย ได้แก่ นิสิตชอบค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมหลังจากที่อาจารย์สอน ทั้งนี้เนื่องจากอาจารย์ผู้สอนมีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยมีกิจกรรมการปฏิบัติที่หลากหลายเพื่อให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริง มีการทำงานเป็นกลุ่ม มีการรายงานผลงานที่ดำเนินการให้เพื่อทราบ และให้รางวัลเพื่อที่ทำงานประสบความสำเร็จ และศูนย์วัตกรรมการบริหารและผู้นำทางการศึกษา (2557) มีการเน้นให้ผู้เรียนเรียนแล้วสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานจริงได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของบพิตร อิศระ (2550). การพัฒนาโมเดลเชิงสาเหตุของการเรียนรู้ที่มีความสุขของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในกรุงเทพมหานคร พบว่า ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก

1.2 ด้านความรู้สึกร่วมต่ออาจารย์และเพื่อนร่วมชั้น โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้ออยู่ในระดับมาก-มากที่สุด ได้แก่ นิสิตให้ความร่วมมือช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ในห้องเรียน นิสิตมีปฏิสัมพันธ์กับอาจารย์และเพื่อนร่วมห้องเรียน นิสิตและเพื่อนมีความสามัคคีกันในการทำงานกลุ่มและกิจกรรมต่าง ๆ ในห้องเรียน ส่วนอันดับสุดท้าย ได้แก่ นิสิตยกย่องเพื่อนเสมอ เมื่อเพื่อนทำถูกต้อง ทั้งนี้เนื่องมาจากศูนย์วัตกรรมการบริหารและผู้นำทางการศึกษา (2557) มีนโยบายให้นิสิตมีความรักและสามัคคี มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีความเอื้ออาทรมีประเพณีให้รุ่นพี่รับรุ่นน้อง และจัดงานวันบริหารสัมพันธ์ เพื่อให้ นิสิตได้พบกัน มีกิจกรรมทำร่วมกัน เช่น การทำบุญตักบาตร การจัดสัมมนาวิชาการ การสังสรรค์ร่วม พิธีรดน้ำคำหัว ฯลฯ สอดคล้องกับงานวิจัยของและสายทิพย์ แก้วอินทร์ (2548) ได้ศึกษาการเรียนรู้ที่มีความสุขกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับประถมศึกษา โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยขอนแก่น (ศึกษาศาสตร์) พบว่า ด้านสัมพันธ์ภาพกับผู้อื่นอยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านความรู้สึกร่วมต่อสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัย โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก เรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ มหาวิทยาลัยมีแหล่งการเรียนรู้ให้นิสิตได้ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม บริเวณมหาวิทยาลัยมีบรรยากาศที่ร่มรื่นและอากาศเย็นสบาย นำพักผ่อน มหาวิทยาลัยส่งเสริมให้นิสิตได้มีโอกาสเพิ่มทักษะ ส่วนอันดับสุดท้าย ได้แก่ มหาวิทยาลัยมีสถานที่

พักก่อนหย่อนใจให้แก่จิตอย่างเพียงพอ ทั้งนี้เนื่องจากมหาวิทยาลัยได้มีนโยบายให้บริการแหล่งการเรียนรู้ให้บัณฑิตได้มีโอกาสศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมทุกบริเวณของมหาวิทยาลัย เช่น Wifi ในการสืบค้นข้อมูล แหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ มีหอสมุดเพื่อให้บัณฑิตค้นคว้าในเรื่องที่ต้องการ จัดบริเวณมหาวิทยาลัยให้มีต้นไม้ บรรยากาศร่มเย็น สามารถนั่งพักผ่อน ค้นคว้าในสิ่งที่ต้องการศึกษาตามต้องการได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของแพรวพรรณ พิเศษ (2548, หน้า 87) ได้ศึกษาโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่มีผลต่อการเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่า สภาพการจัดการเรียนการสอนโดยรวมอยู่ในระดับมาก และบพิตร อิศระ (2550) ได้ศึกษาการพัฒนาโมเดลเชิงสาเหตุของการเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในกรุงเทพมหานคร พบว่า สภาพแวดล้อมในการเรียนอยู่ในระดับมาก

2. ปัจจัยด้านคุณลักษณะของนิสิต ปัจจัยด้านการเรียนการสอน ปัจจัยด้านคุณลักษณะของอาจารย์ ปัจจัยด้านลักษณะกลุ่มเพื่อน ปัจจัยด้านการสนับสนุนจากครอบครัว และปัจจัยด้านการบริการทางการศึกษา ส่งผลต่อความสุขในการเรียนของนิสิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา สามารถพยากรณ์ความสุขในการเรียนของนิสิต ได้ร้อยละ 97 ทั้งนี้เนื่องจากคุณลักษณะของนิสิตเป็นการรับรู้หรือความรู้สึกของนิสิตต่อภาวะสุขภาพอนามัยของตนเอง การเห็นคุณค่าในการเรียนรู้ การเห็นคุณค่าในตนเองและความรู้สึกที่ดีต่อผู้อื่น ซึ่งมีผลต่อด้านจิตใจที่ความพึงพอใจหรือไม่พึงพอใจและแสดงพฤติกรรมที่พึงปรารถนา ไม่พึงปรารถนา สถานศึกษาแห่งมีข้อกำหนดคุณลักษณะของนิสิตเพื่อให้เป็นระเบียบเรียบร้อย สวยงามมองเห็นแล้วสบายตา มีการแต่งกายมีชุดเหมือนกัน โดยเฉพาะนิสิตระดับปริญญาตรี จึงทำให้มีผลต่อความสุขในการเรียนของนิสิต ปัจจัยด้านการเรียนการสอนเป็นการรับรู้ของนิสิตว่า บทเรียนสนุกและน่าสนใจ เนื้อหาสัมพันธ์และสอดคล้องกับธรรมชาติ บรรยากาศในการเรียนรู้ที่ผ่อนคลาย แทรกอารมณ์ขัน เปิดโอกาสให้นิสิตได้แสดงออก มีกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย ใช้สื่อในการประกอบการเรียนการสอนที่เข้าใจ และประเมินผลการเรียนรู้โดยประเมินภาพรวมที่พัฒนาการของนิสิตตามสภาพการรับรู้ของนิสิต ดังนั้นการจัดการเรียนจึงต้องวิธีการสอนที่หลากหลาย มีกิจกรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนได้มีส่วนร่วม ประกอบคุณลักษณะของอาจารย์จะต้องมีความเอาใจใส่ ช่วยเหลือนิสิตเพราะนิสิตแต่ละคนมีความแตกต่างกัน มีเมตตา กรุณาต่อผู้เรียน ผู้เรียนมีการทำงานเป็นทีมดังนั้นลักษณะกลุ่มเพื่อนจึงทำให้ผู้เรียนรู้สึกสบายใจเมื่อมีการปฏิบัติงานร่วมกัน สนุกสนานต่อการเรียนเพราะมีเพื่อนคอยช่วยเหลือ แนะนำ อีกทั้งปัจจัยด้านการสนับสนุนจากครอบครัวมีผลทำให้ผู้เรียนได้เรียนในสิ่งที่ตนชอบและทำให้ผู้เรียนมีความคิดสร้างสรรค์ ทำให้แสดงพฤติกรรมที่ดี เป็นคนดี และปัจจัยด้านการบริการทางการศึกษาเป็นการรับรู้หรือรู้สึกพึงพอใจของนิสิตในการได้รับการบริการ อำนวยความสะดวก ทั้งด้านห้องสมุด

เทคโนโลยี งานธุรการทางการเรียน สิ่งอำนวยความสะดวกภายในของนิสิต มีเป้าหมายปรับตัว และความภูมิใจซึ่งมีผลทำให้ผู้เรียนได้รับในสิ่งที่ตนปรารถนา และเรียนอย่างมีความสุข เกิดความพึงพอใจ จึงส่งผลให้มีความสุขในการเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ Hood (2002) พบว่าการเรียนรู้สู่การเอาใจใส่: สัมพันธภาพระหว่างครูที่มีประสบการณ์ในการสอนกับนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษานอกเมืองเหนือของรัฐคาโรไลนา คือ พื้นฐานครอบครัวและชั้นเรียน ครอบครัวของครู การเอาใจใส่ครอบครัวของครูมีอิทธิพลต่อการดูแลเอาใจใส่ต่อวิถีครอบครัวและนักเรียนของพวกเขา การสร้างสัมพันธภาพระหว่างนักเรียน สร้างชั้นเรียนให้มีความเป็นกันเองแบบครอบครัวและเอาใจใส่ต่อการสอน ครูมีลักษณะ 7 ประการที่ช่วยทำให้นักเรียนมีความเป็นกันเองแบบครอบครัว คือ 1) ครูต้องทำให้นักเรียนมีความสุขทั้งที่โรงเรียนและบ้าน 2) ครูมีความคาดหวังที่ดีสำหรับอนาคตของนักเรียน 3) ครูต้องการให้นักเรียนมีความรู้ที่ดี 4) ครูสร้างโอกาสให้นักเรียนมีประสบการณ์ที่สำคัญที่จะนำไปสู่ความทรงจำที่ดี 5) ครูเชื่อมั่นในกฎระเบียบ ข้อบังคับและเห็นความสำคัญ 6) ครูสอนให้นักเรียนมีระเบียบวินัย 7) ครูมีการแลกเปลี่ยนความรู้กับนักเรียนและช่วยให้นักเรียนค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง นันทวัน ทองพิทักษ์ (2551) พบว่าปัจจัยระดับนักศึกษาได้แก่ เป้าหมายในการเรียนรู้และเจตคติต่อการเรียนรู้ มีอิทธิพลต่อการเสริมสร้างพลังความสุขในการเรียนรู้ของนักศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ปัจจัยระดับห้องเรียน ได้แก่ คุณภาพการสอนของครูตามการรับรู้ของนักเรียน ปฏิสัมพันธ์ระหว่างเป้าหมายในการเรียนรู้กับคุณภาพการสอนของอาจารย์ตามการรับรู้ของนักศึกษา คะแนนความสุขหลังการใช้กระบวนการเสริมสร้างพลังสูงกว่าคะแนนความสุขในการเรียนรู้ของนักศึกษาก่อนใช้กระบวนการเสริมสร้างพลังมีอิทธิพลต่อการเสริมสร้างพลังความสุขในการเรียนรู้ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ตามลำดับ และบพิตร อิศระ (2550) พบว่า 1) การเรียนรู้มีความสุขของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในกรุงเทพมหานคร ได้รับอิทธิพลทางตรงสูงสุดจากสิ่งที่เรียนรู้ สามารถนำไปใช้ได้ในชีวิตประจำวัน รองลงมาคือ คุณลักษณะภายในตนเอง การได้รับการยอมรับ คุณลักษณะของครู การจัดการเรียนการสอน และการได้เลือกเรียนตามความถนัดและความสนใจ ส่วนตัวแปรที่มีอิทธิพลทางอ้อมสูงสุด คือ การจัดการเรียนการสอน รองลงมาคือ คุณลักษณะของครูและการได้รับการยอมรับ ตามลำดับ โดยการจัดการเรียนการสอนส่งอิทธิพลทางอ้อมผ่านตัวแปรด้านคุณลักษณะภายในตนเอง การได้เลือกเรียนตามความถนัดและความสนใจและสิ่งที่เรียนรู้ สามารถนำไปใช้ได้ในชีวิตประจำวัน

2.1 ปัจจัยด้านการเรียนการสอน ปัจจัยด้านคุณลักษณะของอาจารย์ ปัจจัยด้านลักษณะกลุ่มเพื่อน ปัจจัยด้านการสนับสนุนจากครอบครัว ส่งผลทางอ้อมผ่านปัจจัยด้านคุณลักษณะของ

นิสิตไปยังความสุขในการเรียนของนิสิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา สามารถพยากรณ์ความสุขในการเรียนของนิสิต ได้ร้อยละ 1.01 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะปัจจัยด้านการเรียนการสอนเป็นการจัดบทเรียนให้สนุกและน่าสนใจ เนื้อหาสัมพันธ์และสอดคล้องกับธรรมชาติ บรรยากาศในการเรียนรู้ที่ผ่อนคลาย แทรกอารมณ์ขัน เปิดโอกาสให้นิสิตได้แสดงออก มีกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย ใช้สื่อในการประกอบการเรียนการสอนที่เข้าใจ และประเมินผลการเรียนรู้ ปัจจัยด้านคุณลักษณะของอาจารย์เป็นการแสดงออกของอาจารย์ผู้สอนที่บ่งบอกถึง ความรู้ความสามารถของอาจารย์ ทักษะการสอน พฤติกรรมของอาจารย์กับนิสิตที่เรียน โดยมีปัจจัยด้านลักษณะกลุ่มเพื่อนเป็นการที่นิสิตรับทราบถึงพฤติกรรมของเพื่อนที่ปฏิบัติต่อกันในชั้นเรียน ได้แก่ การช่วยเหลือพึ่งพากันทั้งด้านการเรียน เรื่องส่วนตัว การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ความห่วงใย ความใกล้ชิดซึ่งกันและกัน และการร่วมมือกันในการเรียนในห้องเรียนและปัจจัยด้านการสนับสนุนจากครอบครัวเป็นการที่นิสิตต่อการแสดงออกของผู้ที่เกี่ยวข้องทางครอบครัวของนิสิตที่มีความเข้าใจในศักยภาพของนิสิต ส่งเสริมสนับสนุนความสามารถของนิสิต ให้ความรักและความเอาใจใส่ต่อนิสิต รวมถึงความสัมพันธ์ในครอบครัวทำให้นิสิตเรียนประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายส่งผลต่อความสุขในการเรียนของนิสิต สอดคล้องกับงานวิจัยของแพรวพรรณ พิเศษ (2548) พบว่า โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่มีผลต่อการเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงใต้ ประกอบด้วย 5 ตัวแปร ได้แก่ ลักษณะครู ลักษณะพ่อแม่ ลักษณะเพื่อนในกลุ่ม ลักษณะเพื่อนในกลุ่ม ลักษณะนักเรียน และการเรียนการสอนมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์อยู่ในเกณฑ์ดี ตัวแปรทั้งหมดในโมเดลสามารถอธิบายความแปรปรวนของตัวแปรการเรียนรู้อย่างมีความสุขได้ร้อยละ 87 ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้สูงสุด คือ การเรียนการสอน รองลงมา คือ ลักษณะของครู ลักษณะนักเรียน ลักษณะเพื่อนในกลุ่ม และลักษณะของผู้ปกครอง ตามลำดับ

2.2 ปัจจัยด้านการบริการทางการศึกษาและปัจจัยด้านคุณลักษณะของอาจารย์ส่งผลทางอ้อมผ่านปัจจัยด้านการเรียนการสอน ไปยังความสุขในการเรียนของนิสิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา สามารถพยากรณ์ความสุขในการเรียนของนิสิต ได้ร้อยละ 80 ทั้งนี้เนื่องจากปัจจัยด้านการบริการทางการศึกษาเป็นการที่นิสิตในการได้รับการบริการอำนวยความสะดวก ทั้งด้านห้องสมุด เทคโนโลยี งานธุรการทางการเรียน สิ่งอำนวยความสะดวก คุณลักษณะภายในของนิสิต มีเป้าหมาย ปรับตัว และความภูมิใจ และปัจจัยด้านคุณลักษณะของอาจารย์เป็นการที่อาจารย์ปฏิบัติตนของอาจารย์ผู้สอนที่มีความรัก เมตตา ยิ้มแย้มแจ่มใส เป็นมิตร ยุติธรรม ขยัน อดทน ให้คำปรึกษา แนะนำในทางที่ดีและปฏิบัติตนได้เหมาะสมกับกาลเทศะเป็น

แบบอย่าง แสดงความรู้ความสามารถในการสอนด้วยวิธีการที่หลากหลายและเหมาะสม มีสื่อการสอน เปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็น ความสามารถทางการวิจัย และมีการเสริมแรงในการเรียนการสอนในห้องเรียนทำให้นิสิตมีแรงจูงใจ มีความพร้อมทั้งสื่ออุปกรณ์ของใช้ในการเรียนการสอนมีผลทำให้นิสิตเรียนอย่างมีความสุข สอดคล้องกับงานวิจัยของ Hood (2002) พบว่า การเรียนรู้ผู้ดูแลเอาใจใส่ สัมพันธภาพระหว่างครูที่มีประสิทธิผลในการสอนกับนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของรัฐคาโรไลนา คือ พื้นฐานครอบครัวและชั้นเรียน ครอบครัวของครู การเอาใจใส่ครอบครัวของครูมีอิทธิพลต่อการดูแลเอาใจใส่ต่อวิถีครอบครัวและนักเรียนของพวกเขา การสร้างสัมพันธภาพระหว่างนักเรียน สร้างชั้นเรียนให้มีความเป็นกันเองแบบครอบครัวและเอาใจใส่ต่อการสอน ครูมีลักษณะ 7 ประการที่ช่วยทำให้นักเรียนมีความเป็นกันเองแบบครอบครัว คือ 1) ครูต้องทำให้นักเรียนมีความสุขทั้งที่โรงเรียนและบ้าน 2) ครูมีความคาดหวังที่ดีสำหรับอนาคตของนักเรียน 3) ครูต้องการให้นักเรียนมีความรู้ที่ดี 4) ครูสร้างโอกาสให้นักเรียนมีประสบการณ์ที่สำคัญที่จะนำไปสู่ความทรงจำที่ดี 5) ครูเชื่อมั่นในกฎระเบียบข้อบังคับและเห็นความสำคัญ 6) ครูสอนให้นักเรียนมีระเบียบวินัย 7) ครูมีการแลกเปลี่ยนความรู้กับนักเรียนและช่วยให้นักเรียนค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองและมารู้ พัฒนา (2546) พบว่า ตัวแปรระดับนักเรียน ได้แก่ ความภาคภูมิใจในตนเอง ความสามารถในการปรับตัว และเจตคติต่อครูผู้สอน ส่งผลทางบวกต่อความสุขในการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ด้านความรู้สึกร่วมต่อการจัดการเรียนการสอนศูนย์นวัตกรรมการบริหารและผู้นำทางการศึกษาควรมีนโยบายให้อาจารย์ผู้สอนสนับสนุนทำให้นิสิตมีการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมหลังจากที่อาจารย์สอน เพื่อให้นิสิตเป็นบุคคลที่รักในการค้นคว้าหาความรู้และมีการอ้างอิงเจ้าของผลงานอย่างถูกต้อง
2. ด้านความรู้สึกร่วมต่ออาจารย์และเพื่อนร่วมชั้น ศูนย์นวัตกรรมการบริหารและผู้นำทางการศึกษา ควรมีนโยบายให้อาจารย์ผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและส่งเสริมทำให้นิสิตรู้จักการยกย่องเพื่อนเมื่อเพื่อนทำถูกต้อง หรือดีเด่นเพื่อให้นิสิตเป็นบุคคลที่รู้จักการยกย่องและให้เกียรติผู้ที่ทำความดี อันจะทำให้ นิสิตมีคุณธรรมและจริยธรรมมากยิ่งขึ้น
3. ด้านความรู้สึกร่วมต่อสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยควรมีการจัดสถานที่สำหรับทำให้นิสิตสามารถนั่งพักผ่อนหย่อนใจได้ เพื่อให้แก่นิสิตมีความรู้สึกร่วมมหาวิทยาลัยบูรพาแล้วมีความสุขสบายใจอยากมาเรียน

4. คณะศึกษาศาสตร์ ศูนย์นวัตกรรมการบริหารและผู้นำทางการศึกษาควรให้ความสำคัญกับด้านคุณลักษณะของนิสิต การจัดการเรียนการสอนของอาจารย์ คุณลักษณะของอาจารย์ ลักษณะกลุ่มเพื่อน การสนับสนุนจากครอบครัว และการบริการทางการศึกษา เพื่อให้อาจารย์ผู้สอนมีการจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนมีความสุขในการเรียน อันจะทำให้ผู้เรียนมีผล การเรียนดีและบุคคลที่มีคุณภาพ สามารถนำไปปฏิบัติงานและพัฒนาหน่วยให้มีความเจริญก้าวหน้า

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรวิจัยรูปแบบการบริหารจัดการเรียนการสอนสาขาวิชาการบริหารการศึกษาที่มี ประสิทธิภาพ ของศูนย์นวัตกรรมการบริหารและผู้นำทาง การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
2. ควรวิจัยและพัฒนารูปแบบการเรียนอย่างมีความสุขของนิสิต สาขาการบริหาร การศึกษา ศูนย์นวัตกรรมการบริหารและผู้นำทาง การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กิตยวดี บุญชื้อ, ปิตินันท์ สุทธสาร, สุนทร ช่างสุวนิช และวิภา ตัณฑุลพงศ์. (2540). *ทฤษฎีการเรียนรู้*อย่างมีความสุข *ต้นแบบการเรียนรู้ทางด้านหลักทฤษฎีและแนวปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา.
- คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา. (2556 ก). *ประวัติของคณะศึกษาศาสตร์*. เข้าถึงข้อมูลได้เมื่อวันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2557 จาก <http://www.edu.buu.ac.th/newweb/history.htm>
- _____. (2556 ข). *แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2556 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา*. ชลบุรี: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- จรรยารัตน์ ขวัญรัมย์. (2545). *ร่วมปฏิรูปการเรียนรู้กับครูต้นแบบ: การจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การสอนแบบ"กระบวนการกลุ่ม เล่น และการเรียนคณิตศาสตร์ให้มีความสุข"*. กรุงเทพฯ: กองทุนรางวัลเกียรติยศแห่งวิชาชีพครู สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- จาตุรนต์ ฉายแสง. (2556). *ทิศทางและมาตรการในการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.
- จำรัส นองมาก. (2547). การสอนทำให้ผู้เรียนเรียนอย่างมีความสุข. *วงการครู*. 1(1), 77-80.
- ธารณ์ ทองอก. (2550). *การพัฒนาตัวบ่งชี้การเรียนรู้*อย่างมีความสุขของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี. *คุณนิพนธ์ปรัชญาคุณนิพนธ์*, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นันทวัน ทองพิทักษ์. (2551). *ปัจจัยในการสอนที่สัมพันธ์กับการเรียนรู้*อย่างมีความสุขในการเรียนรู้ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี. *อุบลราชธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี*.
- บพิตร อิศระ. (2550). *การพัฒนาโมเดลเชิงสาเหตุของการเรียนรู้*อย่างมีความสุขของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในกรุงเทพมหานคร. *วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาวิจัยการศึกษา, คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*.
- ปัทมา ทองสม. (2553). *การพัฒนาดัชนีชี้วัดความสุขในการเรียน*ของนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต *สังกัดกระทรวงสาธารณสุข. วารสารการพยาบาลและการศึกษา*. 4(1).

- ปริญญา เรืองทิพย์. (2550). การพัฒนาตัวบ่งชี้การส่งเสริมการเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักเรียน
ช่วงชั้นที่ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต 4. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.
สาขาการวิจัยการศึกษา. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ประสงค์ ปุกคำ. (2554). ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดเชียงราย.
วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิจัยและประเมินผลการศึกษา, มหาวิทยาลัย
ราชภัฏเชียงราย.
- พระธรรมปิฎก. (2541). แง่คิดข้อสังเกตเกี่ยวกับการศึกษา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุสภาลาดพร้าว.
- แพรวพรรณ พิเศษ. (2548). โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่มีผลต่อการเรียนรู้อย่างมี
ความสุขของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชา
วิชาเทคโนโลยีวิทยาการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ภารดี อนันต์นาวิ. (2557). สภาพปัญหาการเรียนของนิสิตภาคฤดูร้อน ศูนย์นวัตกรรมการบริหาร
และผู้นำทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ประจำปี 2557.. ชลบุรี:
ศูนย์นวัตกรรมการบริหารและผู้นำทางการศึกษา.
- มารุต พัฒนาผล. (2546). ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับความสุขในการเรียนรู้ของ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดสุพรรณบุรี. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต,
สาขาวิจัยและสถิติทางการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วิจัย วงษ์ใหญ่. (2543). วิสัยทัศน์ทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: SR Pring Limited Partnership.
- วีรวิธ มาณะศิริานนท์. (2545) สูดยอควิธีอ่านตำรา. กรุงเทพฯ: สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัย
มหาสารคาม..
- วารุณี ทินา. (2551). การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์ในด้านการเรียนรู้อย่างมีความสุข
ของนักเรียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร
มหาบัณฑิต. สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัย
ราชภัฏเลย.
- คันสนีย์ ฉัตรคุปต์. (2544). รายงานการวิจัยเรื่องการเรียนรู้อย่างมีความสุข.: สารเคมีในสมองกับ
ความสุขและการเรียนรู้. กรุงเทพฯ: สกายบุ๊กส์.
- ศูนย์นวัตกรรมการบริหารและผู้นำทางการศึกษา. (2552). แผ่นพับ. ชลบุรี: ศูนย์นวัตกรรมการบริหาร
และผู้นำทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- . (2557) เอกสารปฐมนิเทศนิสิต. ชลบุรี: ศูนย์นวัตกรรมการบริหารและผู้นำทางการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.

- สายทิพย์ แก้วอินทร์. (2548). *การเรียนรู้ที่มีความสุขกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับประถมศึกษา โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยขอนแก่น (ศึกษาศาสตร์)*. รายงานการวิจัย, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2551). *กรอบทิศทางการพัฒนาการศึกษาในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554) ที่สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ.2545-2559)*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Hood, M.C. (2002). *Learning to care: A qualitative study of the relationship twelve veteran teachers form with their students*. Retrieved February 28, 2005, from <http://wwwlib.umi.com/dissertation/fullcit/3057389>.
- Joreskog, K.G. & Sorbom, D. (1989). *LISREL VII: User's Reference Guide*. Chicago: Scientific Software.
- Krejcie, R.V., & Morgan, D.W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychology Measurement*, 30(3), 607 - 610.
- Mayer, J.D. (2006). *A new field guide to emotional intelligence*. See Ciarrochi et al. pp. 3-26.
- Shen, K. (1993, October). Happy chemical education (HCE). *Journal of Chemical Education*, 70, 816-18. Retrieved 25, 2005, from <http://medline.lib.buu.ac.th/H.W. Wilson/detail.nsp>.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขในการเรียนของนิสิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้มี 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยด้านคุณลักษณะของอาจารย์ ด้านคุณลักษณะของนิสิต ด้านการเรียนการสอน ด้านลักษณะกลุ่มเพื่อน ด้านการสนับสนุนจากครอบครัว และด้านการบริการทางการศึกษา

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับความสุขในการเรียนของนิสิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

2. แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขของนิสิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

3. ขอให้ท่านโปรดพิจารณาตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริงให้ครบทุกข้อ

4. การตอบคำถามในแบบสอบถามนี้ ไม่มีข้อใดถูกหรือผิด แต่เพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาสาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จะไม่มีผลกระทบต่อตัวท่านแต่อย่างใด จะใช้เป็นข้อมูลเพื่อการวิจัยเท่านั้น และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

การดี อนันต์นาวิ

ผู้วิจัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบ

คำชี้แจง โปรดเติมคำและเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริง

1. เพศ
 - ชาย
 - หญิง
2. อายุปี
3. ปัจจุบันท่านปฏิบัติงานอยู่จังหวัด
4. สถานภาพ

☐ โสด	☐ สมรส
☐ หย่าร้าง	☐ แยกกันอยู่
5. อาชีพ

☐ รับราชการ	☐ ทำงานรัฐวิสาหกิจ
☐ เอกชน บริษัท	☐ ประกอบธุรกิจส่วนตัว
☐ อื่น ๆ	
6. รายได้ที่ได้รับต่อเดือน

☐ ไม่เกิน 10,000.- บาท	☐ 10,001 – 20,000.- บาท
☐ 20,001 - 30,000.- บาท	☐ 30,001 บาทขึ้นไป
7. ศูนย์การศึกษาที่เลือกเรียน

☐ บางแสน จังหวัดชลบุรี	☐ วิทยาเขตสระแก้ว
☐ วิทยาเขตจันทบุรี	
8. แผนการศึกษา

☐ ปริญญาโทภาคฤดูร้อน	☐ ปริญญาโท เสาร์ – อาทิตย์
☐ ปริญญาโท จันทร์ / พุธ / ศุกร์	

ภาคผนวก ข

ค่าอำนาจจำแนกรายข้อและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

ตารางที่ 10 ค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามความสุขในการเรียนและ
ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขในการเรียนของนิสิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r)	ข้อ	ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r)
แบบสอบถามความสุขใน การเรียนของนิสิต สาขาวิชา การบริหารการศึกษา			
1	.54	8	.62
2	.58	9	.60
3	.56	10	.56
4	.58	11	.64
5	.63	12	.63
6	.58	13	.73
7	.48	14	.63
15	.68	16	.59
17	.64	18	.63
19	.63	20	.60
21	.64	22	.65
23	.60	24	.70
25	.62	26	.68
27	.64	28	.68

ค่าความเชื่อมั่นรวมทั้งฉบับ=.95

ตารางที่ 10 (ต่อ)

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r)	ข้อ	ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r)
แบบสอบถามปัจจัย คุณลักษณะอาจารย์			
1	.37	10	.49
2	.44	11	.53
3	.60	12	.54
4	.56	13	.63
5	.59	14	.60
6	.62	15	.68
7	.54	16	.62
8	.66		
9	.49		
ค่าความเชื่อมั่นรวมทั้งฉบับ=.91			

แบบสอบถามปัจจัยคุณลักษณะของ นิสิต			
			.61
1	.43	8	.48
2	.32	9	.65
3	.26	10	.48
4	.43	11	.44
5	.47	12	.45
6	.59	13	.39
7	.60		
ค่าความเชื่อมั่นรวมทั้งฉบับ=.82			

ตารางที่ 10 (ต่อ)

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r)	ข้อ	ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r)
1	.54	7	.43
2	.58	8	.59
3	.58	9	.68
4	.55	10	.62
5	.67	11	.65
6	.67	12	.64
ค่าความเชื่อมั่นรวมทั้งฉบับ=.91			

แบบสอบถามปัจจัย

การเรียนรู้การสอน

1	.55	10	.59
2	.48	11	.58
3	.55	12	.51
4	.60	13	.49
5	.60	14	.50
6	.61	15	.54
7	.52	16	.51
8	.49	17	.42
9	.57	18	.56
ค่าความเชื่อมั่นรวมทั้งฉบับ=.90			

แบบสอบถามปัจจัย

การสนับสนุนจากครอบครัว

1	.59	7	.57
2	.65	8	.71
3	.59	9	.70
4	.59	10	.64
5	.64	11	.54
6	.75		
ค่าความเชื่อมั่นรวมทั้งฉบับ=.90			

ตารางที่ 10 (ต่อ)

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r)	ข้อ	ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r)
แบบสอบถามปัจจัย			
การบริการทางการศึกษา			
1	.49	7	.71
2	.51	8	.70
3	.59	9	.63
4	.61	10	.70
5	.66	11	.70
6	.52	12	.66

ค่าความเชื่อมั่นรวมทั้งฉบับ=.91

DATE: 12/18/2014

TIME: 0:41

LISREL 8.54

BY

Karl G. Jöreskog & Dag Sörbom

This program is published exclusively by
 Scientific Software International, Inc.
 7383 N. Lincoln Avenue, Suite 100
 Lincolnwood, IL 60712, U.S.A.

Phone: (800)247-6113, (847)675-0720, Fax: (847)675-2140
 Copyright by Scientific Software International, Inc., 1981-2002
 Use of this program is subject to the terms specified in the
 Universal Copyright Convention.
 Website: www.ssicentral.com

The following lines were read from file C:\Documents and Settings\^_\Desktop\paradee\p2.SPJ:

Raw Data from file 'C:\Documents and Settings\^_\Desktop\paradee\pmo1.psf'
 Sample Size = 320
 Latent Variables thevlvasSeri trciaciee thapfenvSeri tknbl treereex tunabtafSeri tserfa
 Relationships
 THE = 0.31*thevlvasSeri
 TVA = thevlvasSeri
 TVL = thevlvasSeri
 TSE = thevlvasSeri
 TROLE = 0.37*trciaciee
 TCIM = trciaciee
 TAC = trciaciee
 TINS = trciaciee
 TEVA = trciaciee
 THAP = 0.39*thapfenvSeri
 TLF = trciaciee thapfenvSeri
 TENV = thapfenvSeri
 TKN = tknbl tunabtafSeri
 TBL = tknbl
 TRE = treereex
 TREEX = treereex
 TUND = tunabtafSeri
 TABI = tunabtafSeri
 TTAKE = tunabtafSeri
 TFA = tunabtafSeri
 TSER = tserfa
 TFAC = tserfa
 thevlvasSeri = trciaciee
 thapfenvSeri = thevlvasSeri trciaciee
 thevlvasSeri = tknbl treereex tunabtafSeri
 trciaciee = tknbl tserfa
 thapfenvSeri = tknbl treereex tunabtafSeri tserfa
 Set the Variance of tknbl to 1.00
 Set the Variance of treereex to 1.00
 Set the Variance of tunabtafSeri to 1.00
 Set the Variance of tserfa to 1.00
 Set the Error Covariance of TVA and THE Free
 Set the Error Covariance of TVL and TVA Free
 Set the Error Covariance of TSE and THE Free

Set the Error Covariance of TROLE and THE Free
 Set the Error Covariance of TINS and TROLE Free
 Set the Error Covariance of TINS and TCIM Free
 Set the Error Covariance of TEVA and TINS Free
 Set the Error Covariance of THAP and TVA Free
 Set the Error Covariance of TENV and TSE Free
 Set the Error Covariance of TABI and TUND Free
 Set the Error Covariance of TTAKE and TBL Free
 Set the Error Covariance of TSER and TBL Free
 Set the Error Covariance of TSER and TREEX Free
 Set the Error Covariance of TSER and TFA Free
 Set the Error Covariance of TFAC and TBL Free
 Set the Error Covariance of TFAC and TRE Free
 Set the Error Covariance of TFAC and TSER Free
 Path Diagram
 End of Problem

Sample Size = 320

Covariance Matrix

	THE	TVA	TVL	TSE	TROLE	TCIM
THE	0.45					
TVA	0.17	0.30				
TVL	0.08	0.15	0.26			
TSE	0.05	0.09	0.10	0.20		
TROLE	0.06	0.10	0.12	0.10	0.22	
TCIM	0.05	0.08	0.10	0.10	0.14	0.23
TAC	0.09	0.12	0.11	0.10	0.14	0.14
TINS	0.10	0.10	0.07	0.10	0.13	0.12
TEVA	0.14	0.11	0.08	0.09	0.15	0.13
THAP	0.13	0.14	0.12	0.10	0.13	0.12
TLF	0.09	0.11	0.09	0.10	0.12	0.11
TENV	0.09	0.14	0.11	0.10	0.15	0.14
TKN	0.07	0.08	0.10	0.08	0.10	0.09
TBL	0.06	0.07	0.09	0.07	0.08	0.08
TRE	0.12	0.13	0.11	0.12	0.13	0.12
TREEX	0.17	0.12	0.11	0.08	0.14	0.12
TUND	0.07	0.07	0.07	0.08	0.06	0.07
TABI	0.05	0.05	0.07	0.05	0.06	0.06
TTAKE	0.09	0.07	0.08	0.08	0.06	0.06
TFA	0.10	0.10	0.07	0.07	0.07	0.07
TSER	0.15	0.15	0.08	0.07	0.12	0.10
TFAC	0.14	0.12	0.12	0.12	0.15	0.12

Covariance Matrix

	TAC	TINS	TEVA	THAP	TLF	TENV
TAC	0.20					
TINS	0.15	0.27				
TEVA	0.15	0.19	0.34			
THAP	0.13	0.15	0.15	0.22		
TLF	0.11	0.12	0.13	0.14	0.20	
TENV	0.15	0.16	0.15	0.17	0.17	0.34
TKN	0.10	0.10	0.09	0.09	0.08	0.09
TBL	0.08	0.08	0.08	0.08	0.07	0.08
TRE	0.11	0.11	0.12	0.12	0.13	0.14
TREEX	0.11	0.10	0.16	0.12	0.10	0.11

TUND	0.07	0.07	0.07	0.09	0.07	0.07
TABI	0.06	0.07	0.06	0.06	0.07	0.08
TTAKE	0.06	0.09	0.07	0.10	0.10	0.09
TFA	0.09	0.09	0.09	0.11	0.09	0.11
TSER	0.11	0.16	0.18	0.15	0.13	0.20
TFAC	0.15	0.18	0.18	0.17	0.15	0.20

Covariance Matrix

	TKN	TBL	TRE	TREEX	TUND	TABI
TKN	0.17					
TBL	0.10	0.13				
TRE	0.08	0.08	0.21			
TREEX	0.09	0.07	0.16	0.55		
TUND	0.05	0.07	0.06	0.04	0.18	
TABI	0.05	0.07	0.05	0.03	0.12	0.20
TTAKE	0.07	0.08	0.08	0.07	0.14	0.14
TFA	0.07	0.09	0.09	0.08	0.11	0.10
TSER	0.09	0.08	0.14	0.24	0.05	0.05
TFAC	0.12	0.08	0.14	0.13	0.09	0.07

Covariance Matrix

	TTAKE	TFA	TSER	TFAC
TTAKE	0.28			
TFA	0.18	0.30		
TSER	0.10	0.14	0.50	
TFAC	0.10	0.10	0.28	0.45

LISREL Estimates(Intermediate Solution)

Measurement Equations

$$\text{THE} = 0.31 * \text{thevlvas}, \text{Errorvar.} = 0.35, R^2 = 0.21$$

(0.027)
12.83

$$\text{TVA} = 0.32 * \text{thevlvas}, \text{Errorvar.} = 0.20, R^2 = 0.33$$

(0.025) (0.015)
12.71 13.56

$$\text{TVL} = 0.31 * \text{thevlvas}, \text{Errorvar.} = 0.17, R^2 = 0.35$$

(0.024) (0.012)
12.74 14.50

$$\text{TSE} = 0.30 * \text{thevlvas}, \text{Errorvar.} = 0.11, R^2 = 0.45$$

(0.023) (0.0086)
13.07 12.65

$$\text{TROLE} = 0.37 * \text{trciacie}, \text{Errorvar.} = 0.079, R^2 = 0.64$$

(0.0078)
10.22

$$\text{TCIM} = 0.35 * \text{trciacie}, \text{Errorvar.} = 0.11, R^2 = 0.54$$

(0.021) (0.0096)
16.46 11.32

TAC = 0.37*trciacie, Errorvar.= 0.064 , R² = 0.69
 (0.019) (0.0063)
 19.30 10.23

TINS = 0.40*trciacie, Errorvar.= 0.10 , R² = 0.62
 (0.026) (0.011)
 15.57 9.25

TEVA = 0.39*trciacie, Errorvar.= 0.18 , R² = 0.47
 (0.024) (0.013)
 16.17 13.63

THAP = 0.39*thapfenv, Errorvar.= 0.072 , R² = 0.67
 (0.0072)
 9.91

TLF = - 0.24*trciacie + 0.60*thapfenv, Errorvar.= 0.054 , R² = 0.72
 (0.093) (0.098) (0.0093)
 -2.59 6.16 5.83

TENV = 0.45*thapfenv, Errorvar.= 0.15 , R² = 0.57
 (0.027) (0.011)
 16.70 13.60

TKN = 0.52*tknbl - 0.24*tunabtaf, Errorvar.= 0.028 , R² = 0.83
 (0.057) (0.060) (0.012)
 9.11 -4.08 2.34

TBL = 0.29*tknbl, Errorvar.= 0.051 , R² = 0.62
 (0.019) (0.0060)
 15.47 8.40

TRE = 0.42*treex, Errorvar.= 0.038 , R² = 0.82
 (0.024) (0.012)
 17.27 3.09

TREEX = 0.37*treex, Errorvar.= 0.41 , R² = 0.25
 (0.039) (0.028)
 9.57 14.51

TUND = 0.32*tunabtaf, Errorvar.= 0.077 , R² = 0.56
 (0.021) (0.0079)
 14.73 9.76

TABI = 0.30*tunabtaf, Errorvar.= 0.10 , R² = 0.47
 (0.023) (0.0093)
 13.33 11.21

TTAKE = 0.46*tunabtaf, Errorvar.= 0.071 , R² = 0.75
 (0.025) (0.011)
 17.88 6.42

TFA = 0.37*tunabtaf, Errorvar.= 0.16 , R² = 0.47
 (0.027) (0.013)
 13.92 12.09

TSER = 0.36*tserfa, Errorvar.= 0.37 , R² = 0.26
 (0.038) (0.030)
 9.29 12.12

TFAC = 0.44*tserfa, Errorvar.= 0.25 , R² = 0.44
 (0.036) (0.025)
 12.23 10.07

Error Covariance for TVA and THE = 0.061
 (0.013)
 4.60

Error Covariance for TVL and TVA = 0.052
 (0.0095)
 5.51

Error Covariance for TSE and THE = -0.05
 (0.010)
 -4.50

Error Covariance for TROLE and THE = -0.04
 (0.010)
 -3.57

Error Covariance for TINS and TROLE = -0.03
 (0.0064)
 -4.25

Error Covariance for TINS and TCIM = -0.03
 (0.0070)
 -3.58

Error Covariance for TEVA and TINS = 0.029
 (0.0095)
 3.03

Error Covariance for THAP and TVA = 0.020
 (0.0070)
 2.90

Error Covariance for TENV and TSE = -0.02
 (0.0071)
 -3.31

Error Covariance for TABI and TUND = 0.026
 (0.0065)
 4.01

Error Covariance for TTAKE and TBL = -0.02
 (0.0056)
 -3.49

Error Covariance for TSER and TBL = 0.0052
 (0.0089)
 0.58

Error Covariance for TSER and TREEX = 0.12
 (0.019)
 6.39

Error Covariance for TSER and TFA = 0.056
(0.013)
4.36

Error Covariance for TFAC and TBL = -0.02
(0.0081)
-2.32

Error Covariance for TFAC and TRE = -0.02
(0.0094)
-1.96

Error Covariance for TFAC and TSER = 0.12
(0.021)
5.81

Structural Equations

thevlvas = 0.16*trciacie + 0.30*tknbl + 0.61*trereex + 0.036*tunabtaf, Errorvar.= -0.012, R² = 1.01
(0.077) (0.063) (0.085) (0.052) (0.031)
2.11 4.78 7.17 0.71 -0.38

trciacie = 0.045*tknbl + 0.88*tserfa, Errorvar.= 0.21, R² = 0.80
(0.13) (0.13) (0.061)
0.35 6.87 3.48

thapfenv = -1.47*thevlvas + 0.47*trciacie + 0.16*tknbl + 0.85*trereex + 0.29*tunabtaf + 0.88*tserfa,
Errorvar.= 0.024,
(3.54) (0.71) (1.09) (2.08) (0.13) (0.41) (0.096)
-0.41 0.65 0.15 0.41 2.19 2.12 0.25

R² = 0.97

Reduced Form Equations

thevlvas = 0.31*tknbl + 0.61*trereex + 0.036*tunabtaf + 0.14*tserfa, Errorvar.= -0.0061, R² = 1.01
(0.064) (0.085) (0.052) (0.065)
4.80 7.17 0.71 2.20

trciacie = 0.045*tknbl + 0.0*trereex + 0.0*tunabtaf + 0.88*tserfa, Errorvar.= 0.21, R² = 0.80
(0.13) (0.13)
0.35 6.87

thapfenv = -0.27*tknbl - 0.045*trereex + 0.23*tunabtaf + 1.07*tserfa, Errorvar.= 0.0098, R² = 0.99
(0.20) (0.14) (0.086) (0.26)
-1.30 -0.32 2.73 4.17

Correlation Matrix of Independent Variables

	tknbl	trereex	tunabtaf	tserfa
tknbl	1.00			

treereex	0.61	1.00		
	(0.05)			
	12.58			
tunabtaf	0.77	0.45	1.00	
	(0.05)	(0.06)		
	16.79	7.98		
tserfa	0.75	0.83	0.52	1.00
	(0.06)	(0.04)	(0.06)	
	13.12	20.24	8.44	

Covariance Matrix of Latent Variables

	thevlvas	trciacie	thapfenv	tknbl	treereex	tunabtaf
thevlvas	0.96					
trciacie	0.86	1.04				
thapfenv	0.87	0.92	0.96			
tknbl	0.81	0.70	0.69	1.00		
treereex	0.93	0.75	0.79	0.61	1.00	
tunabtaf	0.62	0.49	0.57	0.77	0.45	1.00
tserfa	0.90	0.91	0.96	0.75	0.83	0.52

Covariance Matrix of Latent Variables

	tserfa
tserfa	1.00

Goodness of Fit Statistics

Degrees of Freedom = 172

Minimum Fit Function Chi-Square = 382.66 (P = 0.0)

Normal Theory Weighted Least Squares Chi-Square = 377.73 (P = 0.0)

Estimated Non-centrality Parameter (NCP) = 205.73

90 Percent Confidence Interval for NCP = (153.37 ; 265.83)

Minimum Fit Function Value = 1.20

Population Discrepancy Function Value (F0) = 0.64

90 Percent Confidence Interval for F0 = (0.48 ; 0.83)

Root Mean Square Error of Approximation (RMSEA) = 0.061

90 Percent Confidence Interval for RMSEA = (0.053 ; 0.070)

P-Value for Test of Close Fit (RMSEA < 0.05) = 0.014

Expected Cross-Validation Index (ECVI) = 1.69

90 Percent Confidence Interval for ECVI = (1.53 ; 1.88)

ECVI for Saturated Model = 1.59

ECVI for Independence Model = 39.58

Chi-Square for Independence Model with 231 Degrees of Freedom = 12581.58

Independence AIC = 12625.58

Model AIC = 539.73

Saturated AIC = 506.00

Independence CAIC = 12730.49

Model CAIC = 925.96

Saturated CAIC = 1712.39

Normed Fit Index (NFI) = 0.97
Non-Normed Fit Index (NNFI) = 0.98
Parsimony Normed Fit Index (PNFI) = 0.72
Comparative Fit Index (CFI) = 0.98
Incremental Fit Index (IFI) = 0.98
Relative Fit Index (RFI) = 0.96

Critical N (CN) = 182.79

Root Mean Square Residual (RMR) = 0.014
Standardized RMR = 0.045
Goodness of Fit Index (GFI) = 0.90
Adjusted Goodness of Fit Index (AGFI) = 0.86
Parsimony Goodness of Fit Index (PGFI) = 0.61

Time used: 0.141 Seconds